

Jó estét nyár, jó estét szerelem

Regény

Nyár van, kora délután.

A forgóajtó nem áll meg, ontja ki és be az embereket.

A forgóajtó mellett, ablak mélyedésében könyvtáros unatkozik, kövér és kopasz, könnyű nyári ingén két gomb nyitva, egykedvűen bámul, veritékes homlokát zsebkendővel itatózza, érthetetlen, miből él, hiszen mindenki elsiet mellette.

Nagy a forgalom a postán, a tolóablakoknál hosszú sorokban állnak az emberek. A helyiség másik oldalán, az utcára nyíló ablakok előtt tintafoltos asztalok, ideges nyüzsgés, itt töltik ki a postai blankettákat, leveleket, levelezőlapokat, táviratokat fogalmaznak. E zsibongó hangyabolyban mindenki iparkodik, türelmetlen, és természetesen tudja, mit akar, milyen blankettát kérjen, mennyi pénzt készítsen elő, melyik sorba álljon.

Talán e lázas, céltudatos tempó az oka, hogy fölfigyelünk egy sötétkék ruhás, huszonöt év körüli fiatalemberre, aki láthatóan keres valamit, forgatja a fejét, lökdösik őt, átvergődik a tömegben, míg végül egy ajtó elé ér.

Pillanatig bámulja, arcán tanácstalanság.

Másik terem. Nyomasztó csönd az úr és mozdulatlanság. Itt is van asztal és pad az ablak alatt, az asztalon tollak, tintatartók, de élet, ember sehol. A falat kézzel elérhető magasságig négyzetekre szabdalt, egyforma nagyságú, szürke vasajtók borítják. Minden ajtón kulcslyuk és egy szám.

A sötétkék ruhás fiú valószínűtlenül kicsi, szájalmas és árva e fémes csillogású, komor teremben. Arca riadt, merő csodálkozás, mint aki váratlanul egy ostoba tréfa áldozata lett, valahol a város közepén, hamvasztott halottak temetőjébe került. Nézi a számokat: 0038, 0039, 0040, 0041.

Nyílik az ajtó. Elegáns, őszülő, sovány férfi lép be, akár valami temetésrendező, fekete lüszterruhát, fekete nyakkendőt visel, fekete félcipője nyikorog, fénylik, pillanatra magával hozza a másik teremből már ismert lármát. A falhoz megy, kulcsot vesz elő, kinyit egy vasajtót, leveleket emel ki a rekeszből, majd bezárja, zsebre teszi a kulcsot, a leveleket, és ugyanolyan léptekkel, ahogy érkezett, szó nélkül kimegy a teremből.

A fiú bámul.

– Keres valamit?

Megrezzen. A hang irányába fordul. Döbbsen néz, nem tud megszólalni.

– Tessék, kérem, mit óhajt?

A hang nyugodt, udvarias, gépies.

Az egyetlen tolóablak mögött húsz-huszonkét éves lány ül. Sötétkék köpenyt visel, fehér gallért, szőke haja rövid, ápolt, arca szép, helyes kis tucatarc, tiszta

tekintetű, iskolapadban is el tudnánk őt képzelni. A hangja változatlanul udvarias, de már kissé türelmetlenebb.

– Bocsánat, kérem, segíthetek?

A fiú a tolóablakhoz lép. Homloka veritékes, olyan zavarban van, alig tud motyogni.

– Levél... barátom... Halák Béla... levél...

A lány ingerülten nézi őt.

– Nem értem. Ha lehet, talán egy kicsit hangosabban.

A fiú idétlen fintort csinál. A torkára mutat. Vékony, csipogó hangon mondja.

– Operálták... Hangszálak...

Kínjában nevet, mint aki mutatja, hogy ez csak afféle tréfa. Nézi a lányt, várja az eredményt, de a lány nem mosolyog, értetlenül figyeli őt. Ekkor kétségbeesetten, még nagyobb zavarban megismétli.

– Barátom... levél... Halák Béla...

A lány bólint.

– Halák Béla.

A fülkéjében egymás fölött, mellett rekeszek állnak, azokban keresi Halák Béla nevét, nyugodtan, lelkiismeretesen nézi a leveleket. Háttal áll a fiúnak.

– Maga külföldi?

Az utolsó borítékkal is végez. A tolóablakhoz jön. Lassan, tagoltan, szinte szótagolva beszél, hogy a fiú megértse.

– Nem, sajnos nem érkezett levele a barátjának. Talán holnap.

Nézi a fiút.

– Olyan görögös feje van. Maga görög?

A fiú vállat von. Ráhagyja.

– Görög.

A lány elmosolyodik, megigazítja a haját. Papírdarabra telefonszámot ír, odaadja. A fiú nézi a számot.

– Otthon?

A lány nevet.

– Nem, ez hivatali szám, ezen a számon érdeklődhet a barátja telefonon is a levele után.

Ráírja a papírra: Posta, 9-től 5-ig. Azután, még mindig mosolyogva odaírja: Juhász Katalin.

A mennyezetről lelógó villanyórán három óra van.

A sötétkék ruhás fiatalember keresztül jön a már ismert, zsivajgó termen. Az ablak mélyedésében a könyvtár asztalkája szinte magányos sziget. A fiú kihúzódik a tülekedő, ideges tömegből, megáll, nézi a könyveket, de gondolatai másutt járhatnak, mert arcán nem lehet fölfedezni a könyvek iránti kíváncsiságot.

A könyvtár változatlanul izzad, zsebkendőjével itatózza a homlokát, a kövér emberek jámbor, határtalan nyugalmaival nézi őt. Végül is erőt vesz magán, kelletlenül megszólal.

– Mit adjak?

A fiú messze járhat, túl e falakon, arca mozdulatlan, üres tekintettel bámulja a könyveket.

– Sport? – pihegi a könyvárus. – Keresztretjétné?

A fiú némán, mozdulatlanul áll. A könyvárus petyhüdtén, komoran nézi őt.

– Avagy szépirodalom? – Bágyadt mozdulatot tesz. – Tudomány?

A fiú most ránéz.

– Nem érteni.

A könyvárus sóhajt, mint akit nem kis csapás ért. Húsos karjával lassan, nehezen, akár valami mázsás súlyt, előbb magyar–német, majd magyar–angol szótárt emel föl.

– Dajcs? Anglis?

A fiú tagadóan int a fejével. A könyvárus halántékán lefut a veríték, szemrehányóan nézi őt, szuszog, előkeres egy magyar–olasz szótárt. Mózes mutatta föl így a kőtáblát népének.

– Itáliánis?

– Görög.

A könyvárus szeme megáll. Azután boldogan, megkönnyebbülten elvigyorodik, bólint, mint aki túl van a nehezen, följutott a hegygerince, fáradtan leteszi a szótárt. Kényelmesen hátradől, zsebkendőjét veritékes homlokára teszi. Minden harag nélkül mondja.

– Nyazsgem.

– Malac – mondja a fiú.

Hűvösen biccent, a megsértett emberek egyenes tartásával a forgóajtóhoz megy, vár, míg helyet kap, még a könyvárus irányába küldi hideg, elutasító tekintetét, megvetően vállat von, azután belép az üvegezett rekeszbe, és eltűnik a szemünk elől.

A könyvárus veritékben fürdik, arcán édes bosszú, a teljes győzelem mámorító mosolya.

A forgóajtó, mint valami perpetuum mobile, ontja be és ki az embereket.

A postaépület homlokzatán a villanyóra öt óra öt percet mutat.

Alatta lépcsősor, a postára és postáról igyekvő nők, férfiak, lent a járdán, úttesten csúcsforgalom. A sötétkék ruhás fiatalember hirdetőoszlopnak támasztja a hátát, jönnek-mennek előtte az emberek.

A forgóajtónál rövid sor, ott várakozik a helyes kis postáslány, Juhász Katalin. Most kék nyári kosztümöt visel, alatta fehér blúzt, kezében fehér táskát, csinos lábán túsarkú, fehér cipő. De az olcsó konfekcióholmiban is tiszta, üde, szinte kamaszos jelenség, barátságosan köszön néhány ismerősnek. Amikor sorra kerül, belép a forgóajtóba, és eltűnik.

A lépcsőkön jön le. Már közel a járdához látja meg a fiút, elmosolyodik, a nők önkéntelen mozdulatával a hajához nyúl. Megáll, nézik egymást, de a fiú nem int, nem mozdul. Két keze mereven, furcsán a háta mögött, arcán, tekintetén valami nyugtalanító szorongás.

– Szervusz! – nevet a lány. – Hogy hívnak?

A fiú nem mozdítja róla a szemét. Áll, mint akit üldöznek, a hirdetőoszlopig szorítottak, nem tudja, támadjon, meneküljön? A lány zavarba jön, vár egy pillanatig.

– Vagy nem engem vársz? – kérdi.

– Én eltévedni.

A lány nevet.

– Nem talál sz haza?

A fiú elmosolyodik. Háta mögül virágcsokrot húz elő, afféle celofánba csomagolt protokoll csokor ez, amilyent premierekre, kivételes alkalmakra küldenek. A lány tartja a kezében, nem jut szóhoz. A fiú nevet.

– Szervusz! – mondja. – Katalin!

A lány nézi őt.

– Vagy nem engem vársz? – kérdi a fiú.

A lány a torkára mutat.

– Operálták... Hangszál...

– Baj – mondja a fiú. – Nagy, órjási baj. Most csinálni mit?

– Hát mit? – kérdi a lány.

Hirtelen belekarol a fiúba, elmegy vele.

– Majd csak elbeszélgetünk valahogy! – nevet. – Legfeljebb megtanulok görögül!

Nevetve viszi a fiút, elvegyülnek a tömegben.

Két falra szerelt, ertyőzött ikerlámpa világít rájuk diszkrétén. A pincér már az edényeket, evőeszközöket szedi le, hamutartókat cserél, rendet csinál az asztalon. A másik pincér két csésze feketekávét tesz eléjük.

– Hány cukrot kérsz? – kérdi a lány.

A fiú gondolkodik.

– Nyolc meg kettő, négy!

Keservesen töri a magyart, ugyanakkor jópofán csinálja, nem tudni, mikor beszél komolyan, mikor bolondozik. A hangulatváltozásait sem érteni, hirtelen riadtságát, a másik pillanatban már önfeledt nevetését, váratlanul nyers, csaknem primitív indulatait. Mindenképpen vonzó, színes, romlatlan és izgalmas egyéniség.

A lány nevet, két cukrot tesz a kávéjába.

– Mióta vagy Magyarországon?

A fiú ráncolja a homlokát.

– Mióta vagy? – számolja minden ujján. – Százéves és harminckilenc.

– Tanulsz nálunk? – nevet a lány.

A fiú értetlenül bámul.

– Tisztviselő vagy? – kérdi a lány. Tagoltan magyaráz. – Aki dolgozik a követségen, az követségi tisztviselő. Érted?

– Érted.

– Mi a beosztásod?

A fiú magára mutat.

– Huligán – mondja komolyan.

– Titok?

A fiú bólint.

– Én mos lépcsőház, vécé.

A lány nevet.

– Huligán vagy!

A fiú vállat von.

– Nagy huligán – mondja őszintén. A lányra néz. – Te is.

– A szüleid hol élnek?

A fiú fölhörpinti a maradék kávé. Cigaretára gyújt.

– Szép – mondja. – Én magyar muzsika szeret.

A Royal Szálló halk, szolidan előkelő éttermének egyik sarokasztalánál ülnek. Tőlük távol, emelvényen hattagú, fekete szmokingos cigányzenekar játszik. Nem sok a vendég, nyár van, ilyenkor inkább a kerthelyiségekben vacsoráznak, de akik itt vannak, jó módú emberek, elegáns ruházatukon, magabiztos viselkedésükön is látni. Néhány asztalon angol, francia, amerikai zászló. Az étterem finom zsongásában is kavarnak az idegen szavak, mondatfoszlányok.

A kék kosztümes kislány az ertyőzött falilámpák szűrt fényében, fehér blúzában, rövid, szőke hajával, virágcsokrával olyan, mint aki az érettségi bankettől szökött el, de egyáltalán nincs zavarban, nagyszerűen szórakozik, örül a kalandnak, ennek a váratlan, bolondos, furcsa estének. Most figyeli ezt a különös, idegen, fáradt arcú fiút, amint körbekerdi nyugtalan tekintetét az elegáns étteremben. És a nők ösztönével tudja, ideje lejárt, a varázslatnak vége, búcsúzni, menni kell.

– Késő van – mondja.

A fiú int a pincérnek.

– Hol laksz? – kérdi a lány.

A fiú vállat von.

– Nagy szálloda.

– A Margitszigeti Nagyszálló?

A fiú bámul.

– Az – mondja. – Te honnan tudsz?

A lány elmosolyodik.

– Nem nehéz azt kitalálni – mondja csendesen. – Szép lehet a szobád.

A fiú az öklét mutatja.

– Príma! – nézi a lányt. Kibuggyan belőle valami rossz, bántó, kegyetlen nevetés. – Akarod látni?

A lány döbbsenten bámul.

A pincér az asztalhoz lép. Itt udvariasak a pincérek, mégis érezni, a külföldieknek járó kivételes tisztelettel dolgozik.

– Please, what do you want, sir?

A fiú a magyar, angol, francia nyelven írt, fekete bőrkötésű étlapot böngészi.

– Már vacsoráztunk – mondja a lány –, a bort sem ittuk meg, mit akarsz?

A fiú fölneáz rá.

– A huligán elutaz – mondja komolyan. – A huligán repül messze, elkerlt minden forint.

A pincér, a lány mosolyog. A fiú nézi őket, mint aki nem érti, hol itt a tréfa. Majd az étlap fölé hajol, rábők egy névre, mutatja.

– Micsoda dolog?

A lány nevet.

– Somló galuska.

– Te szeret?

De nem vár választ, a pincérhez fordul, a hüvelykujját mutatja.

– Egy... – de nem tudja tovább.

A pincér mosolyog.

– Somlói galuska.

Bólint. A lányra mutat.

– Katalin szeret egy galuska!

Amikor a pincér elmegy, a lányra néz.

– Én holnap Ferihegy – halkan fütyönt. – És huligán nincs.

A lány a kis görög zászló tartórúdjához nyúl. Forgatja.

– Hová utazol?

– Tanganyika.

A lány elmosolyodik.

– Jó neked – mondja csöndesen. – Visszajössz?

A fiú a bejárat irányába néz, szűk résű szemmel figyel. A bejárat mellett, márványoszlopnál, magas, testes, fekete szmokingos férfi áll, nyilván az étteremhez tartozik, üzletvezető vagy főpincér, figyeli a zenekart, a vendégeket, a kiszolgálást. Amikor tekintete eléri a kék ruhás fiút, megáll, farkasszemet néznek. Majd a szmokingos férfi diszkrét mozdulattal int egy pincérnek, mond neki valamit, a pincér bólint, és kimegy a teremből.

A fiú cigarettára gyújt. Talán már fáradt, ráncolja a homlokát, a hangja, gesztusai ingerültebbek, most megint keservesebben töri a magyar beszédet.

– Én Washington... apám... repülni...

– Apád is diplomata?

– Diplomat.

– Görög követ?

– Ja! Követ.

– Anyukád is vele van?

A pincér leteszi a somlói galuskát. A fiú megvárja, míg elmegy. A bejáratához küldi tekintetét. A márványoszlopnál a testes, szmokingos férfi közömbösen figyeli az éttermet.

– Anyukám is Washington... Anyukám svéd, nagyon kövér néni... Nem igazi nekem anyuka.

– Mostohaanyád?

A fiú bólint.

– Nem igazi.

A cigányzenészek „magyaroznak”, csárdást játszanak. A primás lejön az emelvényről, sétál hegedűjével az asztalok között, egyik-másiknál pillanatra megáll, de biztatást nem kap, mosolyogva továbblép. Ez a szó nyugat-európai értelmében is luxusétterem, a pattogó csárdások ellenére sem lármás a zene. A szőnyeggel borított márványpadlón pincérek suhannak, ezüsttálakon hordják az ételt, a borosüvegek szalvétába burkolva.

A fiú a megelégedett emberek nyugalmaival szemléli, szinte föltérképezi e gazdag, fényűző világot.

Új vendégek érkeznek, elegáns nyári ruhákban, férfiak, nők, elég hangosak. Olaszok, gátlástalanul jókedvűek, pincérek vezetik a társaságot az asztalhoz, zászlót hoznak rá.

A fiú derűsen bámulja, követi őket a tekintetével.

A cigányprímás hirtelen mozdulattal, széles mosollyal asztalukhoz lép, magyar nótát húz, hajlong a zene ritmusára.

A fiú arca döbrent, mint a verembe esett farkasé. Zsebéből százforintost húz elő, az abroszra teszi.

– Menni! – mondja rekedten. – Elmenni innen mindjárt!

A cigányprímás megijed a hangjától, a szemétől, elveszi a pénzt, és hajlongva menekül.

A fiú cigarettára gyújt, kezében remeg a gyufa. Azután zavartan, szégyellősen elmosolyodik.

– A követség nagyon haragosz – mondja. A hangja már nyugodt. – Nekem nyilvánosság nem szeret, szigorúan nem jó láрма csinálni.

A márványoszlophoz néz. A testes, szmokingos férfi ott áll, arca közönyös, elviszi asztalukról a tekintetét.

Az ertyőzött falilámpák szűrt fényében a kék kosztümös kislány a karórájára pillant.

– Fogsz kikap – mondja a fiú. – Anyuka, apuka gondol, van nagy baj.

– Hazakísérsz?

– Egészen kapu.

A lány nézi őt. Mosolyog.

– Többé sose látlak, görög.

A fiú bólint.

– Az jó – mondja őszintén.

A kék kosztümös kislány keresztbe teszi a lábát, hátradől, kigombolt kabátja alatt a fehér blúzban átfeszül a keble. A mosolya, a tekintete, ha mértéktartóan is, de kihívó.

– Miért jó?

A fiú gondolkodik, majd magára mutat.

– Én lenni rossz, nagy huligán – mosolyog. – Te kicsi jó magyar rendes lány.

– Én asszony vagyok, görög.

A fiú megriad. Mozdulatlanul nézi őt.

– Baj? – ámul Katalin.

A fiú vállat von.

– Akkor én meghal – mondja csöndesen. Mosolyogni próbál, de ez ügyetlen mosoly, végképp elárulja, hogy csakugyan fél. – Akkor nekem van csúnya vége, a férj engem fölakasztani.

– Nem akasztani! – nevet a lány. – Elvált asszony vagyok!

A fiú, akár egy vizsgálóbíró valami perdöntő kérdésnél, nem mozdítja el róla a tekintetét.

– Nincs férfi? – a hangja nyers. – Törvény csinálta?

A lány bámul rá, arca merő csodálkozás, mint aki azt kérdi, minek erről ennyi szó, miért ez a nagy aggodalom.

– Nincs, hála istennek! Már egy fél esztendeje.

A fiú zavartan vigyorog.

– Én nem csinálhat féltékeny, harag, baj, család veszeked, folyik sok vér, jönnek rendőr – mondja. – Követség vigyáz, nekem semmi cirkusz Budapest nem szeret, kapok nagy a fejem.

A lány mosolyog.

– Visszarendeltek? – kérdi. Látja a fiú értetlen arcát, tagoltan magyaráz. – Washingtonból most Görögországba kell majd menned, vagy áthelyeztek egy másik ország követségére?

A fiú feszülten gondolkodik, mint aki életről-halálról dönt.

– Én megyek Washington nagy repülő.

– És visszajössz?

A lányra néz.

– És jövök! – mondja határozottan.

– Mikor?

– Kettő hét. Meg egy.

A lány mosolyog.

– Szereted Budapestet?

A fiú ráncolja a homlokát.

– Budapest jó – mondja. Elneveti magát. – Nagyon jópofa csuda az egész.

A lány mosolyog. Megigazítja térde fölött a rövid szoknyát.

– Fáradt vagy?

A fiú gyanakvóan nézi őt.

– Akarsz mit?

– Akarsz! – nevet a lány. – Hazatelefonálok, és sétálunk még egyet.

A fiú szeme szűk, arca kegyetlen.

– Nem viszlek szálloda Margitsziget! – mondja durván. Éles, ideges hangon röhög. – Nekem nincs rá szüksége!

A lány fülig vörös, döbbenet nézi őt, mozdulni nem tud. Hajsza hűjén sírva nem fakad.

– Én nem vagyok utcalány – mondja. – Nekem tisztességes emberek a szüleim, velük élek.

A fiúra néz, igyekszik tartani magát, de kigurul szemén a könny.

– Mondjál nagy csúnyát – szól a fiú. – Amit rossz huligán érdemel.

A lány mosolyogni próbál.

– Mit?

A fiú gondolkodik.

– Mondjál azt, nyazsgem!

A lányból kipukkan a nevetés.

– Hát ezt kitől tanultad?

A fiú nézi őt. Mosolyog.

– Menni telefon – szól csöndesen. – Mondani anyuka, görög fiú kér, nagyon vigyáz Katalin.

A cigányprímás már az emelvényen van, valami olasz dalt játszik a zenekar. Az olaszok vacsoráznak, nagy a vidámság.

A márványoszlopnál a szmokingos férfi finom mozdulattal magához inti a már ismert pincért, valamit mond neki.

A kék ruhás fiú egyedül ül az ernyőzött falilámpák fényében. A pincér az asztalhoz lép.

– Do you want something else, sir?

A fiú nézi őt. Halkan, jókedvűen nevet.

– Tudsz beszél magyar?

A pincér mosolyog.

– Tudok, uram.

A fiú bólint. Az öklét mutatja.

– Prima! – gondolkodik. – Hogyan mondani, aki folyton csak belenéz?

– Belenéz?

A fiú a márványoszlopnál álló szmokingos férfira mutat.

– Folyton! Én megmondani neki, hová tegye bele a szemét.

A pincér elneveti magát.

– Én fizet – mondja a fiú. – Számolni minden, hány sok forint.

A pincér meghajol.

– Please, sir.

A márványoszlopnál a szmokingos férfi nézi őket.

A fizetőpincér tálcán, szalvétán teszi le a számlát. Mellette áll a már ismert pincér. A fiú nézi a cédulát, a végösszeg százhatvanöt forint. Köteg százforintost vesz elő, kettő darab százast az asztalra tesz. Int, rendben van, nem kér vissza.

A főpincér meghajol.

– Thank you very much, sir. Good-bye.

A pincér leveszi az asztalról a görög zászlót. A kék kosztümös Juhász Katalin boldog, megilletődött kis mosollyal, láthatóan büszke tartással, kezében a drága virágcsokorral megy a kijárat felé, az elegáns vendégek asztalai előtt.

Lépéssel mögötte halad a fiú, mint aki bajt érez, tudja, más irányba nem mehet, nem veszi le feszült tekintetét a márványoszlopnál várakozó, testes, szmokingos férfiról. Amikor lépésnyire van már tőle, megáll, keményen, ingerülten az arcába néz.

Juhász Katalin már túljutott a márványoszlopon, visszafordul, ijedten bámul a fiúra.

A kék ruhás fiú szeme szűk, mozdulatlan, valami merev, kegyetlen mosoly ül a száján, mint aki azt mondja, tessék, itt vagyok, egész este szemeztünk, figyeltél, kerülgettél, ha akarsz tőlem valamit, essünk túl rajta.

A szmokingos férfi meghökken, pillanatig csodálkozva nézi őt. Azután mélyen meghajol ennek a görög csodabogárnak.

– Good night. I hope, I can see you again, sir – mondja nagy tisztelettel.

A fiú hűvösen biccent. Elneveti magát.

– Szervusz! – százforintost dug a zsebébe. – Jövök Washington nagy repülőgéppel, hozok neked gukker!

A szmokingos férfi a vendéglátóipari dolgozók begyakorolt szolgálai művigyarával nyugtázza a pénzt, a tréfát. Juhász Katalin jóízűen nevet.

A Royal Szálló csupa márvány, csupa üveg halljában elegáns emberek, a liftnél hinduk várakoznak, a mély fotelokban apró japánok ülnek, más asztalnál külföldi lapokat olvasnak, itt is kavarognak az idegen szavak, mondatfoszlányok.

Juhász Katalin karon fogva jön a sötétkék ruhás fiúval, mint valami megilletődött, kicsit szegényes nászutas pár, olyanok ebben a halk, gazdag, szépen világított álmvilágban.

Az utcai kijáratnál egyenruhás portás várja őket. A portás talán harmincöt év körüli, simára borotvált, jóképű férfi, afféle értelmes, rafinált pesti fickó, akire azt mondják, dörzsölt gyerek, nehéz őt átverni.

A sötétkék ruhás fiúra néz. Nyugodtan, arcátlanul megméri őt a cipőjétől a nyakkendőjéig. A hangja kifogástalanul udvarias.

– Parancsol taxit?

A sötétkék ruhás fiú tanácstalanul Juhász Katalinra néz.

– Kérünk – mondja Juhász Katalin.

A portás vár, nem mozdul, láthatóan szórakozik, enyhén szemtelen gúnnyal nézi ezt a riadt, sötétkék ruhás fiút, mint aki azt mondja, apukám, most te szólal meg.

A fiú nagy, ijedt szemmel bámul, mint az oktanul megalázott kamasz, zavarában a zsebébe nyúl, százforintost vesz elő, szabadkozó mosollyal a portásnak adja.

– Köszön taxi szépen.

A portás szeme a fiúra villan. Ő tudja, hogy a külföldiek itt nem osztogatják a százforintosokat. Hunyorít.

– Ritka vendég! – vigyorog. Összehajtja a pénzt. – Meg kell ám becsülni.

A fiú ránéz.

– Te velem játszani? – kérdezi lassan. Csöndesen nevet. – És ha én megyek főnök, és mondom, te nem vagy rendes, csinálod viccet követség, és váglak ki utca?

A portás megijed az arcától. Úgy hajol meg, mint egy milliomos előtt.

– I beg your pardon, sir. Thank you, sir. Good night.

Kimegy a járdára, sípját a szájába veszi, éleset füttyent, egy rövidet, egy hosszút.

A sötétkék ruhás fiú az ajtón át komoran nézi őt.

– Szól, mint vonat! – nevet idegesen. – Lärmáz katona, tűzoltó, egész város!

Juhász Katalin vállat von.

– Megfizetted.

A taxi homályában ülnek. A sofőr indítja a motort, hátranéz.

– Hová szabad, kérem?

A fiú fáradtan mosolyog.

– Én nem tud – mondja. – Visz nagy sötét, adni száz forint.

Juhász Katalin elneveti magát.

– Vigyen a Citadellához!

A Gellérthegy tetején a korláthoz dőlnek, a Dunát, a kivilágított hidakat, az éjszakai Pestet nézik. Mögöttük komoran húzódik a Citadella, hang nincs, az árnyékok élesek, mintha ember nem lakta égitestre jutottak volna. Ez a kép hideg, nyugtalanító, minden romantikát nélkülöz.

Juhász Katalin arca árnyékolt, inkább csak sejteni zöld szemét, rövid, szőke haja fénylik a holdfényben.

– Hogy hívnak, görög?

A sötétkép ruhás fiú nem mozdul, árnyék ő is, a meredélyt nézi, a kiugró sziklákat, elég kísérteties látvány.

– Viktor – mondja. – Szép?

– Szép. És a vezetékneved?

A fiú hallgat egy pillanatig.

– Győzedelem. Viktor jelent győzedelem.

– Győzelem?

A fiú bólint.

– Mondja enyém apuka.

– Apukád okos ember lehet.

– Ja! Okos.

– Hol született?

A sötétkép ruhás fiú szótlánul bámulja a fényektől hunyorgó, távoli várost.

– Dunapataj – mondja. – Temető mögött.

– Bolond! – nevet a lány. Belekarol, elhúzza őt a korláttól, viszi tovább. – Azt mondják, Athén gyönyörű város! Az iskolában tanultuk, Görögország csodálatos tájakban és antik emlékekben.

Mennek szótlánul a néma utakon, kanyarognak, lépnek árnyékból a fénybe, a sötétkép ruhás fiú arca fáradt, komoly, tekintete tűnődő, Juhász Katalin karján szinte világít a celofánba burkolt virágcsokor. De ahogy egyre távolodnak a Citadellától, a minduntalan fölbukkanó szerelmespárok, ingujjas fiúk, nyári ruhás lányok, akik hol egy beszögellésben, hol egy padon, bokrok sátrában vagy fák alatt, a puha fűvön ölelkeznek, mind azt mutatják, nincsenek ők egyedül e holdfényes nyárárszakán a Gellérthegyen.

De amerre elhaladnak, néma minden. A párok mozdulatlanok a homályban, mintha órjási panoptikumban járnának.

Amikor egy elhagyatott útra kanyarodnak, a sötétkép ruhás fiú hirtelen megáll. Bámul egy pillanatig. Majd amúgy csibész módra, a szája csücskéből éleset füttyent.

– Príma! – mutatja az öklét. – Csoda nagy príma!

Talán ha tizenhat éves, copfos, nagyon szép, üde kislány szánnivalóan rémült arca mered rá.

A sötétkép ruhás fiú görnyed a röhögéstől.

– Megvesz száz forint! – kiabál.

Juhász Katalin ijedten a karjához nyúl.

– Mit akar? – szólal meg egy recsegő, pincemély, különös férfihang. – Miért nem megy a dolgára?

A sötétkép ruhás fiú arcán, szája szögletén megjelenik az a kegyetlen vonás.

Juhász Katalin arcán árnyék.

– Viktor, menjünk! – mondja ijedten. – Menjünk innen, ez nem való!

A sötétkép ruhás fiú talán nem is hallja őt. Egy lépést előbbre lép, arca most komoly, ünnepélyes. Széttárja két karját, mint a balerinák, mélyen meghajol. Mögötte lombos bokrok, ő meg olyan a hold fényében, mint valami furcsa, mesebeli figura.

– Jó estét, nyár – mondja szelíden, halkán. – Jó estét, szerelem.

A copfos, üde, nagyon szép kislány autóablakkeretben, csupasz nyaka, válla árulkodik, nincs rajta fehérenemű. Mellette jó szabású, vakítóan fehér ingben, nyakkendővel öreg, csontkopasz férfi aszott, a szó pontos értelmében már halálfejszerű arca.

A sötétkéék ruhás fiú vigyorogva nézi őket, luxusautóban ülnek. Lassú léptekkel odamegy, és megáll előttük. Zsebéből százforintost húz elő, a kislány homlokára ragasztja. Majd a karórájára néz.

– Siet – mondja a férfinak. – Téged vár temető.

Azután szótlánul elveszi Juhász Katalin karjáról a celofánba burkolt virágcsokrot, gondosan a luxusautó oldalához igazítja, majd letérdepel, és szép mozdulattal keresztet vet, mint egy sír előtt.

És hiába bolondozik, mégis, így féltérden, meghajtott fővel, mozdulatlanul, nem lehet rajta mosolyogni.

Juhász Katalin az árnyékból nézi őt.

– Viktor – szólítja halkán. – Hagyd őket.

A sötétkéék ruhás fiú lassan fölemeli a fejét. Arcát előnti a fény, a szeme nagy, szomorú.

– Kérdeztem Istent – mondja őszinte, tiszta hangon. – És Isten haragszik.

Juhász Katalin mozdul.

– Elég volt – mondja. Nevetni próbál. A hangja riadtan fölcattan. – Elég ebből!

De a sötétkéék ruhás fiú térdel, nem tudja levenni tekintetét a holdfénytől ezüst, iszonyatos, élő koponyáról.

Később elhagyatott helyen, dús bokrok karéjában, lombos fák alatt, a fűre terített kosztümkabátján ül Juhász Katalin.

– Furcsa ember vagy, Homérosz – mondja. – Tőled félni is tudnék.

Juhász Katalin vár egy pillanatig. Megszokott mozdulattal, minden kacérság nélkül igazít a szoknyáján, de szép lába jócskán a térde fölött így is erotikusan világít a homályban.

– Csináld a heccet, a butaságot, ami éppen eszedbe jut – mosolyog. A hangja komoly. – De figyelmeztetek, ha nem tudod a határt, mit és meddig, hiába vagy külföldi diplomata, egyszer még alaposan pórul jársz, valaki megfogja a füledet, jól megrángatja.

A sötétkéék ruhás fiú a fűben hasal, valahová messzire bámul, szótlánul szívja a cigarettáját.

Juhász Katalin a fa törzsének dől, keble feszül a fehér blúzban. Arca most egy érett asszonyé.

– Az a kis tyúk – mondja csöndesen. Hangjába keserű íz kerül. – És aztán? Megfogdossák őt. De odavagyunk. Tudok én ennél keservesebbet is.

Szórakozott mozdulattal letép egy fűszálat, villogó foga közé veszi. Elmosolyodik.

– Hallaná ezt az Édes – mondja. Majd érezhető szeretettel hozzáteszi. – Így hívom az édesanyámat.

A sötétkéék ruhás fiúra pillant.

– Mondjál valamit, görög! Mert bizonyisten elfutok!

A sötétkéék ruhás fiú ránéz.

– Futni – mondja. – Én becsukni a szem, számolni száz, és mondani: minden álom.

Juhász Katalin kihívóan nézi őt.

– Nem álmodsz, Homérosz – mondja csöndesen. – Itt vagy velem, ez eleven valóság.

Lassan gombolni kezdi a blúzat.

– Többé nem látlak – mosolyog. – Elbúcsúzom tőled.

A sötétkéék ruhás fiú fölgyúlt szemmel bámul.

Nyári kora délután, hőség, a járókelők ingujjban, nyári ruhákban. A napfény éles, elég üres a körút.

A körúti közért kirakata nyitott, fehér köpenyes fiatal lányok árulják a gyümölcsöt, zöldséget az utcán álló vevőknek. Most senki nem jár erre.

A kirakatban hirtelen nevetni kezdenek a lányok, összesúgnak, cserélgetik helyüket a bentiekkel.

– Most a tied!

– Az ám! A nyavalya kínlódik vele.

A sötétkéék ruhás fiú zavart mosollyal áll előttük.

– Van nektek jókedv – mondja. – Mert nem tud magyar.

– Mit kérsz, Viktor?

– Téged kérsz.

– Viszel Tanganyikába?

– Viszel.

– Az messze van. Sírna az anyukám.

– Küldeni neki banánt.

A lányok nevetnek.

– Éhes vagy, kis görög?

A sötétkéék ruhás fiú bólint.

– Üres a hasa.

– És mit ennél?

– Szilva. Az jó.

– Üres hasnak nem jó – mondja a lány. – Összeccsinálsz magad.

– Összeccsinál – mondja komolyan a sötétkéék ruhás fiú. – Kérek kiló meg egy fél.

A lányok nevetnek.

De a vásárlásnál segítik, a szépet válogatják a zacskóba, rendesen megmérlik a szilvát, még a súlyon felül is dobznak rá néhány szemet. Valahogy szánják, szeretik, kicsit bolondnak tartják ezt a sötétkéék ruhás, fehér ingben, nyakkendőben izzadó fiút.

– Van pénzed? – kérdi a lány.

– Dollár – mondja a fiú. – Megy váltani bank.

Gyűrött tízforintost húz elő a nadrágzsebéből, átnyújtja. A lány aprópénzt ad neki.

– A cipődet pucold meg, Viktor – mondja minden gúny nélkül a lány. – Így nem való az utcán járni.

A fiú szeme meglöbben.

– Való – mondja nyersen. – Én jár nagyon messze.

– Igaz. Viktor messze járt.

– A por nem piszok – mondják a többiek. A lány a kezébe nyomja a zacskót.

– Nehogy elejtsd – mondja szelíden, mint egy gyereknek. – És mosd meg alaposan, mert csakugyan bajt csinál.

A fiú ügyetlenül meghajol.

– Szervusz, sok lány – mondja. – Vagytok nagyon rendes.

– Szervusz, Viktor!

– Vigyázz a lányokkal!

– Szervusz, kis görög!

– Légy jó fiú! – mondják komolyan a lányok.

Amikor eltűnik, kinevetik.

Juhász Katalin arca csupa öröm.

– Nem... Ne haragudj, nem értem... Apukád üdvözl?... Köszönöm... Nem értem... Mi romlott el? Miféle Chevrolet?... A követség kocsija?... Ó, ne butáskodj!... Hát persze!... Dehogyan haragszom!... Igen... Igen... Tudom... Jó, értem... Ott leszek, Homérosz!

Leteszi a telefont.

– Megérkezett, Édes – mondja csöndesen.

Juhász Katalinék szobájának két ablakán lehúзва a fehér vászonroló, rásüt a késő délutáni nap, szűrt fényt ad a háború előtti olcsó bútorokra, vitrinre, sok kézimunkára, szőnyegek, az ódivatú csillárra, a falakat díszítő családi fényképekre, az ovális, fakeretes tükörrre. E lakásban kifogástalan a rend, sok év óta mindig minden mértani pontossággal a helyén, azt is mutatja, hogy tulajdonosai kispénzű emberek. Ápolt, egyszerűen öltözött, már ősz, tiszta tekintetű, talán ötvenéves, még mindig szép asszony néz Juhász Katalinra.

– A fehér ruhádat vedd föl – mondja szelíden. – Az előnyös, a csípődet is kiemeli.

Juhász Katalin hallgat egy pillanatig.

– Ebből nem lesz házasság, Édes – mosolyog.

Édes figyelmesen nézi őt.

– A fehér ruha jó, mindig tiszteletet ébreszt az emberekben. A fejtartásra meg ügyelj, erre különösen kérlek, és a szép mozdulatokra.

– Nem lesz baj, Édes – mondja Juhász Katalin.

Édes a tükör elé lép. Nézi magát egy pillanatig, néhány tétova mimikát csinál.

– Vannak ravasz csselfogások – mondja. – De én már elfelejtettem őket.

A lányára néz.

– Az esővíz mit sem ér – mosolyog szelíden. – Az arcbőrt, mondják, ma kozmetikusok készítik sokféle kenőccsel. De ez nem elég. Mert a női szem fényét, a hang sokszínű játékát csakis a lélek tiszta hite teszi varázslatossá.

Tétova mozdulattal ősz hajához nyúl.

– Mondd meg annak a kedves görög fiúnak, szüleid tisztességes emberek, apád beszél németül, hozományod a szépséged, tiszta szíved, azt is mondd meg, hogy van érettségi bizonyítványod, elég jól főzöl, az egyik szobát megkapjátok, hozzá két váltás ágyneműt, így hát nyugodtan megtarthatjátok az esküvőt.

Figyelmeztetően fölemeli az ujját.

– De ha más lenne a szándéka, netán valami hitvány kalandra gondol, úgy megkérlek, add ki az útját.

Juhász Katalin a műmárványba épített asztali órára néz. Háromnegyed hat. Gombolni kezdi magán a színes kis kartonpongyolát.

– Igen, Édes – mosolyog. – Így teszek.

A Royal Szálló elegáns étterme. Az emelvényen a szmokingos cigányzenekar játszik.

A már ismert sarokasztalnál ül a sötétkék ruhás fiú és Juhász Katalin, csinos, fehér, alaposan kivágott konfekcióruhában, a falra szerelt, ernyőzött ikerlámpa világít rájuk diszkrétén. Az asztalon görög zászló, palack bor, félig teli poharak, doboz amerikai cigaretta. Juhász Katalin ügyetlenül kipöcköl egyet, rágyújt.

Mosolyog. Szép. Láthatóan jól érzi magát.

– És apukáddal hol jártál? – kérdezi. – Vagy mindig csak a washingtoni követségen ültetek?

– Hol! – néz rá ingerülten a fiú, mint aki nem érti a kérdést. – Voltunk hol!

– Hát hol? – nevet Juhász Katalin.

A sötétkék ruhás fiú zavartan nézi őt. Majd elmosolyodik.

– Voltunk cirkusz – mondja határozottan.

Juhász Katalin ámul.

– Cirkusz?

A fiú jókedvűen bólint.

– Ja! Sok ló meg ember, háta, hasa zenekar, meg ember röpül levegő, meg nagy elefánt.

Juhász Katalin furán nézi őt, nem tudja, most megint bolondozik vagy komolyan beszél.

– Te szereted a cirkuszt? – kérdezi hitetlenül.

– Apukám szeret – mondja vidám nevetéssel. – Én cirkusz sír.

Juhász Katalin úgy mosolyog, mint aki tudja, tréfa lesz a vége.

– Miért sírsz? – kérdi. – A cirkuszban nem lehet sírni.

A fiú ráncolja a homlokát.

– Van ember, lisztes arc, mindig eles – mondja komolyan. – Azt hívják micsoda?

– Bohóc – nevet Juhász Katalin. – Bohócnak hívják.

– Ja! Bohóc mindig eles – mondja tárgyilagosan. Zavarba jön, árnyalattal hangosabban nevet, mint aki bánja már, szégyelli ezt az egész marhaságot. – Megüti

orra, feje, én akkor kiabálta, fáj, mit nevetnek, buták, és sírta nagyon, és enyém anyuka befogta a szemem, és kivitt a sátor.

– Athénban volt? – kérdezi csöndesen Juhász Katalin.

A sötétkék ruhás fiú cigarettára gyújt. Körbeküldi tekintetét az éttermen, az elegáns, vacsorázó vendégeken. Most szomorú, fáradt az arca.

– Az ember utaz, dolgoz – mondja. – Én dolgoz, utaz sok.

Juhász Katalin rámosolyog.

– Van menyasszonyod?

A fiú értetlenül bámul.

– Lány, akit szeretsz – mondja Juhász Katalin. – Lány, aki csak a tiéd, egyedül a tied.

Vállat von.

– Én nem szép – mutat magára. – Lány szereti, fiú nagy, szép.

Juhász Katalin a gyufásdobozt forgatja.

– Érettségi bizonyítványom van, Édes azt mondja, tiszta a szívem, jól főzök, és kapok két váltás ágyneműt – mosolyog. – Homérosz, nem akarsz házasodni?

A sötétkék ruhás fiú ránéz. Arcán, szája szélén megjelenik az ellenszenves, kegyetlen vonás.

– Feküdni sem akarsz veled! – mondja nyersen.

Int a pincérnek, ujjával mutatja, hogy fizet.

Juhász Katalin vigyáz a könnyeire.

– A huligán elutaz – mosolyog. – Elkölt minden forint.

A sötétkék ruhás fiú mereven, leplezetlen indulattal nézi őt.

– El – mondja. Rossz hangon nevet. – Enyém forint, én dolgoz, azt csinál, amit akar!

A szmokingos fizetőpincér arcán szervilis mosoly, tálcán, szalvétán, szertartásos mozdulattal teszi az asztalra a számlát.

– Please, sir.

A végösszeget nézi: százötvennyolc forint. Köteg százforintost vesz elő, két darab százast az asztalra tesz. Int, rendben van, nem kér vissza.

A fizetőpincér mélyen meghajol.

– Thank you very much, sir. Good-bye, sir.

Amikor elmegy az asztaltól, Juhász Katalin olcsó kis táskáját a kezébe veszi. A fiúra néz, tréfásan hunyorít, mint aki azt mondja, nem történt semmi baj, mehetünk. De ez a hunyorítás nem valami vidámra sikerül.

A sötétkék ruhás fiú nem mozdul. Szánalommal nézi ezt a riadt, szőke, rövid hajú, megalázott lányt az ernyőzött falilámpák szűrt fényében. Hiába fiatal, hiába csinos, idegen ő, eltévedt, nagyon szürke kis veréb, nem ide való, ebbe a gazdag, fényűző világba.

A fiú hosszan nézi, mint aki nem tudja, most mit kezdjen, mintha sohasem látta volna ilyen közletről.

Juhász Katalin nem viszi el a tekintetét. Arcán az a nyomasztó nyugalom, amelyet érett, bizonyos fajtájú asszonyok mindig pajzsként használnak a nehéz pillanatokban. Nyoma sincs rajta keserűségnek, visszafojtott könnyeknek. Tudja,

nem érdemes hadakoznia tovább, vagdalózni a sorsa ellen, odaadta a testét, elmondott mindent, több fegyvere nincs, csatát vesztt.

– Induljunk – mondja. Öklére köhint, mert a hangja túl szárazra sikerült. Halk, elnézést kérő hangon folytatja. – Talán még kapuzárás előtt hazaérek.

A sötétkék ruhás fiút elfogja a szájalom. Ügyetlen fintort csinál.

– Én nem ember – mondja őszintén, nagy lendülettel. – Én nagy, sötét disznó.

Juhász Katalin nézi őt, táskáját szorongatja. Mosolyogni próbál.

A zene elhallgat. Ha egy-két halk női kacagást nem hallanánk, úgy tűnne, mindenki hirtelen sugdolózni kezdett.

A bejárat mellett, a márványoszlopnál a már ismert, magas, testes, fekete szmokingos férfi meghajol.

Szikár, őszülő, fekete lüszterruhás, komor arcú férfi érkezik, kezében fekete szalmakalap. Megáll, tekintetét végigküldi az éttermen.

A fiú Juhász Katalinra emeli a szemét. Hallgat egy pillanatig.

– A huligán jön-megy, eltűn világ – mondja csöndesen. – Nem akar Katalin becsapni.

Vár, valami választ vár, nézi a lányt, mint akitől megértést, egyetlen segítő mozdulatot szeretne koldulni. Azután vállat von, türelmetlen ujjával éles vonalat karcol az abroszra. Ellenszenve most már nyilvánvaló, bármennyire is igyekszik leplezni.

– Én vagyok más, mint Katalin gondol – mondja idegesen. – Katalin ember, én levegő, szél, elrepül a felhő, és görög nincs többé már, én halott.

– Te jó fiú vagy, Viktor – mondja Juhász Katalin.

A sötétkék ruhás fiú bólint.

– Meg szép – mondja komolyan.

Megszólal a zene.

Juhász Katalin elneveti magát.

– Az hát – mondja őszintén. Egy pillanatig nagy szemmel bámulja ezt a furcsa, tiszta tekintetű fickót. Azután kirobban belőle a szerelmes nő sírós-nevetős boldogsága. – Mehetsz, jöhetsz, engem nem érdekel. Szeretlek, Homérosz, és többé el nem engedlek.

A sötétkék ruhás fiú elmosolyodik.

– Fogod enyém kabát?

– Foglak én máshol is – kacag Juhász Katalin.

De a sötétkék ruhás fiú már nem figyel oda. Arca feszült, kegyetlen, támadásra kész.

Nem messze tőlük a szikár, őszülő, fekete lüszterruhás férfi mozdulatlanul figyeli őket. Asztalán konyak, angol zászló.

Pillanatig farkasszemet néznek.

Majd a fiú ingerült, szinte hisztérikus mozdulattal Juhász Katalin karjához nyúl.

– Menni – mondja halkan. – Nem lármázni. menni.

A pincér még bámul utánuk, majd vállat von, és leveszi asztalukról a görög zászlót.

A sötétkék ruhás fiú feje megmerül egy ernyős lámpa elég bágyadt fényében. Asztalra könyököl, atlétatrikóban van, szinte betegesen sovány, arca fáradt. Magyar–angol szótárt lapozgat, erősen koncentrálni, valószínűleg tanul, mert golyóstollal időnként följegyez egy-egy szót valami füzetbe.

Fekete aszfalton vad lármával zuhog az eső az üvegezett forgóajtó előtt.

Sötét van, távoli utcalámpától érkezik némi fény. A forgóajtó időnként mozdul, ilyenkor fémes fényt forgat, üvegezett kalitkájából lépnek ki az árnyyszerű, úgy tűnik, elegáns emberek. A háttért sűrű függöny takarja, ahonnan csak pillanatokra villan elő fény.

Juhász Katalin fekete nyári csipkeruhában. Arca ideges, szánalmas, mint akinek sírhatnékja van. A sötét tónusú háttér, Juhász Katalin arcán a furcsa világítás, talán a kissé távoli zsongás az oka, hogy gyászoló özvegyként valami ravatalozóban is el lehet képzelni őt. Cigaretta tesz a szájába, szmokingos kar, kövér, ápolt, kissé szőrös férfikézen nehéz pecsétgyűrű, lapos gázöngyűjtőt kattint, tüzet ad.

Megszólal a zene.

Juhász Katalin megszívja a cigaretta, fölpillant.

Dús szemöldökű, kopaszodó, hatvan év körüli férfi bólint, petyhüdt, nagyon kiborotvált arcán kissé merev, udvarias mosoly.

Fekete aszfalton vad lármával zuhog az eső.

Az üvegezett forgóajtó fémes fényt forgat, kalitkájából, mint az árnyak, férfi és nő kerül a sűrű függöny elé.

A sűrű, földig érő függönyt szmokingos férfi lassú, szertartásos mozdulattal húzni kezdi.

Palace Szálló luxusétterme. A kirakatablakokon drága csipkefüggönyök, a vacsorázó vendégek elegánsak, minden asztalon ernyőzött, hangulatos lámpa, sok helyen külföldi zászló. A zenészek itt is fekete szmokingot viselnek, szalonzenét játszanak, muzsikájuk halk.

Juhász Katalin és a fiú a fakorlátos galérián, mint akik bújni akarnak, távol a lépcsőktől, a korláttól, hátul, a sötét tapétázatú fal mellett, megint egy sarokasztalnál ülnek. Katalin arca komoly, cigarettazik, keze finoman, alig észrevehetően remeg, keresztbe vetett lába ingerlő, fekete csipkeruhájában feszül a keble.

A sötétkék ruhás fiú köteg százforintost vesz elő, két darab százast az asztalra tesz, a görög zászló mellé. Int, rendben van, nem kér vissza.

A szmokingos kar, szőrös, pecsétgyűrűs kezével elveszi a pénzt az ernyőzött lámpa alól. A dús szemöldökű, kopaszodó, szmokingos fizetőpincér mélyen meghajol.

– Merci, monsieur. Au revoir.

Amikor elmegy az asztaltól, a fiú Juhász Katalinra emeli a tekintetét. Nézi meztelen nyakát, vállát. A fekete csipkeruhában, a sötét háttérrel most olyan, mint egy festmény.

Juhász Katalin elmosolyodik. Szeme rosszindulatú.

– Szép? – kérdezi.

A sötétkék ruhás fiú mozdulatlanul nézi őt. Juhász Katalin vár egy pillanatig. Megszívja a cigaretta. Majd halkán nevetni kezd. Nevetése fintorrá torzul.

– Ja! Katalin van gyönyörű! – utánozza ügyesen, leplezetlen gúnnyal a fiút, még a kiejtését is. – Az van nagyon biztos! És?

A sötétkék ruhás fiú arcán nem lehet fölfedezni bármiféle érzelmet. Mozdulatlan szemmel nézi őt.

Juhász Katalint elragadja valami kétségbeesett düh.

– Hát mit gondoltál rólam? Háromhetenként vacsorázni járok veled? Elájulok egy csirkepaprikástól?

Megzavarodik a fiú mozdulatlan arcától. Elhallgat. Zavartan elmosolyodik. Hangot vált.

– Egyetlen órát kértem – mondja halkan. – Fél órát. Tudod, hogy nem magamért.

Megint elhallgat. Látja, a fiú szeme másutt kalandozik, arca közönyös, mintha nem is hallotta volna őt. Juhász Katalin szemén meglobban a düh.

– Vagy szégyelled a családomat? – kérdi gyűlölettel. – Tisztelt diplomata úr!

A fiú Juhász Katalinra függeszti merő tekintetét.

– Tudod imádkoz?

Arcán, szája szögletén megjelenik az ellenszenves, kegyetlen vonás. Juhász Katalin ijedten bámul rá.

A sötétkék ruhás fiú a poharához nyúl, iszik egy korty bort. Azután megtörli száját a kezefejevel.

– Legyen meg a te akaratod – mondja nyugodtan.

És csöndesen, furcsán nevet.

Zuhogó esőben rohan velük a taxi.

Szótlanok, időnként ezüst fény csap át az arcukon. Juhász Katalin a fiú fáradt, komor arcára pillant, ügyetlenül, engesztelést kérően mosolyog, mint aki hálás, hogy ebben a csapnivaló időben valami vak véletlen folytán egy idegen, udvarias, elég rossz kedélyű fickó a taxijába fogadta.

Macskaköves, néptelen mellékutcában áll meg a taxi. Juhász Katalin fekete csipkeruhájában kilép a járdára, a zuhogó esőben egy sötét kapu alá szalad.

A sötétkék ruhás fiú nem mozdul. A sofőr járítja a motort, pillanatig vár, majd hátranéz.

– Végeztünk, kérem?

A fiú fölrezen. A sofőrre bámul.

– Halló, Homérosz! – hallani az eső lármáján keresztül Juhász Katalin távoli hangját. – Mit csinálsz?

A fiú összehúzza a szemét. Bólint.

– Én végezte – mondja nyersen.

Elneveti magát. Százforintost ad a sofőrnek. Int, rendben van, nem kér vissza. Vaktában megigazítja nyakkendőjét, ingerült mozdulattal kilép a járdára, a bokszoló indulhat így a szorító sarkából, amikor megszólal a gong, több menet nincs, az utolsó három perc vár az eredmény eldöntésére. Arca fehér, ellenszenves, kegyetlen.

A sofőr meghökken, még egy másodpercig szemmel tartja, bizalmatlanul fürkészi ezt az indulatos, furcsa fickót. Majd hátranyúl, becsapja az ajtót, elindítja az ablaktörlőt, gázt ad, és olyan vadul indít, mint aki menekül ebből a kihalt mellékutcából, nem akar tanúja lenni a további eseményeknek.

A fiú áll, zuhog rá az eső.

– Miért nem jössz? Megbolondultál?

A fiú a hang irányába fordítja a fejét, nézi az esőfüggönyön át a sötét épületet, nem látja Juhász Katalint.

– Elbűjt hold! – nevet hangosan. Haján, arcán ömlik a víz. – Én semmit nem látni.

– Uramisten! – hallani Juhász Katalin nevetését. – A holdfényt akarod megvárni?

Lassan, hangtalanul nyílik a kapu, gyér fény támad, embernyi részben árnyyszerű alak jelenik meg. Juhász Katalin a fénysávba lép, int, fekete csipkeruhájában, fehér karjával szép látvány, nem hívogató kokott, inkább bolondozó, fiatal, szerelmes lány.

A sötétkék ruhás fiú lassú, kimért léptekkel megy a fény felé, az árnyyszerű alak előtt megtorpan. Juhász Katalin kicsit ünnepélyes mozdulattal megfogja a kezét.

– Gyere, Viktor – mondja szelíden. Puhán, asszonyosan nevet. – Ötven lépcsőt kell gyalogolnunk. Megszámoltam.

És vezeti, eltűnnek az épületben.

Az árnyyszerű alak mozdulatlan a fényben. Erősen kopasz, tömött bajuszú, idős ember, álmosan hunyorít, kibámul az utcára, nézi a zuhogó esőt. Talán nyugdíjas postás, vámőr, régi hivatalsegéd, valamilyen katona vagy talán rendőr, nem lehet pontosan megállapítani, miféle egyenruhát visel, zubbonya nyitva, alatta fehér ing világít.

Tenyerét végighúzza kopasz fején, mint aki esőcsöppet töröl le, hatalmasat ásít, belép a folyosóra, azután lassan, hangtalanul szűkíti a fényt, csukja be a kaput. Nehéz kapu, mint a régi börtönöké.

A sötét, végtelen mellékutcán csak az eső lármázik, ezüst petárdákat pattint ezrével a macskaköveken.

Ódivatú, üveggyöngyös csillár világít.

Ötven év körüli, kemény arcú férfi szúrós szemmel néz, mint valami kihallgatást végző, de még az udvarias formát játszó, indulatain uralkodó rendőrtiszt. Haja szőkéből őszül, dús, rövidre nyírt, homlokán sebhely. Szájához emeli a cigarettát, ujján jeggyűrű, hosszan, vékonyan fújja ki a füstöt. Amikor elmosolyodik, viplafogak villannak.

– Sie können in viele Länder fahren, vielleicht die ganze Welt umgehen – mondja.

A sötétkék ruhás fiú arca nagyon fáradt. Elázott haján látni, nemrég fésülhette.

– Ja! – mondja nevetve. Ingerült, nyugtalan. – Te nem beszélni egészen szép német. Te beszélni jól magyar! És én akar tanul nagyon magyar.

A kemény arcú férfi megszívja a cigarettát. Nem veszi le róla a tekintetét.

– Azt gondoltam, sohasem találkozunk – mondja száraz hangon. – Ma este tíz órákor még azt mondtam, soha életemben nem látom magát. És csoda történt, itt van.

A sötétkék ruhás fiú hajáról lecsúszik egy kövér vízcsöpp a homlokára, kezefejevel megtörli.

– Vagy te mint szigorú rendőr – nevet. – Adsz mindjárt csúnya pofon arcomra! Akarsz beszélni, te kérdez engem, én mondom neked minden.

A kemény arcú ember elmosolyodik.

– Nekem alig lesz kérdésem – mondja. – De arra őszinte választ várok.

A sötétkéék ruhás fiú fehér ingben, nyakkendőben ül az asztalnál. A kemény arcú férfi vele szemben ül, cigarettázik, olcsó nyári konfekcióruhát visel, fehér inget, nyakkendőt. Ápolt, láthatóan nagy erejű ember.

Juhász Katalin anyja, Édes mozdul a vitrinnél. Életkorához illő, ízléses nyári konfekcióruhát visel, még mindig szép arca nem kozmetikált, ősz haján látni, délután fodrásznál volt. Hatalmas fényképalbumot vesz elő, odaviszi a sötétkéék ruhás fiúhoz, lapozza.

– Látja, itt van nyolchetes korában, ekkor még én, a saját édesanyja sem gondoltam, hogy ilyen gyönyörű lány lesz belőle. Nézze meg első elemista korában, tessék, ezeket az aranyszínű copfokat. Itt meg már tizenhat éves, ez a Palatinus strandon készült, én szép, karcsú gazellám, bizony megnézték őt a fiúk.

Juhász Katalin belép az ajtón. Megáll. Fekete, combközépig érő, elég kivágott pongyolát vagy inkább hálóköntöst vett magára, lábán fekete papucs. Látni, gondosan fésülködött, szemét, arcát, ahogy mondják, megcsinálta. Asszonyosan szép és izgató látvány.

Édes a fiú fölé hajol. Nem látja a lányát, sem a sötétkéék ruhás fiú fáradt, ingerült arcát.

– És itt van az érettségi után – mondja szelíden. – Négy egész hét tizeddel vizsgázott, erre igen büszkék voltunk a férjemmel. És ez természetes, mi egyszerű emberek vagyunk, ő a mi egyetlen kincsünk, boldogságunk.

Juhász Katalin elneveti magát.

– De Édes – mondja. – Kár a fáradságért, szegény fejét hiába fárasztod, a felét sem érti annak, amit beszélsz.

Édes kiegyenesedik, leereszti a karját. Egy másodpercig szemügyre veszi a lányát, mint rendező a színésznőt, amikor az első kosztümös próbán színpadra lép. Elégedetten elmosolyodik.

– De kislányom, ha feleségül vesz, úgyis megtanul majd magyarul.

Juhász Katalin a fiúra néz. Megijed a szemétől, arca kényszerű nyugalmatól.

– Mit beszélsz, Édes – nevet zavartan. – Viktor tisztességes fiú, őszintén megmondta, nem kéri meg a kezemet.

A kemény arcú férfi föláll, ellép az asztaltól. Most látni, nehéz mozgású, magas, karikalábú, csupa erő ez az ember. Megnézi a fiút, pondrót néznek így.

– Akkor megkérdezem, mit óhajt a lányomtól.

A sötétkéék ruhás fiú önkéntelen mozdulattal föláll. Sovány, törekeny, arca ijedt, egy védtelen gyermeké.

– Katalin van szép – mondja halkan. – Van szép és okos.

A kemény arcú férfi nem veszi le róla tekintetét.

– A lányom tisztességes – mondja. – Még ha külföldi diplomata udvarol is neki, legyen akármilyen gazdag, mondja meg kereken a szándékát.

A fiú faarccal nézi őt, mint aki nem érti a szöveget. Elmosolyodik, magára talált. A férfi homlokán húzódó sebhelyre mutat.

– Te vagy erős, mint cirkusz a láncot tépő – mondja. – Szoktál vereked?

A kemény arcú férfi nem mosolyog.

– Épületlakatos vagyok, uram, leestem az állványról – mondja nyersen. – Én nem kocsmázom és nem verekszem.

A sötétkéék ruhás fiú szeme villan, arca feszült, szája szögletén a már ismert ellenszenves vonás, a csapdából menekülni, győzni akaró, a minden tetre elszánt, veszedelmesen hiú ember gyáva dühe.

– Én nem tud, mi az, leestem állvány – mondja csöndesen, elnézést kérő mosollyal. – Én írtam enyém apuka Washington, szeret Katalin, ő telefonált görög követség Budapest, fiam, van így jó. És én most kérni tőled Katalin nekem feleség.

Csak a vihar tombol az ablakon.

Az ódivatú csillárral világított, kínosan tiszta lakásban, a háború előtti olcsó bútorok, kézimunkák, a falakat díszítő családi fényképek között mozdulatlanul áll Juhász Katalin, Édes és a kemény arcú férfi. Nem panoptikumi figurák, inkább három megszeppent ember, akikkel hosszú harc után megtörtént a csoda, és most félnek, ha mozdulnak, megszólalnak, talán kiderül, hogy mindez csak álom.

A sötétkéék ruhás fiú sovány, sápadt, nagyon fáradt arcával győztesen, kicsit suta faunként elmosolyodik. A műmárványba épített órára pillant: fél egy. A szekrényhez lép, leakasztja zakóját a vállfáról, belebújik.

A kemény arcú férfi mozdul először. Furcsa, talán kicsit megható is ez a mackó termetű ember, ahogy zavartan, megilletődötten mutatja a fiúnak, hogy üljön le.

A sötétkéék ruhás fiú az ablakhoz lép, nézi a szünni nem akaró vihart. Azután Juhász Katalinhoz fordul.

– Kérni nekem taxi – mondja csöndesen. – Viktor fáradt, reggel öt óra utaz messze.

– Nem kapsz taxit – mondja Juhász Katalin. – Ebben a pocsék időben a telefont sem emelik föl.

A sötétkéék ruhás fiút elfogja a rémület.

– Megyek el lábamon! – mondja kétségbeesetten, szinte hisztérikus hangon. – Nekem nem lehet hiányoz, az van tilos, vár nagy repülőgép!

Juhász Katalin elmosolyodik.

– Akkor itt alszol – mondja nyugodtan. – Majd kérek ébresztőt.

Szüleire néz. Hangosan elneveti magát.

– Miért vagytok megrémülve? – kérdezi. – Nem csinálunk lármát!

A kemény arcú férfi pillanatig döbbsenten, majd összehúzott szemöldökkel, fenyegető indulattal bámul rá. Édes ijedten a keblére teszi kezét, szép, szelíd arca, szeme most olyan, mint aki a pokol kapuján nyert váratlan betekintést.

A fiú most már nagyon fáradt. Sápadt, meggyötört arca ingerült, riadtan lép az asztalhoz, sietve teszi zsebébe a csomag amerikai cigarettát, az öngyújtót, mintegy jelezve, hogy dehogyis akar maradni, családi viszályt okozni. Zavartan vigyorog, egész lénye csupa szabadkozás, mondana valamit, de Juhász Katalin nem engedi megszólalni, menekülni, megfogja a sötétkéék zakó ujját.

– Még vizes – mondja csöndesen. – Mielőtt elmész, kivasalom.

A kemény arcú férfi lányára villantja tekintetét, cigarettát tesz a szájába, rágyújt. A telefonhoz lép, energikusan tárcsáz. Arcán a buta emberek konoksága, minden mozdulatán látni, ez az ember nem ismeri a tréfát, és jaj, ha megvadul.

– Nem akarsz inkább pofon csapni? – nevet Juhász Katalin. – Még egyszer, utoljára?

A kemény arcú férfi mozdulatlanul áll, a cipőjét bámulja, láthatóan uralkodik magán, tartja fülén a telefonkagylót.

A sötétkéék ruhás fiú feszülten nézi őt.

– Telefonálsz kinek? – kérdezi. – Hívtál most kicsoda? Én nem akarok itt alud, kedves Katalin ágya, én menni utca, eső nem baj, van nyár, és szálloda hamar megszárad.

Juhász Katalin a fejéhez kap.

– Észnél vagy, Homérosz? – nevet indulatos gúnnyal. – Arról beszélj neki, hogyan bicikliznek a görögök!

A kemény arcú férfi elkapja a sötétkéék ruhás fiú tekintetét, meghökken a kétségbeesett szempártól. Lassú, önkéntelen mozdulattal leteszi a telefont. Értetlenül nézi őt.

A fiú zavartan nevetni próbál. Tudja, váratlanul lőporoshordó tetejére került, valahol meggyújtották, sistereg már a kanóc, bármely pillanatban robbanhat e sűrű levegőjű szobában. Pontosan érzi a maga fonák helyzetét, azt, hogy csapdába csalták, láthatóan fél ettől az ostoba, állhatatos, ideges, nagy darab embertől, kötekedő, megvadult lányától. Zsebkendőt húz elő, megtörli homlokát, elkomolyodik, a kemény arcú férfira emeli könyörgő tekintetét.

– Én nem akar semmi rossz – mondja behízelt hangon, gyáván, valami lappangó idegbajjal. – Én tíz nap meg négy, hoz nagy repülőgép enyém apuka, kövér anyuka Washington, meg arany két gyűrű, és iszunk bor tokaji, eszünk csirke, liba, és mindenki nevetünk, táncolunk, és viszem Katalin Görögország, ott van piros tető ház, kéményben gólya, sok galamb, és Katalin lesz nekem feleség, locsol virág.

Ügyetlenül meghajol, mosolyog, de sovány arcán, szája szögletén megjelenik az a kegyetlen, támadásra kész, ellenszenves vonás. A kemény arcú férfira néz, ráteszi hideg, fenyegető tekintetét, mint aki azt mondja, most már elég a komédiából, a türelmem véget ért, jobb, ha békében elköszönök, megyek.

Csak az eső zuhog, tajtékot ver az ablakon.

Juhász Katalin idegei pattanásig feszülnek, mereven, olyan szemmel, mint aki már kilométereket úszott, és most érti meg, elérhetetlenül távol a part, nézi ezt a sötétkéék ruhás, elázott hajú, ártatlanul idecsöppent, különös, kiszámíthatatlan fiút, sápadt, szálnalmas, nyugtalanító arcát. Hiszen ismeri őt, tudja, ha megbolondul, fölördít, kimegy a szobából, bevágja az ajtót, száz forintot ad a házmesternek, elindul gyalog a zuhogó esőben, végigrohan a sötét városon, átkozódik, menekül, többé sose látják.

– Várj, Homérosz! – mondja nevetve. – Van itt még látnivaló! Nem szabad ám semmit eltitkolni a dúsgazdag külföldi vőlegény elől egy tisztességes házban!

A vitrinhez megy, vastag borítékot emel ki, magasra tartott kézzel megrázza az asztal fölött, hull belőle a sok fénykép.

Szüleire néz, látja döbbent arcukat. Kezét emeli, ne szóljanak.

– Ideparancsoltatok, én elhoztam – mondja csöndesen, komolyan, minden indulat nélkül. – Tehát a hadműveletet annak rendje-módja szerint le is zárjuk. Édes, te szépen, halkan, kellemesen, igazán hibátlanul csináltál mindent. Apa is kitűnően működött, keményen megszorongatta a fiút, kifaggatta a szándéka felől, és ő hamar megadta magát, sietve megvallotta, nem akar potyán aludni velem, vidám eljegyzést csapunk, feleségül vesz, Görögországba visz, és boldogan élünk, míg meg nem halunk. Nem való dicsekedni egy úri házban, de ez pompás munka volt, a győzelem jogos, alaposan készültünk rá, a fekete csipkeruhám elvitte egyhavi keresetem, ez a kacér kis pongyola sem volt filléres mulatság, sőt megvallom, a pongyolám alatt is drága, férfiakat ingerlő csipkeszerelés van.

Édes őszinte rémülettel, szánni való mozdulattal a szája elé teszi kezét. A kemény arcú férfi mozdul.

– Eszeden vagy? – kérdi.

Juhász Katalin a sötétkék ruhás fiúra néz.

– Tudom, többé sose látlak – mondja nyugodtan. – Édes majd megsimogatja a fejemet, semmi az egész, mondja, még fiatal vagy, szép. Apám érzékeny, álmokat sző, sírni fog, azután pofon csap, ez már nálunk így szokás.

Elmosolyodik, turkálni kezd a fényképek között, egyiket-másikat kiválasztja, nézi, ledobja egyiket, újat vesz a kezébe. Másféle asszonynál vagy más helyzetben közönségesnek és durvának, rossz értelemben vett galeriba illőnek éreznék szövegét, hangját, nyers mozdulatait, éles, apró, ideges nevetését, de most, e kínosan tiszta lakásban, az eső szüntelen zajában, az üveggyöngyös csillár sivár fényében, az olcsó, pasztával fényesített bútorok, a tarka mintás vászonnal behúzott, kopottságukat elrejtett fotelok, a tejüveges csíkkal világító rekamié között felidéződik benne mindaz, amit kimondatlanul is a szüleire hárít. Szülei, a sötétkék ruhás fiú felé dobált elnézést kérő fintora, az ablakon tajtékzó eső dinamikus egységében pereg ügyetlen monológja.

– Eljegyzés... Esküvő, talpig fehérben... A vőlegényem kerékpáron. Első osztályú versenyző. A nászéjszakáról sajnos nem készült fénykép. Édes megkérte, vigyázzon rám, ő vigyázott, fájdalmat ne okozzon. Megkérdezte, miért nevetek... A Palatinus... Ez a krapek volt az első, nagyokat röhögtünk, érettségi előtt fölcsinált... Édes irtó rendes volt, ott ült az orvos várószobájában, míg kikapartak... Ez a fickó bányamérnök, Édes megkért, legyen okos. Nem feküdtem a hasa alá, fűzte vagy két hétig az agyamat, lelécelt... Ez a hosszú krapek kibernetikus, elég piti szövege volt. Édes székelykáposztát főzött neki. Háromszor feküdtünk össze, nem tudom, miért tűnt el... A férjem apa szerzeménye, sok versenyt nyert, apa ért hozzá. Azt mondta, egy élsportolót nagyon meg kell becsülni... De engem hiába oktatnak, valamit rosszul csinálok. A férjem is elbiciklizett a Csanády utcába, ott él most is egy negyvenéves, elvált asszonnyal... Hol a baj, Homérosz?... Ez a kövér pasas mérnök... A villája Visegrádon... A fehér Ford Taunusa. Ugye szebb, mint amilyent a Gellérthegy tetején láttunk, a halálfejtű pasassal.

Hirtelen fölemeli a fejét, nem néz senkire, úgy mondja.

– Na, mindegy! Nemi betegségem még nem volt.

Ömlik az eső az ablak üvegén.

Édes, a kemény arcú férfi mozdulatlanok, szemük riadt, a sötétkék ruhás fiút nézik, mit és mennyit értett meg a hisztériából. De a fiú tekintete Juhász Katalinon áll, arca sem mutatja érzelmeit.

Édes megfogja a fotelt, csendesen, de azért a kelleténél hangosabban elneveti magát.

– A mindenit, kislányom. Csak bámul az ember, miféle szónok vagy.

Juhász Katalin arca közönyös, sápadt. Édes gyöngéd mozdulattal átöleli a vállát.

– Csakhogy a férfiak nem kedvelik ám a bőbeszédű nőt – nevet Édes. – Annyi szép erényedből, kislányom, inkább mást csillogtass.

Édes a sötétkék ruhás fiúra néz, mint aki egy biztató szót, együttérző mosolyt vár, de ő a műmárványba épített asztali órára pillant: öt perccel múlt egy.

Édes férjére villantja parancsoló szemét, mozduljon, szóljon, segítsen. A kemény arcú férfi mozdul. Öklére köhint, suta, szájalmas.

– Az eljegyzést én állok – mondja. – Minden költség az utolsó fillérig engem illet.

Juhász Katalin elmosolyodik, bólint.

– Így igaz, Homérosz!

Ujjával megnyitja fekete köntösét, elővillan csipkekombinéja, formás combja. A fiúra kacsint, de mint a legolcsóbb utcai nők. A hangját is mélyíti, érdesíti.

– Tessék, uram, nem bánja meg! Lesz még fagyalt is, madártej, mazsolás kalács! Hát, tessék, kérem, tessék! Próbálja meg nyugodtan!

A fiú arcán, tekintetén lehetetlen megállapítani, érti-e, hogy valójában mi is játszódik le itt, ebben a lakásban. De az tény, halálosan fáradt, kényelmetlenül érzi magát ezek között az izgatott emberek között, elárulja őt az ingerült mozdulat, ahogy begombolja sötétkéék zakóját.

Édes valami kétségbeesett elhárító mozdulatot tesz, két kézzel megsimítja a haját, fölegyenesedik, tágra nyílt szemmel a fiú felé fordul, igyekszik kimenekülni a bajból, szinte eszelősen menteni a lányát.

– A családot hívjuk csak. Ismerősöket, kollégákat mellőzzük, nem terheljük édesapádat, anyukádat.

Elhallgat, pillanatig nézi a fiút, majd hirtelen könnyölgően mondja.

– Tízennégy napot mondtál, fiam. Ugye, jól értettem? Tehát két hét múlva, pontosan mához két hétre várunk benneteket. Édesapádat, aranyos nevelőanyádat és téged, kedvesem, nagy szeretettel, igaz boldogsággal.

Juhász Katalin a sötétkéék ruhás fiúra néz. Nyugodt a hangja.

– Sok ló meg ember, háta, hasa zenekar, meg ember röpül levegő, meg nagy elefánt.

Pillanatig nézik egymást. Juhász Katalin megrázza fejét, nehogy sírjon.

– Legyél magyar, Homérosz – mosolyog. – Legyél magyar, és többé nem röpülsz.

Édes a sötétkéék ruhás fiúra néz. Megijeszti a dermedt arc.

– Legyek magyar?

– Ő nem lehet magyar – mondja Édes sietve. Nevet, ahogy képtelenségen nevetnek. – Sehogy sem lehet magyar.

Férfjére néz hosszan, ingerülten rápillant erre a nagy darab, jámbor emberre, figyelmeztetően, hogy vigyázat, rossz vágányra kerülhet az ügy, szóljon ő is valamit. A kemény arcú férfi bután mosolyog, a lányára néz, hangja alig észrevehetően bosszús.

– Ha a mag nem egyforma, a rozs nem lehet búza. Már ez képtelenség.

A sötétkéék ruhás fiúhoz fordul, cigarettával kínálja, a fiú nem kér. Ő ingerült mozdulattal rágyújt, kérdően pillant feleségére. Édes int a szemével, folytassa. Pillanatig gondolkodik, majd határozott, afféle vitát lezáró mozdulatot tesz.

– Aki görög földön, görög szülőktől, görög embernek született, az nem lehet magyar semmiképpen.

Édes bólint.

– A hivatás az első, fiam. Bármerre visz téged a szolgálat, akármelyik ország követségén végzed a munkádat, Kati melletted lesz, vigyáz rád, okos és tisztességes, tudom, boldogok lesztek, nem csalódtok egymásban.

Mosolyog, a lányára néz, de nem találja meg a szemét. A lány szeme, arca, mint a megalázottaké.

A fiú Juhász Katalinra függeszti tekintetét. Most szép a fiú arca, szomorú. Nézik egymást, ahogy a beavatottak, a cinkosok, mintha csak ketten lennének a szobában.

– Én szeret Katalin – mondja a sötétkék ruhás fiú csöndesen. – Huligán szeret Katalin.

Juhász Katalin mosolyog. Most nem gúnyolódik, az idegenes kiejtést nem utánozza.

– Én szeret Viktor – mondja csöndesen, őszintén. – Huligán szeret Viktor.

Elmegy a fiú.

Ömlik az eső az ablak üvegén.

Édes szemmel láthatóan megnyugszik, mosolyog, visszahúzódik a sarokba. Juhász Katalin cigarettára gyújt, anyjára néz.

– Többé sose látom – mondja csöndesen.

– Eljön – mondja Édes. – Mához két hétre.

Egy szál dróton csupasz, poros villanykörte világít.

A szűk folyosón, a zárt kapu előtt, a sápadt fényben a fiú és a kopasz, ismeretlen egyenruhás, tömött bajuszú házmester nézi egymást.

– Szervusz, rendőr! – nevet a fiú. Egyenesen, feszesen áll, két ökle a nadrágzsebében. – Szép rajtad ruha!

A házmester arcán összefut a redő, szemét szűkíti, kötekedő részegek néznek így.

– Álmodtál? – nevet a fiú. – Mit álmodtál, rendőr?

A házmester hangja meglepően vékony, éles.

– Mi bajod, öcsém? – kérdi ingerülten.

A sötétkék ruhás fiú szeme hideg, arca kegyetlen. Ujját a szájához teszi. Hangjában, minden mozdulatában támadás lappang.

– Csönd, bátyám, csönd! – nevet gúnyosan. – Alszanak rabok!

Száz forintot húz elő, a házmester kulcsot tartó kezébe nyomja.

– Vagy te kicsukós, becsukós ember! – nevet. A házmester nézi, szorongatja kezében a kulcsot, a százforintost.

– Mozdulni! – mondja a fiú. – Azt mondtam!

A házmester ráemeli tekintetét, megijed az arcától.

A nehéz kapu lassan nyílik.

– Isten megáldjon! – hallani távolról a fiú hangját, rossz nevetését.

Az egyenruhás házmester mozdulatlan, az embernyi résen át bámulja a lármás, ezüsthéjú esőt. Arcán a teljes értetlenség, mint aki nem biztos még abban sem, hogy ébren van.

A sötétkék ruhás fiú arca vad, ömlik rajta a víz. Fölhajtott gallérral, mind sietősebb léptekkel halad a szakadó esőben a kihalt, macskaköves mellékutcán, a saroknál már fut, eltűnik. Lépései még kopognak, távolodnak, mintha bűnöző menekülne.

Két hét múlva a rokonok, férfiak, nők fölállnak, megcsókolják Juhász Katalint, kezét fogják a szülőkkel. Nincs bennük kajánság, káröröm, inkább zavart szánalom, ahogy egyéniségük szerint búcsúznak, távoznak.

Amikor az utolsó vendég is elment, Édes becsukja az ajtót, fáradt, szórakozott mozdulattal a villanykapcsolóhoz nyúl.

A kitárt ablakon benéz az alkonyat, még nincs sötét, az üveggyöngyös csillár fénye így erőtlen, sápadt, árnyékot nem ad, a szoba más, eddig soha nem látott, furcsa, nyugtalanító fényű lesz e kettős világítástól.

Juhász Katalin az ablaknál áll, sziluett, csak arcán van fukar fény, és zöld szeme csillan.

Édes a falhoz támasztja a hátát, rémülten nézi őt, nem mer mozdulni.

A kemény arcú férfin sötétkék ruha, a fotelban ül, égő gyufára hajol, hosszan, mélyen szívja a cigarettafüstöt.

Fölemeli fejét, sír.

Juhász Katalin hosszan, fesztelenül nézi az apját. Majd leveti kosztümkabátját, lógatja a kezében, halkan nevet.

– Maradt valami kaja? – kérdezi.

Vár egy pillanatig. Édesre teszi a tekintetét.

– Még fiatal vagyok, szép – mondja nyugodtan. – Miért ez a gyász?

Édes merően nézi őt. Visszaszorítja torkából a sírást.

– Élve temessék el őt! – mondja halkán, gyűlölettel, ahogyan csak nők tudnak gyűlölni. – Orrát, száját a sáros föld tapassza be!

Juhász Katalin mozdulatlan sziluett.

– A huligán elröpült, eltévedt a felhők között – mondja csöndesen, minden indulat nélkül. – És most, apám, eljött az ideje, lépj ide elé, és csapj pofon, megérdemlem. A legjobb üzletedet rontottam el.

A kemény arcú férfi összevonja szemöldökét, halkán, durván elneveti magát. Lassan föláll, arcán, mozgásán a buta emberek tehetetlen dühe. Elindul az ablakhoz a lány felé.

De Juhász Katalin már nem figyel oda. Kinéz az alkonyatba, szőke haján fény.

– Jó estét, nyár, jó estét, szerelem – nevet halkán. – Ó, nagyon sajnálom szegényt.

A sötétkék ruhás fiú feje megmerül a lámpa bágyadt fényében. A fiú az asztalra könyököl, atlétatrikóban van, szinte betegesen sovány, arca fáradt, szótárt lapozgat, erősen koncentrált, valószínűleg tanul, mert golyóstollal időnként egy-egy szót följegyez valami füzetbe.

Nyári kora délután, hőség, a járókelők ingujjban, nyári ruhákban. A napfény éles, elég üres a körút.

A körúti közért kirakata nyitott, a fehér köpenyes fiatal lányok árulják a gyümölcsöt, zöldséget az utcán álló vevőknek. Most senki nem jár erre.

A kirakatban megbökkik egymást a lányok, nevetni kezdenek. Az egyik kiált:

– Hé, te csibész! Hová osonsz?

A sötétkéék ruhás fiú megáll előttük, zavart mosollyal a vállát húzza.

– Viktor nem oson – mondja a másik lány. – Csak lehorgaszta a fejét, mert fáradt.

– Viktor a magyar lányok lábát nézi – mondja a harmadik. – Az viszi őt a sírba!

A lányok nevetnek.

– Nem vagy éhes, kis görög?

– Nem – mondja a fiú. – Csak téged szeretnék enni.

– Melyik részemet?

– Amit betakar ruha.

A lányok nevetnek.

– Pfuj, malac!

– Volna rá eszed!

Az első lány a fiú sápadt, fáradt arcát, zavart mosolyát nézi.

– Van pénzed, Viktor? – kérdezi csöndesen, komolyan. – Szívesen adok kölcsön.

A fiú szeme meglöbban.

– Adok húsz forintot – mondja anyásan a kislány. – Hosszú nagyon a hajad, vágasd le.

– Én nem koldus! – mondja a fiú nyersen. – Én ma este elutaz, tíz óra indul gép!

– Hová mész, Viktor? – kérdi csöndesen a kislány. – Nagy útra?

A sötétkéék ruhás fiú mereven nézi őt, mint aki úgy érzi, ugratják.

– Ahol még te nem jár! – mondja dühvel. – Oda mész!

Sarkon fordul, és otthagyja őket. A lányok hallgatnak egy pillanatig. Most nem nevetnek.

– Vajon hová röpül? – kérdi a második. – Megint Tanganyikába?

– Talán kém – mondja a harmadik. – Azok jönnek-mennek így a világban.

– Nyavalyát kém – mosolyog a második. – A kémek nem esznek szilvát. Különös fickó, az biztos.

Az első kislány igazít a zöldségek közé szúrt fekete ártáblán.

– Csóró kis görög – mondja gúny nélkül. – Talán itt tanul nálunk. Nagyzol, halandzsázik, nem szabad őt bántani.

Asszony áll meg a nyitott kirakat előtt, válogatni kezd a zöldségek között.

– Bár, a csuda tudja – mondja még az első kislány. – Nem tenném érte a kezemet tűzbe.

Az asszonyra néz.

– Mit adhatok? – kérdi.

Filodendron, szanszeveria, fikusz, legyezőpálma, különböző kaktuszok, növények sűrű, húsos levelei között áttör a fény. Egzotikus látvány, dzsungelek hangulata. Pereg a dob, vad, hamisítatlan dzsessz szól, piszton sikít, de mindez távolról, halkan.

A sötétkék ruhás fiú arca, szeme fáradt. A haja vizes, szanaszét áll. Nyakánál villan a beretva.

– Levágod fejem? – kérdi a fiú.

– Igen – nevet a női hang. – Ha nem viselkedsz tisztességesen.

A fiú mosolyog.

– Akkor jön rendőrt, átad halál.

– Halál? – kérdi a női hang.

– Aki akasztóra tesz – mondja a fiú. – Téged hogy hívnak?

– Ilona. Szép?

– Első neved?

– Hűvös Ilona.

– Ja! – mondja a fiú. – Van szép.

Férfifodrász-üzlet.

A hatalmas kirakatablakon csipkefüggöny, előtte cserepekben, ládákban szorosan egymás mellett filodendron, szanszeveria, fikusz, legyezőpálma, különböző kaktuszok, növények.

Öt tükör előtt öt szék, a sarokban, asztalkán olcsó kis rádió, halkán szól, dzsesszt játszik. Üres az üzlet, erősen süt a délelőtti nap, a fali villanyórán fél tizenegy, a csipkefüggönyön át jól látható az utcai forgalom.

A sötétkék ruhás fiú a második széken ül.

Talán ha tizennyolc éves, szeplős, fitos orrú, vékony lány, Hűvös Ilona nyírja a haját. A többi szék üres, a segédek unatkoznak. Az egyik fiú bolondozik, a dzsessz ritmusára söpör, a másik a rádiónál ül, pléhlábosból eszik. Csúnyán csámcsog. A másik sarokban körmét lakkozza egy lány. Az idős, szemüveges pénztárosnő totószelvényekkel bajmóldódik a pultján. Mind fehér köpenyt viselnek, a lányok nagyon rövidet, fél combjuk kilátszik.

Az üzlet kifogástalanul tiszta, elég jól fölszerelt, de azért peremvárosi.

Hűvös Ilona leteszi a szerszámokat, fésűt, hajszárítót. A tükörből kérdezi:

– Meg van elégedve a kedves vendég? – mosolyog. – Vagy óhajt még valamit?

A sötétkék ruhás fiú frissen vágott hajjal bámul. Nevet, nem bizonyos, hogy érti a kérdést.

– Nem akarsz jönni velem? – kérdi. – Viszlek, hova te akar.

Hűvös Ilona elkomolyodik, a humort nem ismerő emberek kimért mozdulatával leveszi a fiú nyakáról a kendőt.

– Nem szórakozik a kedves vendég! – nem emeli a hangját, indulata nem primitív, de mély és teljesen őszinte. – Ez nincs a számlában!

Blokkfüzet fölé hajol, ceruzával számolni kezd. Komor arcával jelzi, részéről a beszélgetés lezárult.

A segéd hangosan nevet a lábas fölött.

– Hová viszed őt? – kérdezi. – Spekulálhatok?

A fiú föláll. Hűvös Ilonára néz. Arcán primitív, mértéktelen gőg, a hiú, megalázott férfiak földühített kudarca.

– Tessék söpörni! – mondja halkán. Sötétkék ruhájára mutat. – Ez van számla!

Hűvös Ilona a kissöprűhöz nyúl, tisztogatni kezdi a ruhát. Tekintetén, minden mozdulatán tehetetlen düh, leplezetlen megvetés.

Amikor végez, visszalép a tükörhöz. A fiú a segéd felé fordul.

– És üzlet nem zabál! – mondja. – A kedves vendég utálja ilyen!

Százforintost húz elő, a tükörhöz teszi. Rossz mosollyal Hűvös Ilonára néz.

– Ha én hív téged, jössz – mondja csöndesen, gúnyosan. – Aztán anyuka, apuka sír, kiabál, lehúzod bugyit, csinálnak eljegyzést. Én meg hazudhat, menekülhet.

És hangos, durva nevetéssel, zsebre dugott kézzel kimegy az utcára.

Pillanatilag csönd, csupán a zene szól. Döbbenet bámul mindenki.

– Állat! – mondja majdnem sírva Hűvös Ilona. – A mindenségét az ilyen életnek!

A segéd, ölében a lábossal, elvigyorodik.

– Diplomata! – mondja gúnyosan.

– Bűnözők szórják így a pénzt – mondja csöndesen a pénztárosnő. – Rendőrt kellett volna hívni.

A másik kislány a sarokban frissen lakkozott körmeit fújja, lengeti. Bandzsa kislány, nem csúnya, hollófekete haja magasra tupírozott. Mozcékony arca izgalmass, alakja kitűnő. Hangja kellemes, mély, jól bánik vele, drámai ereje van.

– Ez egy király – mondja halkan, komolyan. Úgy tűnik, el is hiszi. – Álcázott, haragos herceg. Hintóját hat paripa húzza, ablakán függöny, és amikor eljön értem, esküszöm, kondulnak a harangok. Én meg hozzásimulok, csókra nyújtom a számát. Vigyél, megyek utadon, tiéd vagyok halálomig, mondom neki.

Elhallgat. Arca megilletődött.

– És bejárok hozzá majd a börtönbe is – mondja csöndesen, fáradtan –, viszek neki kaját. Nem baj, fenséges úr, így szólítom meg, akasztottak már hercegeket. Ha szemedre borul az örök éjszaka, megnyílik márványos kriptád, én majd elmondok szánandó lelkedért száz Miatyánkot.

Két tenyerét a két combjára szorítja, komoly arccal meghajol. Kipukkan belőle a jókedvű nevetés, fölemeli a százforintost, meglobogtatja.

– Ami visszajár, az enyém! Meghívlak benneteket, egyetek, igyatok, sose halunk meg!

Cinzanósüvegek, vagy egy tucat szorosan egymás mellett. Hideg kékezüst fény ül rajtuk.

A sötétkék ruhás fiú óvatosan leemel egy palackot.

– Becsomagoljam?

A fiú arcán hideg, sápasztó fény.

– Ja! – mosolyog. – Ha van kedves, thank you very much.

Elegáns önkiszolgáló csemegebolt. Este van, nyár, neoncsövek kékezüst, jégcsaphideg fényében az üzlet. Kevés már a vevő, karjukon a műanyag kosárral.

Az úgynevezett italos traktus előtt fehér köpenyes, kissé már köpcös, ötven év körüli férfi, talán az üzletvezető beszélget a sötétkék ruhás fiúval. Nem először találkoznak. Az üzletvezető tréfálkozó hangjában is érezhető a tisztelet.

– Utazik? – kérdi. – A repülőgépen sokkal olcsóbb az ital. Vagy esetleg csinos kis hölgynek lesz? Izgalmas, szép kaland?

A sötétkék ruhás fiú mosolyog.

– Nem utaz – mondja csöndesen. – És hölgy se nincs.

Átnyújtja az üveget.

– Én még nem itta soha Cinzano – mondja. – Ma van enyém nap, mikor született, meghívta szálloda idős néni meg egy ismerős, nagy férfi. Jópofa, mindig kiabál ember.

Az üzletvezető ügyes mozdulattal színes selyempapírba csomagolja a palackot.

– Sok boldogságot kívánok, uram! – mondja tisztelettel. – Még sok születésnapot, jó egészségben.

A sötétkék ruhás fiú bólint.

– Thank you very much – mondja. – Neked is sok születése napja.

Az üzletvezető udvarias mosollyal a fiú műanyag kosarába teszi a palackot. Pillanatig vár, míg egy vásárló elhalad mellettük.

– Mikor tetszik utazni? – kérdezi.

– Én nem tud – mondja a fiú. – Az van sose biztos.

Az üzletvezető kissé lehalkítja a hangját.

– Ha kell pénz, tessék nyugodtan szólni. Tíz-tizenkétezer forintot szívesen átadok önnek. Augusztus végén Bécsbe megyek, ott valutában elszámolhatnánk.

A sötétkék ruhás fiú arca idegen, bántóan fehér, szeme erősen árnyékolt a fényben. Ráncolja homlokát, láthatóan gondolkodik a válaszon.

– Én nem csinál semmi üzlet – mondja hűvösen, kimérten, mint aki hátrább lép. De lágyít a hangján, nem akarja megbántani az üzletvezetőt. – Nem szabad haragud, de nekem munka olyan, hogy nem lehet.

Az üzletvezető meghajol.

– Elnézést kérek – mosolyog. A tehetséges kereskedők ügyes, nem ellenszenves mozdulatával jelzi, hogy nincs harag. – A viszontlátásra, tisztelt uram.

– Good night – mondja a sötétkék ruhás fiú. – Aludni jól!

És szabadkozó mosollyal, fáradt léptekkel elindul a pénztár felé.

Szikrázó napfény. Hosszú, ezüstszürke diplomatakocsi, luxusautó a javából, suhan a járda mellé.

A fali villanyórán a mutató a tizenkettesre ugrik. Távolról kondul a déli harangszó.

A bandzsa kis fodráslány arcán ámulat.

– A király – mondja halkan. – Jézusmária, a haragos hercegem!

A növények fölött, a hatalmas kirakatablak függönyén át látni, kilép a szürke autóból a szőke, elegáns sofőr, nyitja a hátsó ajtót, kibújik a sötétkék ruhás fiú, és elindul.

A bandzsa kislány összecsapja tenyerét.

– Eljött értem! – kacag. – Az anyja úristenit, veszélyben a bugyogó!

A pénztárosnő ül, mint akit odatettek.

A csámcsogó segéd kezében áll az olló.

A másik segéden a vigyor.

– Mi van? – kérdezi egy borízű férfihang. – Mikulás?

Az ötödik széken a csámcsogó segéd már dolgozik. Nem színjőzan, munkás külsejű férfi őszülő haját nyírja. A másik segéd a harmadik tükörnél rendezget. A bandzsa kislány mosolyog.

– Imádkoztam éjjel és imádkoztam nappal, hogy értem jöjj – mondja komolyan, ünnepélyesen. – Mert szeretni akarlak a vérpadig!

A sötétkéék ruhás fiú zavart mosollyal bámul, láthatólag nem ért az egészből semmit.

– Jöjjön, uram! – mondja egy női hang. – Már kifentem a borotvát.

A sötétkéék ruhás fiú a hang irányába fordul.

Hűvös Ilona az első tükörnél áll, szeplős kis arca komoly.

A sötétkéék ruhás fiú odalép, leül a székbe. A tükörből mondja:

– Tessék vágni – mosolyog. – Csak a füle marad helyen.

A bandzsa kislány tragikus arcot csinál.

– Megbánod, herceg! – mondja komolyan. – E csalárd árulásért a fejjeddel fizetsz.

A rádióhoz megy, lekuporodik, bekapcsolja. Férfi hang a híreket olvassa:

– Befejezésül a Rudé Právo főszerkesztője hangsúlyozza: „Nemcsak arról van szó, hogy bátran föltárják a teljes igazságot. A pártnak erőt ad a hibák bátor felismerése. A párt ereje azonban tehetetlenséggé válnék, ha a párt bírálata a forradalom által teremtett hagyományok felszámolását jelentené, ama hagyományokét, amelyek a pártot és egész társadalmunkat is a nemzetközi forradalmi mozgalommal összefűzik.” Mint már jelentettük: tegnap, a déli órákban, a Budapest, hetedik kerületi, Klauzál utcai lakásában holtan találták a harminckilenc éves Szrenkó Ferencnét és tízéves, Margit nevű gyermekét. A kettős, brutális gyilkosságot feltehetően a negyvennégy éves, iszákos családfő, Szrenkó Ferenc követte el. Egyébként a Népszabadságban közölt fénykép alapján sok bejelentés érkezett a rendőrségre, a feltételezett gyilkos kézre kerítéséhez. Valószínű, hogy Szrenkó Ferenc sötétkéék öltönyben bujkál. A rendőrség ismételten kéri, aki a nyilvánosságra került fénykép alapján felismeri, jelentse a legközelebbi rendőrnek vagy rendőrszolgálatnak. Várható időjárás estig...

A bandzsa kislány hirtelen mozdulattal kikapcsolja a rádiót. Mereven nézi a sötétkéék ruhás fiút. Főlegyen eszik, lassú léptekkel a székhez megy, megáll.

– Hercegem, így állunk? – kérdezi csöndesen. Arcán, hangján nyoma sincs a tréfának. – Megkérem, ne ellenkezzék, sokan vagyunk.

Hűvös Ilona dolgozik, villog a fiú haján a borotva.

– Ne bolondozz! – nevet. – Eredj innen, útban vagy!

A bandzsa kislány úgy néz a fiúra, mint aki megretten a tükörképétől.

– Iszonyodom – mondja halkán. Lehunyja szemét, amikor kinyitja, fenyegető.
– Várja meg a sorsát.

Eltűnik a tükörből. A sötétkéék ruhás fiú bután nevet.

– Beszél, és én nem tud, mit – mondja, de hangjában vibrál az idegesség. – Én nem értem, iszonyodom. Várja meg sorsa.

– Ne mozgolódj! – mondja Hűvös Ilona. – Valami gyilkost keres a rendőrség, aki sötétkéék ruhában bujkál. Azért hülyéskedik.

A fiú arca döbbszent.

– Gyilkos? – kérdi. – Mi az, gyilkos?

Hűvös Ilona keze nem áll meg.

– Aki embert öl – mondja nyugodtan. – Az gyilkos.

A fiú szeme villan a tükörben.

– És lány hová ment? – kérdi. Nevetni próbál, hangjában megint a lappangó idegbaj. – Aki iszonyodom, lány.

Az ötödik széken a csámcsogó segéd lekanyarítja a munkás külsejű férfi nyakáról a fehér leplet. Az őszülő férfi föláll, sötétkék öltönyt visel. Kétségkívül ivott, de nem bárgyú. Végigmutat magán, mint aki azt mondja: íme, a tárgyi bizonyíték.

– Megöltem – vigyorog. – Fogtam a kisbaltát, piff-puff, kifolyt a vérük.

Rendőr lép be. Tiszteleg.

A sötétkék ruhás, őszülő férfi meghökken, komoran nézi őt.

– Most azt hiszed, tele a nadrág? – kérdi. – Elkezdek szaladni?

– A feleséged ott áll a közértnél – mondja a rendőr. – Azt mondta, küldjelek haza.

– Jó hír – mondja a sötétkék ruhás férfi. – Ennyi a tudomány.

Bosszúsan legyint, a pénztárhoz megy, nadrágzsebéből bukszát húz elő.

– A feleségem a közértnél áll, a fiam rendőr, a gyilkosok meg sétálnak a városban – mondja megvetően. – Erről most csak ennyit, elvtársak!

A rendőr leveti a sapkáját, a fogasra akasztja. Leül a második tükörhöz. A bandzsa kislány leplet terít rá.

– Apádnak igaza van – nevet. – Az a szerencse, hogy nincs húsvét. Akkor minden melós sötétkék ruhában jár.

– Minden gyilkos megkerül – mondja a rendőr. – Akár húsvét, akár karácsony.

A bandzsa kislány most azt játssza, de kitűnően, hogy ámul, alig hisz a fülének.

– Ez is?

– Ja! – mondja a rendőr. – Tíz napon belül.

– És aztán?

– Fölakasztják.

A bandzsa kislány megborzong.

– Éjszaka? – kérdi. – Mikor elbújik a hold?

– Hajnalban – mondja a rendőr. – Amikor kisüt a nap.

– Ne úgy – mondja sírósan a kislány. – Akármit tett, senki ne bámulja szégyenét! Hisz dolgozó ember volt.

A rendőr mosolyog.

– Ismered?

A bandzsa kislány szórakozottan bólint. Messzire néz, mint aki úgy érzi, üres lett az élete.

– Meghal, tudom – mondja halkán. Mozgékony arca most merev, szinte lárvaszerű. Ravatalnál látni ilyen arcot. – Titokzatos ember, riadt, de én igaz szerelemmel szerettem őt. Értem tett mindent, minden iszonyatot, és most kuporog a sötétkék ruhájában.

Pillanatig vár, talán fél, kibukik torkából a zokogás. Keresztet vet.

– Isten legyen árva lelkével.

Megtörüli könnyes szemét. Nézi a rendőr arcát a tükörből.

– Mit bámulsz? – kérdi tárgyilagos hangon. – Vége az első felvonásnak!

Kipukkan belőle a jókedvű nevetés. Meghajol a sötétkék ruhás fiú felé.

– Jó volt? – kérdezi.

És nyúl a szerszámokért.

A sötétkék ruhás fiú arca komoly, haján lármázik az olló.

A hatalmas, ezüstszürke luxusautó ragyog a napon, a szőke sofőr egykedvűen cigarettázik a volánnál, várja őt.

Szűrt fényben, meghitt világításban, talán negyvenöt év körüli, keskeny ajkú, szürke szemű, szép asszony néz maga elé.

– Az Úttörővasút melletti erdőben találtak rá – mondja csöndesen, társalkodó hangon. – Egy fára akasztotta föl magát. A személyi igazolványán kívül csak egy aktatáskát találtak a fa alatt, benne a nagy, véres vésőt, a szörnyű büntett eszközét.

Metszett poharat emel szájához. Szép a keze, karcsú ujján jeggyűrű, kisujján szikrázó briliánsgyűrű. Iszik egy korty bort. Leteszi poharát a fehér abroszra, a görög zászló mellé.

– Nem irigylem a kirándulókat, akik megpillantották őt – mondja fanyar mosollyal.

Ugyanebben a meghitt világításban ötven év körüli, puha arcú, táskás szemű, jól ápolt férfinév. Krákog, jeggyűrűs kezével igazít aranykeretes szemüvegén.

– A gyilkosok szívesen választják az erdőt – mondja. Krákog. –A Hűvösvölgy, amióta eszemet tudom, mindig alkalmas hely volt büntény elkövetésére vagy öngyilkosságra.

Tíz év körüli, szőke, gondosan fésült kisfiú fölnéz. Elnézést kérően mosolyog.

– A gyilkosok az elhagyatott helyeket keresik.

A szürke szemű, szép arcú asszony mosolyog.

– Igen, Attila, igazad van – mondja. – Az öngyilkost is megakadályozná, ha a körúton kísérelné meg befejezni az életét.

Talán nyolc év körüli, babaarcú kislány. Hajában nagy masni. Kissé pösze.

– A halálhoz nagy lelkierő kell. Aki gyáva, hangosan sír.

A szép arcú asszony gyöngéd mozdulattal megsimogatja a kislány fejét.

– Talán kissé bonyolultabb ez a kérdés, csillagom – mosolyog. – Hiszen a végső óra mindenkit elér. De annyi bizonyos, a halál nem tréfa.

Fordít a fején.

– Maga hogy vélekedik?

A sötétkék ruhás fiú magára mutat. Nevet.

– Én nem hal meg! – mondja jókedvűen. – Viktor erős, van sok egészség!

A babaarcú, masnis kislány ráemeli tiszta tekintetét.

– Ne örülj! – mondja. – Nálunk nem lesz kisokos! Egyetlen percig sem megyünk le a nyakadról.

Hűvös Ilona ízléses, modern szabású nyári ruhában. A sötét tónusú háttér, arcán a furcsa világítás, a kissé távoli zsongás az oka, hogy ismerős ez a kép.

Emlékeztet, Juhász Katalint láttuk itt. Hűvös Ilona szeplős, helyes arcával a kislányhoz fordul.

– Michaela, miket beszélsz? – kérdezi szigorúan.

Attila Hűvös Ilonára néz.

– Nincs jogunk kétségbe vonni az úr jellemét – mondja tárgyilagosan. – De vigyázunk rád. Kötelességünk.

Palace Szálló luxusétterme. A kirakatablakon drága csipkefüggönyök, a vacsorázó vendégek elegánsak. Minden asztalon ernyőzött, hangulatos lámpa, sok helyütt zászló. A zenészek fekete szmokingot viselnek, szalonzenét játszanak. Muzsikájuk halk.

Őket a fakorlátos galérián, távol a lépcsőktől, a korláttól, hátul, a sötét tapétázatú fal mellett, a már ismert sarokasztalnál fedezzük föl. A szép arcú asszony kövér, a férfi alacsony, törékeny, hajlott hátú. Attilán, Michaelán éppúgy, mint a felnőtteken, ízléses, szép nyári ruha van.

A sötétkék ruhás fiú köteg pénzt húz elő, négy darab százforintost az asztalra tesz, a görög zászló mellé. Int, rendben van, nem kér vissza.

A dús szemöldökű, kopaszodó, már ismerős, szmokingos fizetőpincér mélyen meghajol.

– Merci, monsieur. Au revoir.

Amikor elmegy az asztaltól, Attila a sötétkék ruhás fiúra emeli tekintetét.

– Sok pénzed van – mondja.

A fiú elmosolyodik.

– Ja! – mondja. – Ha nincs, eszem szilva.

Végigviszi tekintetét az ámuló arcokon, és kibukik belőle a nevetés.

Éjszaka. Szűk, meredek budai utcán, kertes kis családi ház elé suhan az ezüstszürke, hatalmas luxusautó. Diplomáciai rendszámtáblával.

A szőke sofőr kinyitja a hátsó ajtót, kilép a járdára a Hűvös család.

A hajlott hátú férfi a kertkapuba illeszti a kulcsot.

A többiek mosolyognak, integetnek az elsuhanó kocsitól.

Attila Hűvös Ilonára néz.

– Ha feleségül vesz, megesszem a kredencet – mondja. – Erre szavamat adom.

Michaela bólint.

– Én is! – mondja. Apró kezével igazít masniján. – Havi hétezer forint fizetéssel pont a te szeplőidre lesz vevő.

A kövér, szép arcú asszony átkarolja Hűvös Ilona vállát.

– Apátoknál nem lesz kisokos – mondja szelíden. – Ha nem nyilatkozik a kedvünk szerint, nem sok időt pazarlunk rá. Apátokat okosabb emberek sem állították falhoz.

A hatalmas, ezüstszürke luxusautó már bent rohan a városban. A fiú a sofőr mellett ül.

– Egész család vigyáz bugyogó – mondja. – Míg Viktor nem ír apuka Washington, hogy akar házasod.

A sofőr mosolyog. A Kossuth Lajos utcán két, afféle rövid ruhás, fiatal, csinos éjszakai tündér mosolyog rájuk a járda szélén, az egyik int a karjával.

– Helló, boy! – kiált.

A sofőr lassít.

– Megálljunk?

– Nem – mondja ingerülten a fiú.

A sofőr értetlen arcot vág, majd vállat von. Továbbrobognak. A fiú amerikai cigarettát húz elő, a sofőr tüzet ad neki. Amikor ellobban a fény, a fiú ránéz.

– Reggel hatkor indul enyém gép – nevet furcsán. – Viktor utaz, dolgoz sokat, nem nyavalyás kurvákért.

– Hanem?

Az elegáns, magas, szőke, harminc év körüli, izmos sofőr lassít az útkereszteződésnél. Átenged egy cammogó locsolóautót. A fiúra néz.

Szeme hideg, kék, arca himlőhelyes, vonzó, férfias.

A fiú bámulja a locsolókocsit, a széles ívben permetező vizet.

– Nem azért – mondja csöndesen.

A sofőr a sebességváltóhoz nyúl, továbbrohan, az utat figyel.

– Félek, mister Edman. Ez nem New York – mondja hidegen. – Ez a krákogó ember a Térképészeti Intézetben dolgozik. Alapos, ravasz, izgága fickó.

A fiú ránéz. Arca közönyös, fáradt. Megszívja a cigarettáját.

– Egyszer majd hiába várja önt a gép – mosolyog a sofőr. Bekapcsolja a rádiót, zene szól. – Már bocsánatát kérem.

A sötétkék ruhás fiú feje megmerül a lámpa bágyadt fényében. A fiú asztalra könyököl, atlétatrikót visel. Szinte betegesen sovány, arca fáradt. Most magyar-francia szótárt lapozgat. Erősen koncentrálni, valószínűleg tanul, mert golyóstollal időnként egy-egy szót följegyez valami füzetbe.

Fehér hajú, ápolt, törekeny néni, fekete, zsabós ruhában, a tizenkilencedik századból felejtették itt. Kicsi, sárga csipketerítővel beborított asztalnál ül, homályos, nappali fényben. Ezüstnyelű ébenfa botja az antik székek támasztva. Régimódi retiküljéből láncon függő, apró aranyórát keres elő, fölpattintja zománcos fedelét. Nézi az időt. Amikor a mutató a tízesre ugrik, fölnéz.

Falra erősített, szép mívű, barnára pácolt óra ajtaja kivágódik, kiugrik a kakukk, és lágy hangon mondani kezdi mondókáját.

A másik asztalnál a sötétkék ruhás fiú arcán kamaszos ámulat.

– Szép – mondja. Elkomolyodik. – Azt kiabál jó madár, készül koporsó.

Hűvös Ilona apja krákog. Igazít aranykeretes szemüvegén.

– Tehát ön azt állítja, hogy az édesapja beleegyezett a házasságba. Ha jól értettem.

– Ja! – mondja a fiú. – Telefonálta Washington, jön látogat.

Hűvös Ilona apja cigarettát puhít, szájába teszi, rágyújt. A fiúra pillant.

– És mikor?

A fiú ráemeli szemét erre a puha arcra, nézi mereven, mintha még sohase látta volna ilyen közlelől.

– Holnap – mondja.

A kakukk utolsót kiált, becsapódik mögötte az ajtó.

Csendes, elegáns, budai cukrászda, valahol a Vár környékén. Itt megőrizték a régi idők hangulatát, az eszpresszógép is herendi porcelán.

A Hűvös család mozdulatlanul ül, bámulja a fiút.

– És meddig marad Budapesten? – kérdi az apa.

– Egy nap – mondja a fiú. – Akar megnéz Ilona, hajnal repül Washington.

Michaela a nővére néz.

– Hogyan leszel szép? – kérdi pöszén, komolyan. – Ezt nem lesz könnyű megbulizni.

Attila a fagyaltospohárba bámul. Arca gondterhelt.

– Talán szerencse, hogy az alakja kitűnő – mondja. – Ezt azért kalkulálom.

Az ezüstszőrű, hatalmas luxuskocsi a cukrászda előtt várakozik, az elegáns, himlőhelyes arcú sofőr újságot olvas a volánánál. Három tornacipős, maszatos kisfiú áll meg a járdán, bámulják.

– Chevrolet – mondja az egyik. – Ezeröttszáz dollár!

– Ja! – mondja a másik. – Meg az anyád!

A harmadik szőke, farmernadrágos, tíz év körűli, vézna, atlétatrikós fiú fölemeli öklét, megrázza.

– Hej, burzsoá, hej, proletár, Én, József Attila itt vagyok! – kiáltja.

– Marha! – mondja a másik.

És nevetve szaladnak tovább.

A kövér, szép arcú asszony a sötétkék ruhás fiúra néz.

– Tehát holnap este vacsorára várhatjuk önöket? – mosolyog.

– Nem – mondja a fiú. – Holnap Margitsziget Nagyszálló lesz diplomat találkozó. Enyém apuka hív, mondta, legyen ott lány, legyen ott szülők.

A kövér, szép arcú asszony ijedten pillant a férjére.

A fiú Hűvös Ilonára néz.

– Álmod – súgja. – Azt, hogy sétálnak erdő, szereti őt fiú.

Hűvös Ilona értetlenül bámul.

– Lement nap – mondja halkan a fiú. – Madarak is alszanak, és a fiú beszél, de eljött a sötét.

Mozdít a tekintetén. Távolabb tőlük a fehér hajú néni bóbiskol, vértelen szája mozog.

– A fiú szól, szeretlek – mondja. – És ő válaszol, szeretlek. De madár kiabálta, fiú meghalt.

– Bocsánat – mondja a szép arcú asszony. – A szmoking kötelező?

A fiú ránéz.

– Ja! – mondja. – Kötelező.

Megkeresi Hűvös Ilona tekintetét.

– Én akarta neked beszélni – mosolyog. – De aranyos család vigyáz a te tisztesség, nem enged.

Attila az apjára néz.

– Kölcsönzőből hozol – mondja. – Nem tudom, mennyit kérhetnek, de egyetlen napra száz forintnál nem hiszem, hogy több.

A sötétkék ruhás fiú Hűvös Ilonát nézi.

– Szerencse van neked, mert nem tud Viktor beszélni – mondja csöndesen, komolyan. – Mert én vagyok buborék, felhő, nagy semmi, aki röpül a szél.

Hűvös Ilona mosolyog, szórakozottan bólint. Anyjához fordul.

– És én mit veszek föl? A fekete bársonyruhában mégsem mehetek.

Michaela ráncolja homlokát.

– Semmiképp! – mondja. – A cudar istenit, ez nem tréfa.

A fiú Hűvös Ilona ingerült arcát nézi. Elmosolyodik. Karórájára pillant.

– Sorry. Nekem kell rohan. Holnap este Nagyszálló, kilenc óra találkozik.

A herendi presszógép előtt fizet a csipkebóbitás felszolgálólánynak.

Kilép az utcára.

Az elegáns sofőr tisztelettudó mozdulattal kinyitja az ajtót, majd visszaül a volánhoz, és elrobognak.

A csipkebóbitás fölszolgálólány a Hűvös család asztalánál áll, kezében blokkfüzet.

– Bocsánatot kérek – mondja udvariasan –, az úr a saját számláját fizette és a hölgyét.

A fehér hajú, bóbiskoló nénire mutat.

– Itt hagyott a részére is száz forintot – mosolyog –, azt mondta, fizessem belőle a tejeskávét, ameddig csak tart.

Michaela a masnijához nyúl.

– Jó fej – mondja.

Attila fintort csinál.

– Halálos – mondja komolyan.

Hűvös Ilona apja krárog. Igazít szemüvegén. A fölszolgálólányra néz.

– Akkor számoljon, kérem!

A Margitszigeti Nagyszálló parkolóhelyén hatalmas luxusautók sorakoznak. Fekete és fehér Mercedések, legújabb típusú Fordok, Renault-k, Austinok, Volvók, ezüstszürke Chevrolet is kettő. Jóformán minden kocsik külföldi rendszámot visel, némelyiken CD jelzés mutatja, hogy valamelyik követséghez tartozik.

A Margitszigeti Nagyszálló étterme. Szól a zene, fekete szmokingos pincérek suhannak, a vacsorázó vendégek könnyű nyári ruhákban. Néhány asztalon külföldi zászló.

Hűvös Ilona apja a bejáróban áll, fekete szmokingot visel. Fáradt, hajlott hátú, vaksi pincérnek gondolhatnánk.

Fürkészi a termet, az asztalokat.

Krárog, igazít a szemüvegén, belép az étterembe. Utána lépked Hűvös Ilona és a kövér, szép arcú asszony, nagystélyi ruhájuk nem ízléstelen, de a nyári miniszoknyákban, elegáns, könnyű, színes blúzokban vacsorázó nők, vászon- és lüszterruhás férfiak között mosolyogni való.

Ők is érezhetik ezt, mozgásuk, merev arcuk elárulja nyugtalanságukat, ahogy libasorban vonulnak, leülnek egy üres asztalhoz.

Fekete szmokingos pincér áll meg előttük. Modora kifogástalan.

– Vacsorát óhajtanak?

Hűvös Ilona apja a karórájára néz.

– Talán még várunk egy keveset.

Krákog. Cigarettára gyújt.

Kint hatalmas, fekete luxusautó érkezik, CD jelzést visel.

A portás kinyitja ajtaját, meghajol. Testes, elegáns, hatvan év körüli, fehér szalmakalapos férfi lép ki, sematikusán kapitalista figura. Szájában szivar. Indul a Nagyszálló bejáratához.

Hűvös Ilona és a szép arcú asszony vonásaiból nem olvasható ki sem szégyen, sem zavar. Tekintetük, minden arcizmusuk olyan merev, hogy szinte már személytelenek.

Fekete szmokingos pincérek suhannak, ezüst tálakon hordják az ételt, szertartásos mozdulatokkal rakják le az asztalokra. Innen-onnan idegen szavak, mondatfoszlányok röppennek.

A zenekar halk szalonzenét játszik.

Hűvös Ilona apja a karórájára néz. Krákog. Cigarettára gyújt.

– Kilenc órára beszéltük meg. Úgy gondolom, nem tévedek.

A kövér, szép arcú asszony ráemeli merev tekintetét.

– Nem tévedsz – mondja gépiesen. – Pontosan kilenc órára.

Kint a parkolóban fekete Chevrolet tolat, ez is CD-s rendszámot visel. Tányérsapkás, idősebb sofőr ül a volánnál. Amikor elfoglalja helyét, megállítja a motort, kikapcsolja a lámpákat. Cigarettára gyújt, kilép a kocsiból, beszélgetni kezd a várakozó sofőrökkel.

A fekete szmokingos pincér mosolygó arca.

– Nem, uram, nálunk nincs diplomatatalálkozó – mondja udvariasan.

Hűvös Ilona apja krákog. Igazít szemüvegén.

– És ha a szálló egyik különtermében tartanák, tudna róla?

– Természetesen, uram.

A szálló bejáratától néhány méterre, az elegáns, szépen világított hallban Hűvös Ilona és a kövér, szép arcú anyja merev arccal, üveges szemmel várakoznak. Nagystélyi ruhájuk a nyári miniruhákban érkező, távozó nők, vászon- és lüszterruhás férfiak között mosolyogni való.

Hűvös Ilona apja krákog. Igazít szemüvegén.

– Mister Viktor Edman nem hagyott üzenetet? Hűvös Ilona vagy Hűvös Márton részére?

Magas, karcsú, harminc év körüli, formaruhás férfi néz rá.

– Nem, uram – mondja udvariasan. – Mister Edman nem hagyott üzenetet.

Megszólal pultján az egyik telefon. Elnézést kérő mosollyal Hűvös Mártonra néz, fölemeli a kagylót, és angolul kezd beszélni.

Hűvös Márton megáll a két nő előtt.

– Mehetünk!

A kövér, szép arcú asszony a lányára tekint.

– Ágyasának akart – mondja csöndesen. – És áthúztuk a tervét.

Hűvös Ilona arcán nincs más, mint kétségbeesett indulat. Fülén remeg az aranyklipsz.

– Állunk, mint a cigányok – mondja halkán. – Tűnjünk már el.

Márványoszlop mögül előbukkan a sötétkék ruhás fiú. Arcán, szája szögletén megjelenik az a kegyetlen, ellenszenves vonás.

A Hűvös család kivonul, vagy inkább menekül a szállóból.

A fiú a márványoszlophoz támasztja hátát, két ökle a nadrágzsebében. Hangtalanul nevet.

Nyári kora délután, hőség, a járókelők ingujjban, nyári ruhákban. A napfény éles, elég üres a körút.

A közért kirakata nyitott, a már ismert fehér köpenyes fiatal lányok árulják a gyümölcsöt, zöldséget az utcán álló vevőknek. Most nem jár erre senki.

A kifeszített csíkos ponyva szélén valahol beszökik a nap, a mérleg mellett keskeny fénysugárban piros alma lángol.

A sötétkék ruhás fiú rámutat.

– Fényt adott Isten, hogy lássák.

– Elviszed? – kérdi az egyik kislány. – Neked adjuk ajándékba.

– Nálam meghal – mondja a fiú.

– Mindenkinél! – nevet a lány. Leemeli az almát, beleharap. – Hamm, és kész!

A fiú fáradtan mosolyog.

– Adjál szilva – mondja. – Kettő kiló.

A kislány nézi őt.

– Szomorú vagy, kis Viktor. Az arcod is sápadt. Miért nem mész a strandra?

– Talán szerelmes – mondja a másik. – Nagy szerelem emészti, mint a moziban.

– Én nem jár mozi – mondja a fiú. – Van sötét, mindenki rágja perec.

A lányra néz.

– Gyere velem – mondja csöndesen. – Én beszél neked szebb, mint mozi.

– Ó, kis Viktor, hát nem akad neked nő? – kérdi őszinte szánalommal a kislány.

A fiú elmosolyodik.

– Mind mondja, enyém menyasszony!

A másik kislány a szilvát méri.

– Így igaz! Néha már nem is tudja, mit csináljon!

A lányok nevetnek.

A fiú szeme lobban. Hangjában primitív indulat.

– Ha én akar, veszik le ruha, ha én akar, csinál vicc! Eljönnek cifra ruha, cifra csüngő, és én legyintek, és ők sírnak, mint kutyák!

A lányok ijedten, némán nézik őt.

– Te mindig kitalálsz történeteket? – kérdi csöndesen az első lány.

A fiú pillanatig szóttanul nézi őt. Elmosolyodik. Most olyan megint, mint egy tiszta szemű kamasz.

– Ja! Míg élek! Viktor utaz, dolgoz, és csinálja bolondság!

Tízforintost tesz le, a zacskó szilvát elveszi.

Megnézi az arcukat, nagyot kacsint, vidáman fölnevet és otthagyja őket.

A sötétkék ruhás fiú feje megmerül egy lámpa elég bágyadt fényében. A fiú az asztalra könyököl, atlétatrikót visel. Szinte betegesen sovány, arca fáradt. Szótárt lapozgat. Erősen koncentrált. Valószínűleg tanul, mert golyóstollal időnként egy-egy szót följegyez valami füzetbe.

Két, falra szerelt, ernyőzött ikerlámpa világít diszkrétén.

Húsz év körüli, nagyon csinos, barnára sült, erősen kívágott, nyári miniruhás lány, egészen rövid frizurával, keresztbe tett lábbal cigarettázik. Hangosan nevet.

– Görögöm még nem volt! – mondja. – Átviszlek a Pipacsba, hadd bámuljanak!

A sötétkék ruhás fiú némán nézi őt, megint nem lehet tudni, ért-e valamit is a szövegből.

A lány megszívja a cigarettáját.

– Tell me something, boy! – nevet bosszúsan.

A fiú szóttanul emeli karját.

A Royal Szálló halk, szolidan előkelő éttermében ülnek, annál a sarokasztalnál, ahol már Juhász Katalinnal. Tőlük távol, emelvényen, hattagú, fekete szmokingos cigányzenekar játszik. Viszonylag kevés a vendég, hiszen nyár van, ilyenkor inkább a kerthelyiségekben vacsoráznak, de akik itt vannak, jó módú emberek, elegáns ruházatukon, magabiztos viselkedésükön is látni. Néhány asztalon angol, francia, amerikai zászló. Az étterem finom zsongásában is kavarnak az idegen szavak, mondatfoszlányok.

A már ismert pincér az asztalukhoz lép. A külföldieknek járó kivételes tisztelettel dolgozik.

– Please, what do you want, sir?

A fiú ránéz. Arcán, szája szögletén megjelenik az a kegyetlen, ellenszenves vonás.

– Elküldeni kurva – mondja halkan. – Mert szólok igazgató.

A pincér a lányra néz.

– Menjen, hölgyem! – mosolyog, de hangja parancsoló. – Fáradjon ki az étteremből.

A fiúhoz fordul, meghajol.

– I beg your pardon, mister Edman.

A cigányzenekar „magyarozni” kezd, a prímás lejön az emelvényről, járkál, hajlong, játszik az asztaloknál.

Indiai társaság érkezik. A férfiakon turbán, a nők is nemzeti viseletükben. Pincér vezeti őket egy üres asztalhoz, másik már hozza a zászlót.

A fiú egyedül ül az asztalnál. Szórakozottan nézegeti a vendégeket. Majd elnyomja a cigarettáját a hamutálban, a görög zászló mellett.

Elegáns önkiszolgáló csemegebolt. Este van, nyár, neoncsövek kékezüst, jégcsaphideg fényében az üzlet.

Kevés a vásárló, műanyag kosarakkal járkálnak, válogatnak a szépen kirakott áruk között.

A kissé köpcös, már ismert, ötven év körüli, fehér köpenyes férfi, talán az üzletvezető, beszélget az italos traktus előtt a sötétkék ruhás fiúval. Hangjában őszinte tisztelet.

– Bocsásson meg, uram, akármennyi is a fizetése, én nem irigylem önt – mondja sajnálkozó hangon. – Távolság a hazától, családjától, baráti társaságától, idegen országban, idegen emberek között.

Kint az utcán zuhog az eső, a lámpák fényében nyitott ernyővel sietnek az emberek.

A fiú sötétkék, kigombolt orkáncabátot visel a sötétkék ruhán. Arca fehér, a jégcsaphideg fény még inkább mutatja, nagyon fáradt.

– Ember dolgoz, múlik idő, múlik nyár – mondja csöndesen.

Asszony halad el előtte, karján kisgyermeket cipel, másik kezét húzza a dugig rakott műanyag kosár.

A fiú hallgat egy pillanatig.

– Tél van hosszú – mondja. – Hideg, mint vas, hamar sötét, én nem szeret.

– Sokáig marad Magyarországon?

A fiú szórakozottan felel.

– I think it so... Az nálunk nem lehet tud senki.

A köpcös férfi elmosolyodik.

– Ismerek egy lányt. Rendes, magányos. Eljárhatna vele szórakozni, míg nálunk van, gyakorolhatná a magyar nyelvet.

A fiú ránéz.

– Én nem házasod! Nem játszani menyasszony, vőlegény, francos család!

A köpcös kereskedő megdermed az arcától.

– Bocsásson meg, uram, én nem foglalkozom házasságközvetítéssel – mondja zavartan. – A lány tisztességes, végtelenül érzékeny, ide jár vásárolni. Ha megtudná, hogy én ajánlgatom, nagyon bántaná. Talán arra gondolna, hogy mi itt sajnáljuk őt.

A fiú arca merev, szemében zavaros nyugtalanság. Egész lényében árammal telített idegesség, a fenevad feszült készenléte, amikor veszélyt érez.

– És ki ez lány? – kérdi halkán. – Van micsoda?

A köpcös, fehér köpenyes férfi értetlenül nézi őt. Vállat von, jelzi, hogy lezártnak tekinti az ügyet. De mozdulatában semmi sértő, hangja is udvarias.

– Itt dolgozik, uram, a sarkon, a Patyolatnál. Varga Veronika a neve.

Cinzanósüvegek, vagy egy tucat, szorosan egymás mellett. Hideg, kékezüst fény ül rajtuk. A fiú fölnyúl, óvatosan leemel egyet a polcról. A kereskedőre néz. Hangja szigorú.

– Ha lány van nagy tisztesség, mért fog akkor velem találkozni?

Átnyújtja az üveget a kereskedőnek.

– Diplomát megy Párizs, megy Bécs, megy London, megy Espanole. Játék van szép, van nehéz, fél néha diplomát, kéz, fej izzad, van melege, jaj, mit csinálta, nem játék, Jézus most segíteni, van nagy baj.

Elmosolyodik. Szeme, arca megint egy huncut, mókára kész faunra emlékeztet.

– De én vagyok jó diplomát!

Kacsint.

Világító neonbetűk:

WIMPASSING SEMPERIT
KAUCSUK KFT.

Kivilágított kirakatok előtt többen állnak, férfiak és nők, hosszú hajú, sportszatyros fiúk, farmernadrágos, pulóveres lányok, nézik, némelyek mutogatják egymásnak a választékos árut, különféle esőkabátokat, ízléses nejlonekendőket, terítőket, fölfújható gumimatracokat, párnákat, jópofa gumikacsákat, ember hosszúságú krokodilokat, ügyes szerkezetű sátrakat, habszivacs kosztümöket.

Időnként járókelők haladnak el mögöttük.

A sötétkék ruhás fiú fa tövében áll, esti homályban. Kezében fekete aktatáska, fényesre tisztított cipője köré a kora ősz már ledobált néhány levelet.

A fiú aranyszínű dobozból hosszú, külföldi cigarettára gyújt. Karórájára néz.

Mögötte elegáns autók suhannak, reflektoruk fényét kergetik a széles, tükörsima úttesten.

Öreg, kopott ruhás férfi baktat, pillanatig nézi a fiút, de nem áll meg.

A kirakatablaknál már csak egy nő áll. Kardigánt, szoknyát visel, fején kendőt, izmos, selyemharisnyás lábán csukott, krepp talpú sportcipőt, bőrkesztyűs kezében doboz alakú retikült.

A sötétkék ruhás fiú elindul felé, megáll mellette. Oldalról fürkészi őt.

– How do you do? – kérdi csöndesen. – Well, you are here.

A lány ránéz. Talán huszonnyolc-harminc éves, széles állkapcsú, afféle zsíros bőrről teremtés. Homlokán mitesszerek, szája vastag, szemöldöke dús. Barna szeme nagy és szomorú.

– Én nem tudok angolul – mondja zavartan. – Csak magyarul beszélek.

A fiú sápadt arcán, szája szögletén megjelenik az a kegyetlen, ellenszenves vonás.

– Akkor beszélni magyar! Tessék nyugodt, Viktor Edman érteni sok.

A lány ijedten bámul.

A fiú elvigyorodik.

– Gondolta, diplomát más? Gondoltad, magas, más, van gyönyörű, mint filmen színész? Gondoltad, vagyok csoda?

A lány mosolyogni próbál.

– Én nem gondoltam semmit. Nem is akartam eljönni.

A fiú keményen nézi őt. Hirtelen elneveti magát.

– Én vagyok csoda, majd meglátod! Álarc, haragos herceg!

– Herceg? Ezt Sebestyén úr nem is mondta.

A fiú elkomolyodik.

– Sebestyén úr nem tudja igazság. Árul Cinzano, szalámi, csirkének combja, és több nem tud.

Idős házaspár áll meg a kirakatablaknál. A fiú a lány könyökéhez nyúl, vezeti néhány lépést.

– Szervusz, Veronika! – nevet a fiú. – Gellérthegy nem megyünk, van hűvös, fúj szél.

A lány megáll. Elhúzza a könyökét.

– Én nem járok a Gellérthegyre. Gondoltam, beszélgetünk.

A fiú nézi őt, barna, szomorú szemét. Zavartan mosolyog.

– Hol? Restaurant Royal?

– Nem – mondja a lány. Mutat a karjával. – Ott!

A Népköztársaság útján állnak.

Mennek át az úttesten, a kivilágított Lidó kávéház bejáratához.

Asztalon aranydobozos külföldi cigaretta, gázöngyújtó, női bőrkesztyű. Két pohárban gőzölgő feketekávé.

Női kéz nyúl a kanálhoz, kavargatni kezdi a kávé. A kéz nagy, sima, olyan erős, amilyent ritkán látni. De nem kisportolt, nem is férfias. Ha női hóhért alkalmaznának a világban, a kéz alapján gyakorolni lehetne ezt a mesterséget.

A fiú nem tudja levenni róla a szemét.

A fejkendő lány, Varga Veronika, mosolyog. Most a kávéház halványkék világításában nem csúnya. Elég vonzó, érdekes egyéniség.

– Az a rögeszmém, hogy elalszom és meghalok. Hiába pofoznak, rémüldöznek, többé nem nyitom ki a szemem.

Hörpint a kávéból.

– Rémisztő gondolat, hogy az embert pofozzák, és tehetetlen.

Leteszi a poharat. A kockacukor papírját gyűrögeti.

– De ez butaság. Nem rémüldözne senki – mondja tárgyilagosan.

A fiú a kezét nézi.

A Lidó kávéház enyhén szólva nem luxushely. Ők az emelt részen ülnek, amit korlát zár el az alacsonyabban fekvő előtértől, ahol az abrosz nélküli asztaloknál kopottasan öltözött emberek ülnek. Hangos, spicces társaság előtt vagy tíz üveg sör áll glédában.

A modern presszógép mögött szőkére festett lány cigarettázik, kezeli, húzza a karokat.

A fiú int a pincérnek.

Varga Veronika mosolyog.

– Nem vagyok valami vidám társaság. Sebestyén úr megkért, legyen könnyed, de úgy látszik, nem sikerült.

A fiú ingerülten vállat von.

– Emberek isszák sör, és mindenki röhögnek! Én nem szeret lármát!

Fehér kabátos, fekete nadrágos, idős pincér áll meg az asztaluknál. Ceruzával firkant, letépi a blokkpapírt.

– Hatos forint nyolcvanas.

A fiú mereven nézi őt. Hangjában primitív indulat.

– Honnan tud pincér, Viktor Edman akar fizet? Miért nem mondani, please, what do you want, sir? Mi az, hatos forint nyolcvanas?

De nem vár választ. Nadrágzsebéből gyűrt húsforintost húz elő, ingerülten int, rendben van, nem kér vissza.

Varga Veronika sietve húzza föl a kesztyűt, nyúl a retikülért.

A fiú ránéz.

– Nekem van kényelmetlen hangos, buta emberek! – mondja fojtott dühvel. – Nekem ilyen semmi restaurant nem lehet!

A lány arca ijedt, eleven szabadkozás. De azután fölhúzza szemöldökét.

– Ne fecséreld az időt – mondja nyersen. – Menjünk és kész!

A fiú meghökken.

– I beg your pardon, Veronika – mondja csöndesen. – Viktor nem akar téged bántani.

Az előtérben állnak, Varga Veronika igazít fejkendőjén. Megszólal a zene.

A fiú a keskeny bejáróra néz, amit félig elhúzott függöny takar. Varga Veronika karjához nyúl.

– Gyere – mosolyog. – Viktor lesz jó, beszélget csöndes.

A politúrozott pult mögött sovány ruhatáros néni a blokkfüzethez nyúl.

– Szabad az aktatáskát?

A fiú szeme villan.

– Nem!

És vezeti a lányt a függöny mögé.

Bent megtorpan.

– Barlang – mondja halkan. – Itt pofoznak, ember meghal, nem rémüldöz senki.

A lány elmosolyodik.

– Nézted a kezem – mondja. – Majd én vigyázok rád.

Homályos, olcsó bár. A piszkos falakon kék, zöld, piros lámpák direkt fénye. Beszögellésben pianínó, a zongorista kilazított nyakkendővel, verítékező arccal, lármásan játszik, időnként szájához igazítja a mikrofont, magyar táncdalokat énekel. Fölötte talán kartonpapírból kivágott, megbillentett, ízléstelen, négyágú, fekete csillag.

A bárpult mögött vékony arcú, amolyan spanyolosan fésült, fekete hajú nő kezeli a presszógépet. Megállás nélkül kapkod, tölti a pincéreknek a gőzölgő feketekávé, szeszesitalokat. Előtte két férfi könyököl. Konyakot isznak, az egyik bőrzakót, a másik fölgyűrt ujjú, kockás pulóvert visel, arca borotvátlan.

A keskeny terem közepén táncolnak. A nők flitteres holmikban, átizzadt hónaljjal, a férfiak pulóverben, ingujjban, olcsó konfekcióruhákban.

A fal mellett szorosan sorakozó asztaloknál rossz külsejű, fiatal, combjukat, keblüket villogtató kurvák, idősebb, heherésző férfiak, öregedő, kirajzolt szemű, tupírozott hajú, pózoló nők, fehér fogukat mutogató, ápolatlan fiatalemberek.

Jóformán mindenki részeg, egyik-másik asztalnál fölkapják a dallamot, ordítják a zongoristával: „Ajaj, fekete vonat, elviszed a páromat...”

A zongoristával szemben kisebb terem nyílik, a derengő fényben, öt-hat asztalnál csókolóznak, lármáznak, énekelnek.

Asztalon aranydobozos külföldi cigaretta, gázöngyújtó, női bőrkesztyű, két pohárban vermut.

Öregasszony arcán ezer redő mozdul, szája fogatlan.

– Illatos rózsát tessék! Friss és gyönyörű, mint a kisasszony!

A fiú fölnéz.

– Nem kell.

Csontváz kézben egy szál rózsza. Lassan, remegés nélkül helyezi az asztalra.

Az öregasszony részegen nevet.

– Vidd ki anyád sírjára! Tíz forintért szerelemre, halálra alkalmazható!

A fiú sápadtan, mereven nézi őt. Tétova mozdulattal a zsebéhez nyúl.

Az öregasszony közel hajol. Karmos ujjával fejkendője alá igazít egy ősz hajtincset. Szemében most az értelem fénye. Hangja szelíd, szomorú.

– Te szegény vagy, kisfiam, neked ingyen adom. Arcodon szenvedés, szádon koplalás, szemedben félelem, homlokodon a halál.

A zongorista arcán végigfut a veríték. Énekel: „Ajaj, fekete vonat...”

A bárpult előtt a fekete ruhás pincér erélyes mozdulattal, láthatóan nagy gyakorlattal, minden indulat nélkül, karjánál fogva vezeti a keskeny kijáráthoz a kockás pulóveres, lógó fejű, borotvátalan arcú férfit. Bőrzakós térd bambán bámul, majd tehetetlenül széttárja karját, csókot int a spanyolosan fésült mixernőnek, és a jámbor részek idétlen vigyorával indul utánuk.

A párok szűk helyen, jóformán lépés nélkül mozognak a zene ritmusára. Szőke, csinos, szép arcú, finom vonású, jó szalonban készült, testhez simuló nyersselyem, alaposan kivágott, akváriumzöld ruhában, szép mellű, hatyúnyakú, harmincöt év körüli nő folyondárként tapad egy elegáns, fekete lüszterruhás, magas, sovány, csontkopasz, barnára sült, ötven év körüli, aranykeretű szemüveges férfira. Láthatóan jó módúak, gátlástalan értelmiségiek. Füttyülnek a környezetre. Véletlenül keveredhetek ide, talán ostoba ötlet vagy inkább a már elfogyasztott alkohol jóvoltából topognak a kopott, verítékező emberek között. A nő hátraveti fejét. Karcsú nyaka feszül, gyöngyház fogorát villantja, mély, szépen csengő hangon kacag. Hangosan mondja:

– Jézusom, Máriám, nyolcvanhárom éves az anyósom, rakom alá az ágytálat. Egy kerek esztendeje haldoklik. Egyszerűen hihetetlen.

A férfi puhán megcsókolja a haját.

– Béla kereshetne valami megoldást. Már a gyerekek miatt is.

– Verje agyon az anyját? Ragadjon furkósbotot?

– A borotva gyorsabb.

– Marha! – nevet a nő.

A férfi ámul.

– Miért? A borotva nem kegyetlen szerszám, humanisták kezébe való.

A nő szép ívű nyakát nézi. Ujjával finom vonalat húz rá.

– Értelmes ember egyetlen metszéssel átvágja a közös fej- és verőereket: arteria carotis, a nyaki nagy visszért: vena iugularis.

A nő arcáról eltűnik a mosoly. Tágra nyitja szemét.

– Mit csinálsz? – suttog. – Megölsz? Megölsz? Megölsz?

A férfi tagadóan int a fejével.

– Már bocsánat, nem jó.

A nő ráncolja homlokát.

– Akkor azt kiáltom: Mennyei Atyám, fogadj magadhoz!

– Így sem jó.

A nő előrenyújtja meztelen karját. Enyhe tájszólást utánoz, hangját is érdesíti.

– Na, az anyád szentségit, itt van a kezem, azt is vágd el, ne csak a nyakamat!

Most már igazán végem van!

A férfi szelíden elmosolyodik.

– Kedves asszonyom, ön a belehelt vértől megfullad, illetve légembólia lép föl. Ez a körülmény tíz másodperc alatt megmenti az ölési cselekménnyel együttjáró testi és lelki szenvedés gyötrelmeitől az arra érdemest.

A nő hozzásimul. Megcsókolja az állát.

– Köszönöm, kedves. Ma éjjel a radványi sötét erdőben?

– Inkább a fürdőkádban.

A sötétkék ruhás fiú mozdulatlan arccal, ámuló szemmel nézi őket.

Varga Veronika hóhérhoz méltó kezébe veszi a szál rózsát, forgatja.

– Hentesbárd való nekem – mosolyog. – Géppisztoly.

A fiú szórakozottan bólint. Fejét átöleli a homály, lárma, cigarettafüst. Tekintete nyugtalanul ide-oda jár. Előtte topognak, csókolóznak, veritékeznek a táncolók.

Varga Veronika leteszi a rózsát.

– A nővéremnek szép keze van. A csuklója is vékony.

A fiú ránéz.

– Vagytok testvér sok? Tízen meg három?

Varga Veronika mosolyog.

– Csak ketten vagyunk. De Irén sem talált férjet.

A fiú szeme lobban.

– Ez Viktor nem érdekelt!

Varga Veronika ijedten nézi őt. Hangja csupa szabadkozás.

– Ne haragudj, ostoba vagyok. Sebestyén úr megmondta, ilyesmiről ne beszéljek.

Hirtelen önti el a düh. Arca eltorzul, most csúnya, idősebb a koránál.

– A nyavalya se akar hozzád menni – mondja fojtott gyűlölettel. – Se hozzád, se máshoz!

A fiú nem tudja levenni tekintetét Varga Veronika összezárt ökléről.

– Megölsz? – mosolyog. – Ütsz Viktor fejére?

Varga Veronika nézi őt. Halkan nevet.

– Majd Irén! Ő naponta vágja el a torkokat!

A zongorista arca fürdik a veritékben. Száját a mikrofonhoz viszi, rekedten énekel: „Ajjaj, fekete vonat, elviszed a páromat...”

A fiú hirtelen mozdulattal betapasztja két fülét.

– Itt Viktor nem tud beszél! – mondja hisztérikusan. – Van büdös cigarettafüst, ember részeg meg ordít, meg ordít, meg ordít fekete vonat! Viktor itt nem tud beszél!

A keskeny bejárón három rendőr lép be. Rövid bőrkabátot viselnek, oldalukon pisztolytáskát. URH-járőrök. Megállnak, nézik a lármás helyiséget. A tiszt az első asztalhoz lép. Fiatal, részeg kurvát igazoltat.

A fiú a terem hátsó végéből mereven nézi őket.

Az akváriumzöld ruhás nő keresztbe vetett lábbal ül az asztalnál. Csörgeti a jégkockákat, iszik egy korty whiskyt. A csontkopasz, aranykeretű szemüveges férfit néz.

– Csoda izgalmas! – nevet. – Most elvisznek minket a dutyiba?

Az egyik rendőr már a karjánál fogva vezeti el a részeg lányt.

– Csak téged – mondja a férfi.

– Marha! – nevet a nő.

A sötétkék ruhás fiú elteszi az aranydobozos külföldi cigarettát, gázöngyújtót. Belső zsebéből köteg százforintost húz elő, kettőt Varga Veronika elé tesz.

– Fizetni – mondja halkán. – Viktor megy, te hozod majd enyém táska.

Föláll, igazít nyakkendőjén, begombolja zakóját. Kerülgeti a táncolókat, egyenes tartással, nyugodt léptekkel halad végig a homályos termen.

Varga Veronika mozdulatlanul ül az asztalnál, bámulja, amint a kijáratnál megállítják őt. Valami igazolványt mutat. A rendőrtiszt megnézi, udvariasan tiszteleg, int, tessék, távozzat.

Meleg, kora őszi este a Népköztársaság útján, sok a falevél a járda szélén. Az URH-kocsiba beülnek a rendőrök, a motor fölbúg, viszi tetején a villogó, kék fényt.

A Lidó kávéház utolsó kirakatánál, utcasarkon tanácstalanul áll Varga Veronika a fekete aktatáskával.

Fa mögül előlép a fiú.

– Te félsz? – kérdi csöndesen a lány.

A fiú bólint.

– Ja! – mondja őszintén. – Viktor van rá ok. Van gazember.

– Szégyellsz engem?

A fiú nézi őt. Mitesszeres, fáradt, keserű arcát. Elveszi tőle az aktatáskát.

– Hol van tied lakás? Óbuda?

Varga Veronika a rosszul világított mellékutcára mutat.

– Itt lakom. A harmadik házban.

A fiú elmosolyodik.

– Vigyél el hozzád Viktor! Én beszél, van egy óra, te főzöl feketekávé.

A lány ijedten nézi őt.

– Irén veszeked? – kérdi a fiú. – Ad nekem kiutasít?

– Éjszakás. Reggel hatig.

A fiú szeme lobban.

– Félsz tied apuka? Viktor csábít ágyba lány? Elviszi kilenc ezüstkánál?

Varga Veronika lehajtja fejét, vastag sportcipőjét nézi. Majd a fiúra emeli arcát.

– Mi szegények vagyunk – mondja csöndesen. – Nem vártunk vendéget.

A fiú rábólint. Hangosan fölnevet.

– Eszünk kenyér! Meg szilva!

Varga Veronika attól tart, gúnyolja őt. Szeme szűk, gyanakvó. Támadást ígér.

– Mi nem élünk kenyéren, szilván.

A fiú hallgat egy pillanatig. Aranydobozból hosszú cigarettára gyújt, mélyen szívja le a füstöt. Majd parányi, elnézést kérő fintort csinál, mint aki jelzi, hülye helyzetbe került, nem szívesen beszél e témáról.

– Viktor nem igazi rossz – mondja csöndesen. – Akarta mesél, ha fehér ágylalszol, lesz arcod is fehér, ő pofoz, rémüldöz. Te kinyitja szem, Viktor kiabál: elszaladt csúnya sötét, élünk, Veronika.

Varga Veronika farkasszemet néz a fiúval.

– Vigyázz, a vénlányok könnyen sírnak! – próbál nevetni.

Őszi eső szemerkél. Az ezüstszürke, hatalmas luxuskocsi kórház bejárájához kanyarodik. Az elegáns, himlőhelyes arcú sofőr ajtót nyit, kilép a reggeli fénybe a sötétkék ruhás fiú, kíségeti Varga Veronikát. Kezébe veszi az olcsó bőröndöt. Bemennek az üvegezett kapun.

Egyablakos szoba. Kint kertrészlet, ázott fa, fonnyadt levelek. Bent fehér íróasztal, két fehér szék. A fal mellett, üvegfalú szekrényben csillogó műszerek, a másik oldalon bőrrel bevont heverő.

– Holnap megoperálok – mondja az orvos. – Eltávolítjuk az epehólyagot.

A sötétkék ruhás fiú amerikai cigarettával kínálja, az orvos nem fogadja el.

– És?

– Tíz-tizenkét nap múlva hazaküldjük – mondja az orvos.

A fiú rágyújt, elteszi a gázöngyújtót.

– Nem temető?

Az orvos bámul.

– Fél – mondja a fiú. – Hiába van pofoz, nem ébred, alszik örök.

– Fölébred.

A fiú a zsebéhez nyúl, tíz darab százforintost az asztalra számol. Az orvos elhárító mozdulatot tesz.

– Van olcsóbb, mint koporsó – mosolyog a fiú. – Te vigyáz lány, én köszön élet.

Nem vár választ. Kezet nyújt.

– Good luck! I'll seeing you!

Amikor az ajtó kilincsére teszi kezét, még visszafordul.

– Vigyázz, doktor! Ha lány megy sírgödör, én megkeres!

És rossz nevetéssel kilép a folyosóra.

A körúti közért kirakatán üvegtábla, veri a víz. A járókelők késő őszi holmokban, kalapjukat, ernyőjüket markolva feszülnek a viharos szélnek, futnak a szakadó esőben.

Bent az üzletben pult mögött állnak a fehér köpenyes kislányok.

– Hagyd ott – mondja az egyik. – Ez így tisztességes!

– Minden lány férjhez akar menni! – mondja a másik. – Az bizony nem szép, ha áztatod őt, csak az ágyadba viszed, egy szép napon meg elutazol.

Sötétkék orkáncabátban, alatta sötétkék ruhában, vizes hajjal áll a fiú.

– Én nem visz ágy – mondja csöndesen. – Soha nem tesz ilyen.

– Jézusom! Hát mit csináltok?

– Beszélget.

– Mindig?

– Ja! Van szomorú neki nehéz élet.

– Az veszélyes – mondja komolyan az első kislány. – Szép?

A fiú kiemel egy diót a zsákból.

– Csúnya – mondja zavartan. – Van ő nálam öregebb.

A lányokat elönti a düh.

– Lelépni! De azonnal!

– Félj a csúnya lányoktól!

– A vénlányok gonoszak!

– Ágyba csal, kis Viktor! Gyereket szüül!

– Utazz el! Bajt csinál, esküszöm, bajt csinál! – kiabálják.

A fiú riadtan nézi őket. Hajából folyik a víz.

– Ó – mondja halkan –, nektek van könnyű. Nem tudtok, milyen, ha lány templom, fehér ruha álmod, és feje tud, nem kell élete senki.

A lányok szóttanul bámulnak rá.

– Megfázol, kis Viktor – mondja végül is az első. – Itt a tél, legalább sálát végy a nyakadra.

A sötétkék ruhás fiú feje megmerül egy lámpa elég bágyadt fényében. A fiú asztalra könyököl. Fehér inget, nyakkendőt visel. Arca fáradt. Szótárt lapozgat. Erősen koncentrál, valószínűleg tanul, mert golyóstollal időnként egy-egy szót följegyez valami füzetbe. A szobában rádió vagy magnetofon működik, férfihang tökéletes kiejtéssel angol szöveget mond. A fiú fölneáz, figyel. Bólint, majd jegyzetel tovább.

Őzikék, nyuszik, madarak, törpék a televízió tetején. A rádión is sorakoznak a gipszfigurák.

A szobában sezlön, pléddel takart vaságy, agyonsúrolt padlón rongyszőnyegek. A modern, piros telefon szánalmasan ül a sarokban, csipketerítővel borított hokedlin. A koszos mennyezeten háromágú, megbarnult bronzcsillár, egyik égője vak. Az ablakon vitrázs, kint az utcai lámpák fényében sűrűn, kéken hull a hó.

A sötétkék ruhás fiú a politúrját vedlő asztalnál ül. Karórájára néz.

- Reggel öt óra korán muszáj Viktor kimászni ágy.
- Mindig hajnalban repülsz?
- Este meg délután, reggel. Az van nem egyforma.

– És télen? Ha vihar van?

A fiú fáradtan mosolyog.

– Ember utaz, muszáj ott lenni gép. Azért kapja fizetés.

– Sokáig nem látlak?

– Viktor megy Washington, Athén. Jön Budapest, telefonálta.

– Kérhetek valamit?

– Vegyek téged feleség?

Varga Veronika lapos sarkú cipőt, térdig érő szoknyát, hosszú ujjú selyemblúzt, sötétbarna haján dús kontyot visel.

– Egy holland gyógyszer.

Ellép a cserépkályhától.

– Irén azt mondja, kint fillérekbe kerül. Te DC 146-os különrepülőgépen jársz, talán nem is vizsgálnak a vámon. Apa gyomorfekélyére.

A fiú bólint. Halkan nevet, szeme szűk.

– Ja! DC 146! Van hely száz személy. Konzulata vigyáz, ad sok pénz. Viktor Edman utaz mindig külön csak egyedül! Hoz nyolcezer meg százhárom kiló gyógyszer!

Fekete aktatásakájából bőrkötésű füzetet húz elő. Türelmetlenül lapozza. Egyik oldalon megáll, a lány elé teszi. Átnyújtja csavaros irónját.

– Írta pontosan neve!

Varga Veronika a füzet fölé hajol, nézi a tintával írt, nyomtatott betűs bejegyzéseket: Duchess of York: 35-8-35. Slingsby: Bristoll Hall. Mr. Otusi: Asakusa Park. Mme Couffin Montparnasse 7. Rue Campagne Premièrre. Ortima consul, Cibola 44. Mr. Jenkins consul general, Bonn, Amelien Strasse 20. Mr. Bockley ambassador, Madrid. Ennoch Maarmann, consulate, Roma.

Varga Veronika papírszeletről, rajzolt betűkkel másolja: Roter tablets Pharmaceutische Fabrick Roter Hilversum/Holland.

Fölnéz.

– Titokzatos ember vagy. Néha azt gondolom, talán veszélyes is lehet az életed.

A fiú elteszi a füzetet.

– Van mulatságos.

Karórájára pillant. Az ablakhoz lép, nézi a hóesést.

– Miért hordod mindig ezt a sötétkék ruhádat?

A fiú megfordul.

– Kell enyém szakma. Viktor éjjel rabol ki bank, rendőr nem lát.

A lány nevet.

– Ráférne már a tisztítás. Ha akarod, leviszem majd hozzánk.

A fiú ráemeli szemét. Arcán, szája szögletén megjelenik az a kegyetlen, ellenszenves vonás. Amerikai cigarettára gyújt. Varga Veronika nem figyel rá, rendet csinál az asztalon.

– Egész délután fát hordtam a pincébe. Leszórták a lépcső elé. Azt mondták, ők nem cipelik egy kilométert.

– Ha akarta száanalom, kereste más! Viktor nem házasod!

Varga Veronika megrémül.

– Miért nézel így?

A fiú mosolyog. Dohányszálat vesz le ajkáról.

– Viktor hord sötétkék ruha, te nagy kezed hord fát – mondja halkán. – Viktor utaz hajnal, te mindig kérdez, mész hova, nem Ferihegy, nem dolgoz. Mész valami más nő. Viktor megy valaki ágya.

Megszívja cigarettáját. Szeme villan. Ordít, többé nem ura indulatának.

– Kurva! Arca tele pattanás! Kurva! Csúnya, öreg, féltékeny, vacak kurva!

Varga Veronika sápadtan bámul, egyre csak ingatja a fejét.

– Viktor megy hová, Viktor alszik kivel! Senkivel nem alszik Viktor! – ordít a fiú. – Itt ül halálíg! Utaz, dolgoz. Bámul Varga Veronika!

Varga Veronika hátraveti fejét, széles, csúnya, mitesszeres arcát, hogy a fiú szemébe nézhessen. Vastag ajkát csücsöríti.

– Így hódítanak az igazi nők? – nevet hangosan. – Gyakoroltam én ezt a tükörben, púdert is pamacsoltam a pófámra. Akármilyen kurva vagyok, mégsem bújtál az ágyamba.

Elkomolyodik. Ujját a szájára teszi.

– Maradjon a mi titkunk – súgja. – Irén meg apám boldogok, hogy végre szeretőm akadt!

Valahol az utcán háromhangú, dallamos kürt szól. A fiú mozdulatlanul áll, nézi a lányt. Majd az ablakhoz lép, kitarja. Kihajol a hulló hóba.

– Halló! – kiált.

Lent az utcán kilép a hatalmas, ezüstszürke kocsiból az elegáns, himlőhelyes arcú sofőr. Fölbámul az emeletre.

– Én most nem megy! – kiált a fiú. – Majd telefonálta! Good night, mister Halák!

– Good night, mister Edman!

Becsukja az ablakot. Nézi a lányt. Nagyon halkán mondja:

– Viktor sokat fél. Álmod iszonyú, ébred veríték. Szeme sír, és tessék adni neki bocsánat.

A lány könnyein át mosolyog. A kezét nyújtja.

– Gyere. A kisebbik lánynak külön szobája van. Lányszobája.

A sötétkék ruhás fiú előtt megnyílik a homályban a fehér, vetetlen ágy. Úgy lép a szobába, ahogy alamizsnakérő elé lép az ember. Komoly arcot ölt hozzá, ahogy illik.

Az ablakon jön csak fény, kint kavarog a hó.

Varga Veronika már rövid csipkekombinében áll, erős melle feszül, kibontott haja végigömlik a vállán. Zavartan, boldogan mosolyog.

A fiú mozdulatlanul nézi, szemében lobban a tűz.

A sötétkék ruhás fiú feje megmerül egy lámpa elég bágyadt fényében. A fiú asztalra könyököl. Fehér inget, nyakkendőt visel. Arca fáradt. Szótárt lapozgat. Erősen koncentrálni, valószínűleg tanul, mert golyóstollal időnként egy-egy szót följegyez valami füzetbe. A szobában rádió vagy magnetofon működik, férfihang tökéletes kiejtéssel francia szöveget mond. A fiú fölneéz, figyel, majd jegyzetel tovább.

Modern ébresztőóra fél ötöt mutat az éjjeliszekrényen. Már világos van, éles, áprilisi szél rezgetti az ablaküveget. A sötétkék ruhás fiú nyakkendőjét köti a tükörnél. Varga Veronika lamépongyolában ül a fehér ágy szélén, lopva figyeli a fiú arcát.

– Nekem van peche. Követ leváltani, Viktor mehet őt kísér Bukarest.

– Bukarest?

– Helyezték őt oda. Megyünk Ferihegy, indul hat óra gép.

– És neked miért kell őt elkísérned?

A fiú fésűvel igazít a haján, majd a belső zsebébe teszi.

– Az van szokás. Attasé kísér el követ.

Varga Veronika kihúzza sportcipőjét az ágy alól, belelép.

– Nőszemély a követ?

– Követ van mister Dimitrisz Padulosz. Nagy, sovány férfi.

– Nem hazudsz?

Főlemeli csúnya arcát, látja, a fiú elsápad.

– Te vagy lenni nagy ravasz! – mondja gúnyosan a fiú. – Vagy nagy marha!

Varga Veronika elmosolyodik.

– Mikor látlak? – kérdi csöndesen, engesztelést kérő hangon.

A fiú feszülten nézi őt egy pillanatig. Majd belebújik a sötétkék orkáncabátba. Kezébe veszi a fekete aktatáskát.

– Viktor jön Budapest, telefonálta!

Megcsókolja a lány homlokát, lábhegyen az ajtóhoz lép, óvatosan lenyomja a kilincset, és kioson a szobából.

Varga Veronika nézi az ajtót, majd fölugrik, magára kapja felöltőjét.

A sötétkék orkáncabátos fiú sietős léptekkel halad az utcákon. Varga Veronika a járda másik oldalán észrevétlenül követi őt.

Ébred a város. Teherautók csörömpölnek, a villamosmegállóban már várakoznak a munkába igyekvők. Az Emke aluljárójában takarítanak, részeg embert igazoltat két rendőr.

A fiú fölsiet a lépcsőkön, bekanyarodik a Népszínház utcán, majd a Bezerédi utcába. Öreg, háromemeletes ház kapujában eltűnik.

Varga Veronika mozdulatlanul áll. Döbbenten bámul, hosszú haját tépi a szél.

Tűző nap. Az udvaron gyerekek játszanak. A porolón monoton mozgással veri a szőnyeget egy tréningruhás férfi.

Varga Veronika fején selyemsál, karján doboz alakú retikül, kezén bőrkesztyű. Megnyomja a házmesterlakás csöngőjét. Ötven év körüli, tüdőbeteg külsejű, nagyon szőke, ingujjas férfi nyit ajtót.

– Megmondaná, kérem, Edman Viktor görög diplomata kihez jár a házban?

A házmester figyelmesen megnézi őt. Amikor megszólal, fehér arcán mozogni kezd a rengeteg ránc, szinte úgy tűnik, mintha szándékosan bolondozna, szórakoztatni akarná a tisztelt publikumot valami olcsó mutatványostéren. Szeme világoskék, komoly, átható.

- Ilyen házba nem járnak diplomaták.
- Varga Veronika fényképet vesz elő a retikülből.
- Ezt a fiatalembert nem ismeri?
- A házmaster bólint. Akár a giliszták, élni kezdenek a ráncok.
- Nemegyszer kaptam tőle Cinzanót ajándékba. Egy férfi is kereste őt. Mondtam neki: uram, én nem vagyok belügyminiszter.
- És okos, gúnyos szemét Varga Veronika mitesszeres arcára teszi.

Szürke, rideg, kisméretű hivatali szoba, ide sohasem süt a nap. A falon Marx-, Engels-, Lenin-kép. A sarokban alacsony, zöld páncélszekrény. Mellette redőnyös, félig nyitott szekrény gondosan őrzött dossziékat mutat. Nyersfa asztalon keskeny vázában egy szál virág, porcelán hamutál, hatalmas írógép. A szoba ablaka nyitva, keretében régi, idő marta, színehagyott, egykor piros téglás épület. Nagyméretű, sokkockás ablakai piszkosak, némelyik törött, noha kívülről poros, napsütötte sodronyháló védi.

A szobában, íróasztal mögött ötven év körüli, magas, sovány, ápolt, dús hajú, kissé konzervatív szabású, középszürke ruhába öltözött férfi ül. Fáradt, közönyös, udvarias hangon telefonál.

– Kérem, Kasznár elvtársat küldje föl... Kasznár Istvánt... Ja!... Nem... Mondjuk, húsz perc múlva... Köszönöm, elvtársnő.

Leteszi a kagylót. Babrál, rendezget az asztalon. Fölnéz. Sápadt, megviselt, nyúzott arc, barna szeme beesett, tűnődő. Csak széles, szögletes állában van még valami parancsoló erő. Vaskos, bütykös keze, hangja, nevetése, minden mozdulata, egész lénye árulkodik, nem sok könyvet olvasott el élete során.

– A tényállás egyszerű és vitathatatlan. Maga átejtette őt is, apját is, a nővérét is! Még hozzá a legocsmányabb trükkel.

A sötétkék ruhás fiú egykedvűen vállat von. Százszor mosott munkaruhát visel, haját keskeny acélpánt szorítja le.

– Életemben nem láttam az apját, a nővérét – mondja nyugodtan. – Még hajnalban sem, míg átosontam a szobájukon.

A férfi papírhalmazt tol odébb. Blokkfüzetet lapoz.

– Hogyan lehet ilyen szörnyűséget csinálni?

– Megbüntettem érte magamat. Ilyen nővel ennyi pénzért még ember nem feküdt.

A férfi fölnéz.

– Ember maga?

A fiú mosolyog.

– Magánál mindenesetre ügyesebb. Vagy azt hiszi, olyan könnyű buli ez?

A férfi előre hajol, két ökle az íróasztalon. Ádáz, primitív dühvel mered rá, félő, hogy kiugrik a szeme.

– Beszéljen tisztességesen! Figyelmeztetem, én is tudok másként viselkedni.

– Fölakasztat? Nem károsítottam én meg senkit.

– Nem? Na, gondolkozzon!

A fiú közönyösen vállat von.

– Min? És minek ez a nevetséges cirkusz? Rakás szar az egész.

A férfi uralkodik magán. Fémdobozból cigarettát emel ki. Minden figyelmét a gyufa sercintésére összpontosítja.

– Már attól függ, kinek. Mondjuk, példának okáért, ha idejön egy tisztességes munkaslány, zokog, hogy megcsúfolták őt, szerencsétlen özvegy édesapját, nővérét, talán nem is olyan nevetséges ez a cirkusz.

A fiú arca sápadt, kemény, borostás. Szeme szűk, szájára kiül a bosszúállás vágya. De nem felel. A férfi higgadtan nézi őt.

– És itt ez az autó. Hogyan, melyik követségről szerezte?

Az ablak párkányán balkáni gerle élezi csőrét. A fiú nézi, felső zsebéből szórakozott mozdulattal cigarettát halász ki, olajos ujjával puhítja. Elmosolyodik.

– Az volt a rögeszméje, hogy nem ébred föl többé az altatás után. Én megígértem neki, hogy fölébred. Amikor kinyitotta a szemét, annyi virágot látott, hogy elbőgte magát. Apja meg a nővére egyetlenegyszer szaladtak be hozzá. Hoztak húsz deka pralinét.

Gyufát gyújt, tenyeréből fészket csinál, cigarettájával odahajol.

– Azt kérte, vegyek jegygyűrűt. Mondta, kísérgyűrűt is vegyek. Ez így szokás Magyarországon. Itt hagyta magánál őket?

A férfira emeli hideg szemét.

– Ha rosszkedvem támad, esküszöm, a kezemmel fojtom meg. A szemét kurva istenit!

A férfit elborítja a düh. Öklével az asztalra üt.

– Nem hőzöngünk! Erre sem okunk, sem lehetőségünk! Örülünk, szép gyermekem, ha nem állunk bíróság elé.

A fiú rácsodálkozik. Arca komoly, tűnődő. Érzi, hogy ennek az ordítózó férfinak a szíve mélyén jó szándék van.

– Miért? Ezért a hülyeségért? – kérdezi csöndesen, hangjában némi sértődöttség is van. – Egyetlen műszakot nem mulasztottam, ha reggel hatkor indult a gép, háromnegyed hatkor már ott voltam. A megdolgozott béremen szórakoztam.

– Én nem nevezném ezt szórakozásnak.

– Hát minek?

A férfi nézi őt. Nem kétséges, részvétet érez iránta. Sajnálja ezt az ingerült, örökké támadásra kész, alacsony termetű fiút. Őszintén sajnálja. Van valami vonzó ebben az agyonmosott, foltozott munkaruhájú, fáradt, borostás, olajtól maszatos arcú fiúban.

– Elég nevetséges elképzelni magát mint diplomatát. Hogyan jutott egyáltalán eszébe ilyen ötlet?

A fiú ránéz.

– Tudja, mi az: poste restante?

A férfi gyanakvóan, értetlenül néz rá. A fiú pillanatig vár, megszívja cigarettáját.

– Elmehetek? – kérdi csöndesen.

A férfi föláll az íróasztaltól. Hátat fordít a fiúnak, tölt a kancsóból, iszik egy korty vizet.

– Egyetlen ruhája van, egyetlen pár nyamvadt cipője, és ilyen baromságokkal szórakozik.

A fiú szeme villan.

– Nem igaz! Két pár cipőm van. Sándor bátyám is ezt mondta. Karácsony este elvittem megmutatni a barna cipőmet! Most is ott van nála. Elmehet, megkérdezheti.

– És tovább? Mi lesz tovább ezekkel a hazudozásaival?

– Az én dolgom.

A férfi bólint.

– Nézze, én nem akarok itt prédikálni. Maga segéd munkásként került hozzánk, nálunk lett betanított lakatos. A havi keresete ezerhatszáz forint. Nem akarok nagy szavakat használni, de jelen esetben hangsúlyoznom kell, ez a nép állama. Maga munkásfiú, kérem, gondolkozzék. Válassza a helyes erkölcsi utat, hiszen semmi értelme, hogy idegen kifejezésű beszéddel kínlódjon, hogy különféle szótárakból idegen szavakat tanuljon. Maga nyolc általános iskolai végzettségű. Nekünk módunk van beiskolázni. Ezzel a rendkívüli szorgalmával leérettségizhet, később diplomázhat. Mérnök is lehet magából.

A fiúból ellenállhatatlanul buggyan ki a röhögés.

– Na ne mondja! És akkor mi van? Leszek egy szar magyar mérnök.

– És így?

A fiú széttárja két karját.

– Meghajolnak előttem. Frakkban, szmokingban.

A férfi komoran nézi őt, nehezen tud ellenállni, hogy rá ne ordítson.

– Kérem, hallgasson rám. Abba kell hagynia ezt a veszedelmes játékot – mondja csöndesen. – Művelődjön, tanuljon, éljen normálisan, mert előbb-utóbb kifejlődik magában a szereplési vágy, fennhéjázó, dicsekvő fráter lesz. Többnek, különbnek akar látszani, mint a többi ember. Tudom, a munkatársai ezt nem sokáig nézik majd jószemmel. Mit bohóckodik ez a nyavalyás – kérdezik. Maga gúny tárgya lesz, állandó céltáblája élcelődéseiknek.

A fiú hangtalanul nevet.

– Elmehetnek?

A férfi az íróasztalához megy, leül. Belenéz a blokkfüzetbe. Hangja most már száraz, hivatalos, elég fenyegető.

– Még valamit. Itt járt nálam Húvös Márton, a Térképészeti Intézet munkatársa. A rendőrségen is panaszt emelt. Én a hadnagy elvtárssal két ízben is beszéltem. Elmondtam neki, hogy maga szegényparaszt családból származik, apja a felszabadulás előtt gazdasági cseléd volt, felszabadulás után hat hold juttatott földön gazdálkodott, mellyel 1953-ban a Dunapataj községben megalakult Új Élet Termelőszövetkezet tagja lett, 1957-ben meghalt. Édesanyja, Borba Katalin ma is termelőszövetkezeti tag. Emberül dolgozik, hat gyereket nevelt tisztességben, társadalmunk hasznára. A hadnagy elvtárs megértő volt, figyelembe vette a maga büntetlen előéletét, azt is, hogy folyamatosan dolgozik. Megmondta, félreteszik az aktát, de még egyszer ilyesmi ne forduljon elő. Most megkértem Varga Veronikát, ne tegyen rendőri följelentést. Nos, reméljük, nem megy el a kapitányságra.

A fiú magatartása megmerevedik. Döbbsenten, sápadtan bámul.

– Mit akar a rendőrség? Én senkinek nem okoztam kárát.

– Na ne tréfáljon! Magát görög követnek vagy követségi tisztviselőnek adta ki, és ezzel másokat tudatosan megtévesztve, erkölcsi és anyagi károkat okozott. Óvja meg magát, időben figyelmeztetem, hogy a bíróság ezért a Népköztársaság nevében ítéletet ne mondjon magáról.

Farkasszemét néz a fiúval. Azután legyint.

– Most már elmehet.

A fiú az ajtókilincsre teszi kezét. Visszafordul.

– Szeretném, ha a gyárban nem tudná meg senki – mondja halkán.

– Ez természetes.

A fiú százszor mosott, foltozott munkaruhájában megáll az irodafolyosó könyökén, széles ablaknál, mely gyárkémenyt, sűrű, arany szegélyű felhőt mutat. Odatámasztja sápadt, borostás arcát, szétlapítja orrát az üvegen. Amikor lépéseket hall, megrezzen, mint valami csínytevő kamasz. Riadtan siet lefelé a lépcsőn, átmegy a gyáruvaron. Gépekkel megrakott, magányos vagon árnyékában, dudvával kivert sínek között lehajol, beköti cipőfűzőjét. Nézi a félig nyitott vasajtót. Olajos keze fejével, meghatóan gyermekes mozdulattal töröl az orrán, és komoly ábrázattal bemegy a zúgó műhelybe.

A szürke, rideg, kisméretű hivatali szobában a dús hajú, kissé konzervatív szabású, középszürke ruhába öltözött férfi háttal áll az ablaknak. Csöndesen, nyugodtan beszél. Hangjában nyoma sincs hivatali fontoskodásnak, sokkal inkább őszinte aggodalom érezhető.

– Nézze, vitathatatlan tény, hogy a szórakozóhelyeken a külföldi vendégeket megkülönböztetett bánásmódban részesítik. Ugyanakkor az is tapasztalható, hogy a Budapesten élő külföldiekhez sokkal jobban vonzódnak a nők, nagyobb sikerük van, mint általában a magyar férfiaknak. Véleményem szerint itt kell keresni a probléma gyökerét, mert konkrétan ez sodorhatta bele a szörnyű hazugságaiba.

A széles vállú, vastag nyakú, kék köpenyes, kopasz férfi barátságosan mosolyog. Szemöldöke túlságosan dús, apró, barna szeme csillog. Bölcs, öreg medvére emlékeztet.

– Kit érdekel ez, kérem? Konkrétan kakálok a vendéglátóipar kellős közepébe. A saját, megdolgozott bérére éntőlem csináljon, amit akar. Felőlem ő lehet a kaportalai maharadzsza.

– Ne haragudjon, Kasznár elvtárs, félreérti az egész ügyet. Az ilyen komédiának beláthatatlan következményei lehetnek.

Az öreg medve nevet.

– Milyen következményei? Kilyukad a gyomra! Három napig urat játszik, és egész hónapban koplal. Ő az egyetlen károsult. Ne kívánja, hogy elbőgjem magam a kurvákon, akik kizabálják őt luxuséttermekben.

– Ezek nem kurvák.

– Hanem?

– Félrevezetett emberek.

Az öreg nevetve vállat von.

– Nézze, én nem vagyok lélekbúvár. Nem értek a nőkhöz, nem láttam sztriptízt. Nekem egymillió-hétszázezer forintos tervem van, nálam ez nem játék. Ez a srác a kezem alatt rövid két esztendőn belül szakmát tanult. Soha részegen nem láttam, egyetlen percet nem késett, egyetlen napot nem mulasztott. Jó képességű embernek tartom őt, a munkáját pontosan, gyorsan végzi, ugyanakkor, amikor más szakmunkások rosszabbul és lassabban csinálják meg ugyanazt a feladatot, hasonló föltételek és körülmények között.

– És a többiekhez való viszonya? Akad rá panasz, hogy nyegle, goromba.

Az öreg medve apró szemével rápillant. Elmosolyodik.

– Kit érdekel? Akad még néhány, ez nem galambdúc. Ahol háromezer ember dolgozik, ott ritkán hallani a gerlék bűgását. Előfordult olyan eset, nem is egyszer, hogy a munkadarab elvégzése után beállított az irodámba. Mikor megkérdeztem, mi a francért tartózkodik itt karba tett kézzel, mi a jóistenre vár, nyeglén rántott a vállán, megszólalt, mondjam meg, hogy gyorsan és jól csinálta-e meg a rábízott feladatot.

– Tehát Kasznár elvtárs a fentiekből arra következtetett, ő olyan típusú ember, aki elvárja, hogy megdicsérjék.

– Nem következtettem én semmit. Megdicsértem, és kész. Ha új munkafolyamat elvégzését megmagyarázom neki, azt minden további nélkül elvégzi. Nem kérdez vissza, hogyan kell folytatni, mint az más beosztottjaimmal előfordul.

– És most mit tanácsol?

– Engem nem érdekel a magánélete. A tervet meg hozza. Beszéljen az SZB-titkárral, adjanak neki beutalót. Megdolgozott érte.

A körüti közért kirakata nyitott. A fehér köpenyes fiatal lányok árulják a gyümölcsöt, zöldséget az utcán álló vevőknek.

A kifeszített, csíkos ponyva szélén beszökik a nap, lángol a mérleg.

– Hohó, kis Viktor! – kiált az első lány. – Hová osonsz, gazember!

– Szökik előlünk! Szökik a sötét csibész!

– Ó, te szégyentelen! Ó, te hálátlan bitang! – kiáltják a többiek.

A sötétkék ruhás fiú megáll előttük. Sápadtan, ijedten nézi őket.

– Mi bajod, kis görög? – kérdi az első lány. – Elcsaptad a hasad?

– Talán a lányok! Bajt csináltak a ringyók!

– A csúnya lány! Jézus Mária, gyereket szült neki!

– Hármat! Három fiú, kilenc kiló. Sándor, József, Benedek!

– Ó, hogy óvtunk, ó, hogy kértünk, óvakodj a lelküktől! – kiabálják.

A fiú nem néz senkire, úgy mondja:

– Viktor most köszön nektek, lányok. Ma este indul gép, és többé én nem vagyok soha.

– Többé nem látunk? – kérdi az első lány. – Ó, biztosan eljössz te még hozzánk.

– Én többé nem jöhet – mondja a fiú. – Az lenne csúnya baj.

– Hát lejárt az idő? Jaj, vigyázz, akkor ne gyere. A törvény szigorú, kis Viktor. Ha bajt csinálsz, a baj bánattal jár, a bánat szenvedéssel.

– A hazádban boldog leszel. Azt mondják, szép a te hazád.

– Légy boldog, kis görög! Légy nagyon boldog!

A fiú fölemeli fejét. Megnézi arcukat egyenként.

– Szervusztok, szép lányok – mondja csendesen. – Szervusztok.

Sarkon fordul, és sietős léptekkel otthagyja őket.

Hajnal. A gyárkapun belül, a terelőkorlátnál várakozó nők, férfiak egymás után lépnek a bélyegzőórák elé. Csöngetik a blokklapot, indulnak az udvaron az öltözők felé. Nyurga fiú húzza a kart. – Diplomata – mondja komolyan, hangosan. Lány

következik, szép kis arca, formás lába van. Talán ha tizennyolc éves. Csönget. – Diplomata – kacag. A sötétkék ruhás fiú blokkol. Arca sápadt, merev. Tovább lép. Még hallja, csöng a bélyegzőóra. – Diplomata – mondja valaki. Néhányan nevetnek.

Műhelyrész. A dróthálóval védett, sokkockás ablakokon besüt a nap. A fiú százszor mosott, foltozott munkaruhában, háromlábú széken, satupadnál ül. – Diplomata – kiált egy hang valahol. Esztorgályos emeli fejét, minden fogával nevet. A fiú arca mozdulatlan. Tejesüvegéhez nyúl, húz belőle.

– Otthon voltam anyámnál – mondja. – Az egyik asszonyt elszerette a másik férj, a megcsalt férj rájött. Agyonverte a vetélytársát, és a kútba dobta. Egy hét múlva fedezték föl a gyilkosságot, amikor kiszivattyúzták a kútból a vizet.

Negyven év körüli munkásnő bólint. Tejet iszik.

– Vannak ilyen esetek. Amikor én fiatalasszony voltam, állapotos Erzsikémmel, a szomszédunkban lakott egy házaspár. Az asszony beteg volt, a férfi is otthon tartózkodott. Valamin összeszólalkoztak. A nő a kezében levő baltával odaütött a fejére. A férje meg éppen borotválkozott. Olyan indulatba jött, egyetlen metszéssel elvágta a felesége nyakát, de olyan szörnyen, mintha a liba nyakát vágta volna el. Amikor Erzsikém megszületett, az volt az első kérdésem, hogy a lányom nyakán látszik-e valamilyen nyom.

– Nem rossz halál – mondja a fiú. – Ha elvágta a nyaki visszeret, a belehelt vértől tíz másodperc alatt megfulladt.

Egy fiú megy el előttük, szájában cigaretta.

– Diplomata – mondja.

– Ne törődj velük – mondja a munkásnő. – Három napig szórakoznak, azután elfelejtik.

A fiú nem válaszol. Megtörüli száját a keze fejével, lekecmereg a székről. A satuhoz lép, komor arccal, hullámozó mozgással reszelni kezdi a beszorított anyagot.

Éjszaka van. A Bezerédi utcai ház kapuját nyitja a házmester. Beengedi a sötétkék ruhás fiút.

– Hoztál Cinzanót?

A fiú fáradt, vállat von.

– Minek? Most is piáltál.

A házmester vékony, mint a nád. Fehér, rövid ujjú inget, ujjatlan pulóvert visel. Világoskék szemét a fiúra teszi. Arcán mozognak a ráncok.

– Három deci csengődít. Bejössz dumálni?

– Fáradt vagyok.

– Csak egy félórát. Délutános vagy, alhatsz délig.

– Megyek Siófokra. Két hétre beutaltak.

– Az jó. Én még nem láttam a Balatont. De a Parlamentben voltam.

A fiú bólint.

– Lejattolt veled a Rákosi – a könyökét mutatja. – Itt jön ki.

A házmester elhárító mozdulatot tesz.

– Azért az nem játék. Elvittek a borbélyhoz, fölveltük a sötétkék ruhánkat. Húszan sorba álltunk. Bejött a Rákosi, mindenkivel lejattolt.

A fiú röhög.

– Majd egyszer elviszlek a Royalba, kitesszük a sztahanovista zászlódat.

– Miért? Ha az ember egymás után háromszor elnyeri, az nem olyan viccelni való.

– A Fradi mit csinált Szombathelyen?

– Nem tudom. Elfelejtettem bekapcsolni a rádiót.

A fiú figyelmesen nézi őt a gyér világításban.

– Akkor kitikkadsz, ürge. Isten bizony, nem éred meg az ősz.

– Én is úgy gondolom. Pedig hogy leszázalékoltak, most kár. Itthon vagyok, pihenek, az asszony is hazahoz ezerkettőt. De hát fél tudóval sok mese nincs.

– És ha nem piálnál? Talán egy-két évet kihúznál.

– Ne gondold. A Bajcsy-Zsilinszkyben megmondta az orvos, teljesen mindegy.

– Hazudsz. Ilyent nem mondott az orvos. Én is titokban vittem neked a piát.

A házmester szórakozottan bólint.

– De azért az üzemre pipa vagyok. Huszonnyolc hónap alatt egyszer küldtek látogatót. Kétszáz forintot hozott. Fölhúzta a kesztyűjét a marha, úgy adta át. Huszonnégyen feküdtünk a teremben, mindenki röhögött.

– Megfázol – mondja a fiú. – Barom huzat van.

– Azt mondják, van olyan kórház is, ahol hatágyas szobák vannak. Egészen modernnek, kényelmesek.

A fiú vállat von.

– Itthon tikkadsz ki. Eljön az ősz, bejön érted a konyhába. Azt súgja: szevasz, ürge, hozd a zászlókat, szép okleveleket – és elvisz a hátán. Ha lesz egy kis időm, meglátogatlak Rákoskeresztúron, letakarom a sírodat, ne fázzál.

A házmester hallgat egy pillanatig. A fiúra néz.

– Megvárom a születésnapomat. Decemberben leszek harminckilenc éves, még hozol egy üveg Cinzanót. Aztán Isten áldjon, vigyen.

– Hozok, ürge, megisszuk.

– Vigyázz a rendőrökkel!

A fiú arca megkeményedik.

– Milyen rendőrökkel?

A házmester lassan, paposan emeli ujját a rossz világításban.

– A vízi rendőrökkel – mondja kissé éneklő hangon. – Tilos helyen ne fürödj, vigyázz, ha elkap egy cápa, a víz alá visz, Cinzanót nem iszom, sírod sose lelem.

És nevetve bemegy a lakásba.

Szikrázik a Balaton. Vitorlásokon karcsú lányok csodáltatják magukat a fürdőzőkkel. A sötétkék ruhás fiú bőrért már megfogta a nap. Fecskét visel, gumimatracot tol, lubickol, cseh és lengyel fiúkkal kiabál, labdázik a vízben.

Siófok. A fiú fecskében ténfereg a parton, az utcán, a szállodák előtt. Fiatalemberek óriási autósodákból szállnak ki, feltűnően öltözött, ápolt, kacagó, gyönyörű, fiatal lányokkal. Hangzavar, sokfelől dzsessz hallik. Mindenféle korú elegáns férfiak és nők mindenféle nyelven beszélnek. A fiú forgatja a fejét, idegenül,

ügyetlenül mozog. Emberekbe ütközik, ilyenkor zavartan, elnézést kérően vigyorog. Lányok mennek bikiniben, alfelük hullámszoknya.

A fiú étterem tornácán ül, fagyaltot eszik. Magánvillából magas, karcsú lány lép ki. Könnyű nyári ruhája belvárosi szalonban készült. Nem marad el a divattól, de mértéktartó, ízléses. Szórakozott pillantása találkozik a fiú ámuló tekintetével. Közömbös arccal továbbmegy. A fiú pillanatig nézi őt, szeme szűk, arcára kiül az a kegyetlen, ellenszenves vonás. Hirtelen mozdulattal pénzt tesz az asztalra, utánaered.

Bazárszerű, kerek építmény. Itt minden kapható. Egymás mellett különböző napi- és hetilapok, folyóiratok, az Olcsó Könyvtár kötetei, levelezőlapok, csokoládé, cukorkák, fürdősapka, vietnami strandpapucs, napolaj, szappan, fogkrém, fogkefe, fogmosópohár, balatoni emléktárgyak, játékok.

A lány levelezőlapokat válogat. Hangsúlyozottan nem vesz tudomást a fiúról. Dühítő nyugalommal átnéz rajta, mint az üvegen. A fiú az újságok közé nyúl, kihúzza a Le Figarót. Szórakozottan olvassa a címeket. Majd visszateszi, kiválasztja a The Timest, az International Herald Tribunt és a Daily Mirrort. Az elárusítónőhöz fordul. Csöndesen kérdezi:

– Ez van hány forint? Kérem nekem számolni.

Kinyitja fekete pénztárcáját, százast húz elő, benyújtja az ablakon. A lány gyors oldalpillantást vet a fiú komoly arcára. Szabadkozó hangon, árnyalatnyi tájszólással kérdezi az elárusítónőt.

– Kérem, megmondaná, mit érdemes megnézni Siófokon? Tegnap érkeztem, még soha nem voltam itt. Most is csak egy hétig maradok.

Az elárusítónő átizzadt blúzt visel. Bámul rá a forró fülkéből.

– Pillanat, hölgyem, máris összepakolok. Bezárom a boltot, postára adom a pénzt – mondja lassan, a gutaütés határán. Hisztérikus cinegehangon fölnevet. – Azután ideadja szépen a kezét, és sétálunk egyet.

A lány elpirul. A fiú nézi őt. Tudja, nyert, hiszen a kérdés neki szólt.

– Én majd mutat neked város. Vagyok már több itt, mint hete. Ismer minden.

A lány ránéz. Úgy tesz, mintha most látná először.

– Maga görög? – Finoman elmosolyodik. – Olyan görögös feje van.

A fiú megriad. Bámul. A kelleténél hangosabban neveti el magát.

– Ja! Homérosz! És téged hívnak hogy?

– Zsuzsanna.

A fiú nézi ezt a sudár lányt, akinek jóformán a válláig ér. Elkomolyodik.

– Vagy hosszú, mint nyár.

– Nyár?

A fiú gondolkodik.

– Hosszú fa. – Elneveti magát. – Vagy nekem nyárfá Zsuzsanna!

A lány finoman mosolyog.

– Szép. Kissé bizarr, de szép.

A fiú elveszi a visszajáró pénzt. Összehajtja az újságokat. Elindulnak.

– Olyan szép, mint te, én még nem láttam – mondja őszintén. – Soha életébe se.

– Köszönöm – mondja a lány. – Nem vagyok elkényeztetve efféle bókokkal.

– Nem? – ámul a fiú. – A nyár, ilyen nyár nem tetszik férfiak?

A lány fölteszi napszemüvegét.

– Nem tudom, uram – mondja csöndesen, tartózkodóan. – Nem járok társaságba.

Este van. Siófoki szálloda kivilágított, zsúfolt, elég hangos luxusétterme. Ők kirakatablaknál ülnek. Távol a zenekartól, asztalukon görög zászló. A fiú gondosan fésülködött, sötétkék ruháját kitisztították, kivasalták, de ez a sokat viselt konfekcióöltöny így talán még szánalmasabb. Tartása nincs, belseje összeomlott, szövetét menthetetlenül kikezdte a pusztulás. Zsuzsanna fodrásznál volt, hajviselete Operába illő. Ruhája más, mint amit ismerkedésükkor viselt, rafináltan mértéktartó, erotikusan emeli ki teste minden vonalát. E gazdag világban, a csinos lányok, kitűnően kozmetikált asszonyok között is szép. Tartózkodó modorán, egész lényén átsüt az, amire azt mondják: gyerekszobája volt.

– Csúf az idő – mondja enyhe tájszólással. – Félek, oda a napozásnak.

A fiú tekintete nyugtalanul jár a teremben.

– Elég hűvös, erős a szél – mondja a lány. – Talán vihart hoz. Talán elviszi a felhőket. Maga mit jósol?

A fiú előveszi zsebkendőjét. Látja, milyen gyűrött, visszadugja a zsebébe.

– Kérsz még valami? Torta, sütemény, valami?

A lány nevet.

– Jaj az áramvonalaknak! Délben háromfogásos ebéd a villában, most meg ilyen pazar, bőséges vacsora. Óvatosabban kell gazdálkodnom a szénhidrátokkal.

– Van ház tied ismerős? Tied valami rokon?

– Milyen ház?

– Ahol laksz Siófok.

– Ó, dehogy! Vállalati beutalóval jöttem. A vállalat több magánvillát bérel, helyenként két-három családnak. Az étkezést úgy oldják meg, hogy a villa gazdái hazahozzák az ételt, néhány asztalt összetolnak az ebédlővé kinevezett szobában. Úgy vélem, családi hangulat alakulhat ki, ha kellemes, művelt emberek kerülnek össze. De hát ezt még nem tudom.

A fiú szórakozottan hallgatja. Tekintete az asztalokon, a bejáratnál kószál.

– Vár valakit?

A fiú megrezzen.

– Isten őrizzen engem – mondja komolyan. – Akkor én ugrik ki ablak, szaladok.

A lány mosolyog.

– Ugyan miért? Valami nő üldözi?

A fiú kétségbeesett derűt erőltet magára.

– Én vagyok szélhámos huliság. Becsapta nő, van baj.

– Szerelmes?

A fiú ránéz.

– Én nem lehet szerelmes. Nők menjenek micsodába.

– Ilyen rosszak a tapasztalatai?

A fiú amerikai cigarettával kínálja őt, gázöngyújtóból tüzet ad, maga is rágyújt.

– Iszunk valami?

– Whiskyt.

– Milyent?

A lány zavartan elmosolyodik.

– Nem értek a márkákhoz.

A fiú odainti a pincért.

– Please, give me two drinks.

– Which drinks do you want, sir?

– Scotch whisky, Vat Sixty-nine. And then I wish to pay, too.

A pincér meghajol.

– Yes, sir.

És elmegy.

– Én is tanulok angolul – mondja a lány. – Már négy hónapja. Van itt egy nyugdíjas tanárnő, mindennap veszek majd nála egy órát.

A fiú szórakozottan bólint.

– Nem nehéz. Kell sok szorgalom, türelem.

– Maga is segíthetne.

A fiúból kibuggyan a nevetés.

– Ja! Az van biztos! Ülünk Balaton, és én tanít angol!

A pincér asztalukra teszi a két whiskyt. A fizetőpincér kistányéron, szalvétán a számlát. A fiú megnézi. Négyszázhusz forint. Öt darab százast az asztalra számol, int, rendben van, nem kér vissza. A fizetőpincér elveszi a pénzt, meghajol.

– Thank you very much, sir. I'll be seeing you.

És mennek egy vidám francia társasághoz.

– Én nem tud téged tanít – mondja a fiú. – Elfogy enyém pénz, én megy Budapest, elad orkáinkabát ötven forint.

A lány nevet.

– És mit vesz érte?

– Ennivaló.

Poharát emeli, iszik egy kortyot.

– Aki dolgoz sok, muszáj mindig enni.

A lány mosolyog, kortyint, kedves fintort csinál, mint aki azt mondja, na lám, nem is rossz. Leteszi a poharat.

– Maga mit csinál a követségen? Vagy ez titok?

A fiú pillanatig hallgat. Vállat von.

– Nem titok. Dolgoz, utaz, indul gép, nekem muszáj menni.

– A családja hol él? Gondolom, elég ritkán látja őket.

A fiú elvigyorodik. A lányt megijeszti a dermedt arc, a szűk szempár.

– Ne haragudjék – mondja csendesen. – Semmi nem jogosít föl bizalmaskodásra, igazán nem akartam tapintatlan lenni.

A fiú korty whiskyt iszik, megszívja cigarettáját.

– It's nothing – mondja nyugodtan. – Enyém anyuka Dunapataj tévészé szedi paradicsom, én szokta neki segíteni. Van hét testvér, dolgoz, ül traktor, megy be gyár.

A lány elneveti magát.

– Mindig mindenkivel így bolondozik?

A fiú pillanatig mereven nézi őt. Hangja csendes, komoly, alig észrevehetően gúnyos.

– Tőlem szokták kérdez, én mondok nekik mindenféle nyugodtan, nálam válasz van könnyű. Enyém apuka van Washington követ, enyém anyuka svéd, nem igazi anyuka. De neked, szép nyár, most mesél több, mint szokta. Enyém nagybácsi görög követ Svájc. És mondok még több. Én meg tanul school of diplomat, ha jól végez minden, kettő-három év leszek tag Nato vagy Seato. Így már van jó, Zsuzsanna?

– Hol végzi a tanulmányait?

– United States of America.

A lány bólint.

– Hát ez hogy lehetséges?

A fiú halkán, érdesen nevet.

– Sehogyan lehetséges! – elkomolyodik, ráncolja homlokát. – Én tanul sok, lapoz könyv, szótár, térkép, eszem szilva, mindig elutaz vizsgáz, ami kell, meg hazugságtan Washington.

– Hazugságtan?

A fiú bólint.

– Diplomat fontos tudomány. És én lesz professzor.

A lány mosolyog.

– A mi életünk egyszerűbb. Apám vidéken él, vegyészmérnök, nővérem másik városban gyógyszerész. Én meg Pesten dolgozom, tisztviselő vagyok egy vegyészeti vállalatnál. Nagyon rendes, tiszta özvegyasszony nál bérelek szobát.

A fiú hallgatja őt, gondolatai másutt járnak. Tekintete nyugtalanul kalandozik a teremben.

– Maga nem is figyel rám. Igazán nem szeretném untatni.

A fiú ránéz. Mosolyog.

– I am sorry – ujjával halántékára bök. – Jár mindig kerekék.

– Maga fél?

A fiú bólint.

– Van rá ok.

– Meg szabad kérdezni, miféle?

– Jön vén tyúk, ad csúnya pofon. Itt van járandó – kiabál.

A lány elneveti magát.

– Holnap reggel hajókirándulást rendeznek a külföldieknek. Maga nem tart velük?

– Szeretnél menni hajó?

A lány kedvesen húzza vállát, elmosolyodik.

– Szívesen elmennék.

– Nem kell egyik rossz dolog másik után.

– Miféle rossz?

A fiú nézi őt, szép arcát, hattyúnyakát.

– Én már sok lány becsapni. Fölvették legszebb ruha, vártak, vártak, én meg nem menni. Téged nem akarlak.

A lány kivesz a dobozból egy amerikai cigarettát, a fiúra néz, szemöldökét íveli. Mosolyog. Hangja hideg.

– Velem pórul járna. Mert én elkapom ám a fülét.

A fiú tüzet ad neki a gázöngyújtójából, maga is rágyújt.

– Nem kapsz el fülét. Én vagyok nagy ravasz.

– Ha engem odaállítana köznevetségre a hajóállomásra?

– Adnál arcomra puszi.

– Bizonyisten megölném.

A fiú nézi őt, halkan nevet.

– Én ma este kér kölcsön srác motorbiciklit. Én vezet óvatosan neki fának, leesik, viszik orvos. Zsuzsanna van szép frizura, ruha, vár kikötő. Már szállnak föl emberek hajó, amikor én jön, sántikál, keze bekötöz. Kér bocsánat. Zsuzsanna megjegy, mondja, Jézusmária. Hajó megy el, én meg kap puszi.

A lány fölnevet, jórészt megdöbbenésében.

– Ez ám a fantázia! Ha szorul a hurok, maga mindig ilyen zseniális hazugságokhoz folyamodik?

– Ja! Meg tudok jobbakk! Amennyit én akar! Nekem van száz láda hazugság, veszem elő, ami kell.

A lány gyanakodva figyel föl az arcára, hanglejtésére.

– Hogy érti ezt?

– Sehogy. Én dolgoz egész év, utaz reggel, utaz este. Akar pihen. Nem külföldi elegáns csürhe társalog! – A lányra néz. – De azt ne mondani, megölném – mosolyog. – Akkor jön rendőr, bíróság Népköztársaság nevében fölteszi szép nyakad akasztófa kötele.

Zsebre teszi a cigarettát, a gázöngyújtót. Körbeküldi tekintetét az elegáns embereken. A lányra néz.

– Menjünk, nyár – mondja csöndesen. – Köszönjünk, Isten áldjon. Örülj, van nyár, holnap süt nap. Jön rendes fiú, hoz neked szerelem, boldogság. Velem, szép nyárfá, nem jó semmi.

A lány némán rábólint, de csak úgy félig. Szalmafonatú retiküljéből apró zsebkendőt vesz ki. Árnyalatnyi kacérság nélkül megtörüli a fiú verítéktől gyöngyöző homlokát.

– Köszönöm ezt a szórakoztató estét, életem első whiskyjét, a vendéglátást – mondja udvarias, tartózkodó mosollyal. Helyes, bűnbánó arcot csinál. – Nagyon szégyellem a veszekedést, igazán nem akartam bajt keverni. Isten áldja, uram. Hozzon ez a nyár magának is szerelmet, igaz boldogságot.

Éjszaka van. Ropog a kavics lábuk alatt. A sétány végén eléjük bukkán a Balaton. Erős hullámokat ver a vad szélben. Száguldanak a felhők, pillanatonként takarják, nyitják a holdat.

– Balatoni vihar – mondja a lány. Elneveti magát. – Pocsék egy festmény.

A fiú kerekre nyitott szemmel bámulja ezt a gyönyörű nőt a szélben.

– Nyárfá Zsuzsanna, ki van te szerelmed? Ki adja arcodra csók?

A lány a vizet nézi.

– Engem elkerül a szerelem – mosolyog.

– Nem igaz. Aki ilyen, azt nem kerül.

A lány arcával játszik az árnyék, a fény.

– Nem vagyok híve a kalandoknak, uram – mondja hűvösen, kedvetlenül. – Elfoglal a munkám, a technikum. Szabad időmben lovagolok, úszom, hangversenyre járok. A vállalatnál elég szép összeget költök könyvekre. Ne haragudjék, elfogadom, a maga élete színes, változatos, de én nem vállalnám. Nem tudnék örökké utazni. Konzervatív polgár vagyok. Ha földelném a nézeteimet, életformámat, hamar eltévednék e modern, komputeres, gitáros világban.

A fiú pillanatig hallgat.

– Én sem szeret utaz – mondja csöndesen. – Magyarország szép, én szeret. Lenne itt jó élni.

A lány bólint. Szép ajkára kiül az a kedves, udvarias mosoly, de csöndes, barátságos hangjába belopakodik a fáradtság és a közöny.

– Miért nem veszi föl a magyar állampolgárságot? Úgy tudom, a jogszabályok lehetőséget nyújtanak erre. Keressen egy magyar lányt, vegye feleségül. Maga művelt ember, nyelveket beszél, meggyőződésem, talál nálunk rendes megélhetést.

Két rendőr bukkan elő, fehér, nyári egyenruhát viselnek. A fiú döbbenet bámul rájuk. Vékony, hülye hangon fölnevet. Talán árnyalattal jobban töri a magyar beszédet, mint egyébként.

– Excuse me! Hogyan lehet én magyar?

A lány hattyúnyaka világít a holdfényben, haja lobog. A két rendőr után néz. Amikor eltűnnek a sötétben, halkán, bosszúsan elneveti magát.

– Azt gondolják, valami konvertibilis nőcske gazdag külföldi urat fogott magának, és e romantikus környezetben, bujkáló holdfénynél csábítja el tőle a dollárokat.

De nem csinál belőle tragédiát. Mosolyog, szélről tépett hajához nyúl. A fiúra néz, meglepődik rémült arcán.

– Mi baja? Nálunk nem vegzálják a külföldieket. Legkevésbé a diplomataikat.

A fiú mosolyogni próbál.

– Hadd csókol meg – mondja csöndesen.

A lány pillanatig bámul rá, odanyújtja arcát, ahogy az iskolába induló gyerekek a lakás ajtajában. Azután elmosolyodik.

– Menjünk – mondja zavartan. – Késő van.

– Ja! – mondja a fiú. – It's too late.

Ropog a kavics, ahogy mennek a sétányon, árnyékban-fényben.

Vakítóan ragyog a nap, a Balaton, a karcsú vitorlások. A fiú lubickol a vízben, labdát dobál, gumimatracon csehül kiabáló kisfiút tol. Majd hirtelen megáll, meredten bámul.

A lány integet a parton. Aranypántú szandált, combig érő frottírköntöst, nagy szalmakalapot, napszemüveget visel. Hóna alatt gyékénygöngyöleg, kezében belvárosi, ízléses strandtáska.

A fiú kiszalad a vízből. Fecskét visel, fölkapja törülközőjét, vállra akasztható, villámzáras vászontáskáját.

– Már kerestem a strandon is – mosolyog a lány. – Haragszik?

A fiú körbeküldi tekintetét a fürdőző, napozó tömegen.

– Van itt nagy lármá – mondja ingerülten. – Menjünk, ahol nem kiabál mindenki embernek füle.

A part távolabbi, csöndesebb részén lepakolnak. A lány kigurítja a gyékényt, leveszi szalmakalapját, napszemüvegét. Fürdősapkát húz a fejére.

– Megmártom magam. Hideg a víz?

Lusta mozdulattal leveti a frottírköntöst. Tökéletes testén világoskék bikini, erős keble jóformán meztelen. Befut a vízbe, úszik néhány tempót. Amikor visszajön a partra, a fiú még mindig bámulja.

– Gyönyörű nyár – mondja halkan. – Csodálatos.

A lány kedves mosollyal nyugtázza a bókot. Lekuporodik a gyékényre, napolajat vesz elő, keni magát.

– Sok ilyen nyárfa szaladgál Siófokon – mondja őszintén. – De kétségkívül nekem sem kell szégyenkezniem.

A fiú szeme rátapad.

– Csak te vagy egyedül nyár – mondja lassan, ünnepélyesen. – Én téged tud boldogan nézni halálig.

A lány mosolyog. Kezébe adja az üveget. Hangjában, viselkedésében nyoma sincs kacérkodásnak. Előrehajítja fejét.

– Ha megkérem, mister Edman, beken?

A fiú ijedt, zavart kis mosollyal nézi a tarkóját. Olajat önt tenyerére, a hosszú, karcsú nyakon végighúzza kezét. Vándorol szép ívű hátán, le a telt csípőig.

– Köszönöm – mondja a lány. – Most kaphatnék egy cigarettát?

A fiú megtörli kezét, táskájából amerikai cigarettát vesz ki, megkínálja őt, gázöngyújtóval tüzet ad, maga is rágyújt.

– Kialudta magát?

– Én írta levél.

– Édesapjának?

– Barátnak. Meghal nemsoká, én írta, várjon meg, iszunk előbb Cinzano.

– Ó, Istenem! Rák?

A fiú megszívja a cigarettát, csücsörít, úgy fújja ki a füstöt.

– A konyhában hal meg. Bejön érte csontváz. Gyere, hülye, és megszorítja, ahol kell.

A lány ránéz.

– A konyhában?

A fiú bólint.

– Nem akar többé kórház. Ott sok ember bámul. Halni egyedül kell.

– Diplomata ő is?

A fiú arca megkeményedik, szeme szűk.

– First class! – mondja határozottan. – Van sok kitüntetés nagy politikusok. Utazott reggel, éjszaka, várta őt mindig gép. Most nem vár senki.

A lány udvariasan bólint.

– Édesapámnak van egy vacak kis Moszkvicsa, délután meglátogat. Szeretném, ha megismernék egymást.

– Nem! – mondja a fiú. – Én holnap utaz el, helyeznek London, Párizs. Én nem akar ismer többé senki!

A lány ránéz, finoman elmosolyodik. A frottírköntöséből párnát csinál, hátára fekszik, két kezét feje alá kulcsolja, lehunyja szemét.

– Bocsásson meg egy apró félreértést, mister Edman – mondja nyugodtan. – Én nem tekintettem önt férjjelöltnek.

A fiú zavartan vigyorog.

– Én eltűn, nyár. Én indul Pest, vár gép.

Nem tudja levenni szemét a lány napolajtól fénylő testéről.

Alkonyodik. Siófoki cukrászda zsúfolt, elegáns, elég lármás kerthelyisége. Magas, vékony, jóképű, ápolt, ötven év körüli férfi – fehér inget, fekete nyakkendőt visel – amerikai cigarettával kínálja Zsuzsannát, gázöngyújtóból tüzet ad, maga is rágyújt.

– Hol ismerted meg? – kérdi enyhe tájszólással.

A lányon színes blúz, szoknya. Mosolyog.

– A pavilonnál, apám. Levelezőlapokat válogattam, amikor térképeket akart vásárolni. Magyarázta, először van Siófokon, nem ismer senkit. Olyan ügyetlen volt. Megszántam őt, elkísértem városnézésre. Érdekes ember, művelt, tizennégy nyelven beszél. Kissé csapongó a fantáziája. Vettünk olaszul egy fürdősapkát, németül fizettünk, végül angolul ettünk egy üdítő citromfagylaltot, és franciául köszöntünk el.

– Mi a beosztása a követségen?

– Nem tudom. Az apja is, nagybátyja is diplomata. Nevelőanyja svéd. Ő Washingtonban tanul. Állandóan utazik. Ennek ellenére végtelenül közvetlen és szerény.

– Pénzed van?

A lány nevet.

– Van, apám! Krisztinka nyolcszáz forintjához még nem is nyúltam.

A férfi ötszáz forintot tesz a lány táskájába.

– Nem baj, ne légy kiszámított pénzzel. Kriszta csókoltat. Jól van, ahogy ideje engedi, meglátogat Pesten.

Este van. A fiú sötétkék ruhájában ténfereg az elegáns emberek között. A luxusautók már villogtatják reflektorukat. Moszkvics suhan a járda mellé.

– Helló, mister Edman! – nevet a lány. – Ez ám a véletlen!

Színes blúzában kilép a kocsiból. Apja megállítja a motort, ő is a járdára lép. Fekete lüszterruhát visel. Udvarias mosollyal biccent.

– Karácsony Nagy István. A lányom már beszélt magáról. Meddig marad?

A fiú mereven nézi őt, vigyorog.

– Holnap reggel utaz. Lejárt idő.

A férfi lapos, modern arany karórájára pillant.

– Bocsásson meg, igyekeznem kell. Reggel fontos értekezletem van. Öregszem. Ha nem alszom ki a nyolc órámat, egész nap kótyagos vagyok.

A lány megcsókolja őt.

– Szervusz, apám! Én még sétálok mister Edmannel. Elcsábítom, ha nincs ellene kifogása.

A férfi kezét szorít a fiúval.

– Jó éjszakát, uram! Ha egyszer kedve, ideje van, látogasson meg minket Veszprémben, szívesen látjuk.

– Good night, sir.

Amikor a Moszkvics eltűnik a forgalomban, a fiú a lányra néz.

– Nyár, mi lesz a vége? – kérdi halkán. – Mondjad, mi lesz?

– Mi lenne? Kaptam apámtól ötszáz forintot. Ma az én vendégem, meghívom magyaros halászlére, iszunk rá egy üveg tokajit. Elbúcsúzunk és kész.

A fiú arca ijedt.

– Szép vagy. És most félek.

A lány elmosolyodik.

– Ne butáskodjunk – mondja enyhe tájszólással, komolyan. – Én nem vagyok csábító szirén, és nem vagyok híve a neuraszténiás hangulatoknak. Ne haragudjék rám, nagyon is a földön járok. Magának is, nekem is megvan a külön életünk, ehhez ragaszkodom. Eltöltünk együtt még egy órát, azután elfelejtjük az egészet. Ez a rendje-módja.

Pillanatig nézik egymást, majd elindulnak. Mennek szóttanul a forgalomban. Már csak a lány feje emelkedik ki, míg ő is eltűnik az emberek között.

A Szimpla eszpresszó a Népszínház utca és Körút sarkán. Kopottas józsefvárosi emberek ülnek az asztaloknál, nagyrészt sört isznak. A kirakatablakok előtt villamos csikorog, klottnadrágos, félmeztelen fiúk szaladnak a kora délutáni napfényben.

Az elegáns, himlőhelyes arcú sofőr félreérthetetlen mozdulatot tesz a karjával.

– Ezt! Engem nem fogsz bevinni a börtönbe! Kétszer lebuktál, ha még egyszer kiveri valaki a balhét, mehetek a francba!

A fiú sötétkék ruhájában ül az asztalnál.

– Ez nem veri ki – mondja csöndesen.

– Mindegyik kiveri! Unom az egész baromságot. Cipeled őket, kifizeted három nap alatt az egész havi kereseted. Szerintem nem is kefélsz velük, csak nyomod a süket sódert.

– Te is megkaptad a pénzt. Minden alkalommal.

– Szarok a kétszáz forintokra! Nem csinálom tovább!

A fiú a feketekávés csészébe bámul.

– Ez nem veri ki a balhét. Tudom biztosan.

– Akkor az apja, a nagynénje, a nagymamája. Valaki kiveri.

A fiú hallgat. A sofőrre emeli könyörgő tekintetét.

– Béla, ha elkapnak, ha a talpam perzselik, a szemem kitolják, ha fölakasztanak, Isten engem úgy segéljen, nem keverlek bele.

A sofőr bámul.

– Ki ez a nő?

A fiú elmosolyodik.

– Azt te nem tudhatod – mondja csöndesen.

Déli pályaudvar, kora délután. Vonat érkezett, áramlik a tömeg. Fölbukkan közöttük Karácsony Nagy Zsuzsanna. Haján sötétkék selyemkendő, gyönyörű testén nyersszínű vászonkosztüm, alatta sötétkék selyemblúz. Lábán ezüsttel szegett, sötétkék szandál, kezében kékezüst retikül, fekete lakktáska.

A fiú sötétkék ruhájában elélép.

– Szervusz, nyár! Hoztál végre öröm.

A lány ámul.

– Maga Pesten van?

A fiú nevet.

– Délben kettő hagyta ott gép. Rohanta ide.

– Olajos az orra.

A fiú zsebkendőt húz elő, megtöröli.

– Mert szerel motor. Mondom pilóta, ez nem jó. Megy lassan, én elkés Zsuzsanna.

Elveszi a lánytól a táskát.

– Többi eladta?

– Postán jön.

A lány indul a taxiállomás felé. A fiú a kezéhez nyúl. Az ezüstszőrű, hatalmas luxuskocsi a járda mellett áll. Az elegáns, himlőhelyes arcú sofőr ajtót nyit, elveszi a táskát, maga mellé helyezi. Indítja a motort.

– Elnézést, mister Edman, hova parancsolja?

A fiú a lányra néz.

– Damjanich utca három – mondja a lány.

Suhannak a városban. A sofőr a visszapillantó tükörből figyeli a lány telt, hullámzó mellét a selyemblúz alatt.

– Én mikor lát? – kérdi a fiú. – Mikor tud veled beszél?

A lány mosolyog.

– Mikor?

– Én hajnal utaz. Jön tizennégy nap.

– Írja föl a telefonszámomat.

A fiú fekete aktatáskájából bőrkötésű füzetet húz elő, lapozza. Egyik oldalon megáll, a lány ölébe teszi. Csavaros irónját nyújtja.

A lány nézi a tintával írt, nyomtatott betűs bejegyzést. A Roter tablets Pharmaceutische Fabrick Roter Hilversum/Holland-nál ráteszi az ujját. Kérdőn a fiúra néz, de nem vár választ, beírja a telefonszámát, behajtja a füzetet. Mosolyog.

– Vigyázzon, a gyomorbeteg nők ingerlékenyek, mister Edman.

A kocsi megáll a Damjanich utcában. A sofőr kinyitja nekik az ajtót. Kilépnek a járdára.

– Köszönöm a figyelmességét, a kényelmes utazást.

– Emelet hányadik?

A lány elveszi tőle a fekete lakktáskát.

– Ne haragudjék, mister Edman – mondja őszintén –, de én nem fogadok a szobámban férfit, még oly kedves ismerőst sem, mint ön.

Elnézést kérő mosollyal biccent, és eltűnik a kapu bejárójában.

Suhan a hatalmas, ezüstszürke luxuskocsi a városban. A himlőhelyes arcú sofőr az utat figyeli.

– Ez volt az utolsó fuvar. Ingyen csináltam, barátságból.

– Nem! Még jönnöd kell!

– Soha többé. Ez a nő több mint szép. Ettől nem szabadulsz.

Megáll egy gyalogátkelőhely előtt, engedi az embereket.

– Céltudatos, ravasz, eljött a falujából megcsinálni a szerencsáját. De azt neked nem áll módodban teljesíteni.

A sebességváltóhoz nyúl, indít. Robognak.

– Szerelmes vagy. Tégy, amit akarsz, de engem ne keress föl többé.

A fiúra néz.

– Ha elkapnak, ha fölakasztanak, engem nem ismersz. Erre megesküdtél.

A fiú riadtan vigyorog.

– Marha – mondja. – Nagy szüksége van rám. Különben is menjen a francba!

Zsuzsanna albérleti szobája udvari, nagyméretű, tiszta. A szekrény tetején otthoni befőttek, lekvárok, az ablakban füstölt húsok, sonka, kolbász, házi sütemények postán küldött dobozokban. A horgolt terítős asztalon néhány levél, amerikai, lengyel és vidéki bélyegekkal. A lány vállfán teszi kosztümkabátját a szekrénybe, majd a fekete lakktáskát nyitja ki a rekamién, pizsamát, fehérneműt, fogápolószereket, szappant ráol ki, amikor kopogtatnak. Az ajtóra néz, íveli szemöldökét.

– Tessék!

A háziasszony lép a szobába. Ápolat, hatvan év körüli, barátságos természetű, mégis érezni, hogy nincs közöttük meghittebb kapcsolat, de ez nyilvánvalóan Zsuzsanna hüvös, udvarias, tartózkodó modora miatt van.

– Segíthetek valamit?

– Nem, köszönöm szépen.

– Kereste az a szőke fiatalember, aki már járt itt néhányszor. Azt üzeni, várja meg, este hétkor, magáért jön.

A lány szótlánul bólint.

– Feleségül megy hozzá?

– Nem.

– Miért? Előbb-utóbb férjhez kell mennie. Nem élhet így egyedül.

A lány leveti sötétké selyemblúzá, szoknyáját. Fehér kombinéban áll.

– Félek a férfiaktól. Senkivel nem merek kapcsolatot kezdeni. Nem tudok bízni bennük. Kétszeri találkozás után már a testiséget hozzák elő.

A háziasszony szelíden, jóindulatúan mosolyog.

– Ne haragudjék, de nem lehet ábrándokat szőni egy disszidált vőlegény körül.

A lány pillanatig hallgat. Köntösébe bújik, övét keresztülfonja karcsú derekán. Hangja hüvös.

– Ez már teljesen lezárt dolog. Reménytelen, hogy kijussak az országból. Mielőtt Siófokra mentem, utasították el másodszor az útlevelekérelmemet.

– Fellebbezzem.

Zsuzsanna leveti a kék, ezüstpántos szandált. Papucsba lép.

– Nem hiszem, hogy értelme lenne. De azért még gondolkodom rajta. Volna egy kérésem. Nem túl szép, magam sem vagyok híve a hazudozásnak. Ha keres az a fiatalember, nem vagyok itthon. Holnap sem, sohasem. De ezt majd megírom neki.

Szép, elnézést kérő mosollyal jelzi, fáradt, befejezte a beszélgetést.

A sötétkék ruhás fiú feje megmerül egy lámpa bágyadt fényében. A fiú asztalra könyököl. Atlétatrikót visel, szinte betegesen sovány, arca fáradt. Magyar–angol szótárt lapozgat, erősen koncentrálni. Valószínűleg tanul, mert golyóstollal időnként egy-egy szót följegyez valami füzetbe. A szobában rádió vagy magnetofon működik, férfihang tökéletes kiejtéssel angol szöveget mond. A fiú fölneéz, figyel. Bólint, majd jegyzetel tovább.

– Megint diplomatázunk? Kezdjük újra a csibészkedést?

A fiú megrebben, fölkapja fejét. Arca merő rémület.

Középtermetű, fölgyúrt ingujjú, borostás, fáradt, durva arcú férfi kikapcsolja az ócska rádiót.

– Nem beszélsz semmilyen nyelven. Miért nem zenét hallgatsz?

A fiú nézi őt.

– Csak hülyéskedek.

– Majd a rendőrségen gyere a dumával.

A fiú becsukja a szótárt, a füzetet. Föláll az asztaltól.

Nagyon kicsi szoba, festett, egyajtós szekrény, vaságy és a fal másik oldalán szürke pokróccal letakart szalmazsák minden bútorzata.

A férfi lehúzza magáról az inget, a vaságyra ül, cipőfűzőjét bogozza.

– Idejönnek a szomszédok röhögni. A hülye meg Cinzanót hord a házmasternek.

– Semmi köze hozzá. Kifizetem a szoba felét. Magának a többihez semmi köze.

A férfi ököllel csap az arcába. Kibuggyan orrán a vér.

– Ne üssön engem – mondja a fiú. – Engem az apám sem ütött.

– Ütlek! Bottal! Doronggal! Megmondtam Sándor bátyádnak, nem fogsz a családra szégyent hozni!

A fiú kimegy a fürdőszobába. Meggyújtja a dróton csüngő, sápadt villanykörtét.

Ócska fürdőszoba ez. A penészes falon vak tükör, a sarokban megbarnult, hengeres, alulról fűthető víztartály, előtte régi, zománcát pattogó fürdőkád. Padlózata csúf, töredezett cement.

A fiú a kád fölé hajol, kinyitja a rozsdás csapot. Mossa vérző orrát.

Fejkendő, kötényes, ötven év körüli nő lép be.

– Hogyan merészeli engedély nélkül használni a fürdőszobát! Égetni a villanyt! Megmondtam, tisztálkodjon reggel, a többit meg intézze el az üzemben! Ha még egyszer itt találom, kirúgom a francba!

A fiú figyelmesen nézi őt, arcáról folyik a víz.

– De csúnya ebben a pongyolában – mondja komolyan. – A gyomrom fordul ki.

– Te rohadtl! Te piszok! Te utolsó szélhámos! Hogy beszélsz egy tisztességes asszonnyal!

A fiú arcán, szája szögletén megjelenik az a kegyetlen, ellenszenves vonás.

– Ha még egyszer letegezel, belefojtlak a klozettba!

A nő földobja két karját a levegőbe.

– Gyilkos! Na, megállj csak! Elintéztetek!

A fiú félretolja őt az ajtóból. Kilép, az előszobából még visszafordul.

– Nyazsgem!

És nevetve eltűnik.

A Royal Szálló halk, szolidan előkelő éttermének egyik sarokasztalánál ülnek. Tőlük távol, emelvényen, fekete szmokingos cigányzenekar játszik. Viszonylag nem sok a vendég, hiszen nyár van. Ilyenkor inkább a kerthelyiségekben vacsoráznak, de akik itt vannak, jó módú emberek. Elegáns ruházatukon, magabiztos fellépésükön is látni. Néhány asztalon angol, francia, amerikai zászló. Az étterem finom zsongásában keveregnek az idegen szavak, mondatfoszlányok.

Zsuzsanna az ernyőzött falilámpák szűrt fényében mosolyog.

– Kérhetek valamit?

A sötétkék ruhás fiú kerekre nyílt szemmel bámulja őt. Zsuzsanna hófehér, alaposan kivágott esti ruhát visel. Lebarapult teste gazdagon kínálja magát. Csuklóján arany karóra, karcsú ujján briliánsgyűrű.

– Whiskyt – mondja. Elmosolyodik. – Nem vagyok híve a romantikának, de a magam módján megadom az ünnepnek, ami az ünnepé.

A fiú odainti a pincért.

– Please, give me two drinks. Scotch whisky, Vat Sixty-nine.

A pincér meghajol.

– With pleasure, mister Edman! – mondja tisztelettel.

A cigányzenekar magyarozni kezd. A primás lejön az emelvényről, járkál, hajlong, játszik az asztaloknál.

– Apám meglepődött sorsom ez irányú fordulatán. Azt írja, vár minket Veszprémbe, szeretné magát közelebből megismerni.

– Ja! Ülünk majd autó, megyünk Veszprém.

– Ha így döntött, és én is így határoztam, tulajdonképpen az volna jó, ha az eljegyzés, esküvő egy hónapon belül lebonyolódna.

– Jó lenne, nyár. Jó lenne veled.

A lány amerikai cigarettát húz ki a dobozból, apró, arany gázöngyújtójával rágyújt.

– És ha magát hosszabb időre külföldre helyezik?

A pincér asztalukra teszi a két whiskyt. A lány a görög zászlóhoz nyúl, szórakozottan megforgatja.

– Nem szívesen kíséretném magát. Szeretem a csendet, a nyugalmat. Nem nagyon kíváncszom társaságokba.

A fiú emeli a whiskypoharat.

– Én füttyöl társaság! – nevet. – Vagyok boldog!

A lány nézi őt.

– Nem szeretnék olcsó közhelyeket mondani – szólal meg halkan, kissé megilletődötten. – Magának bizonyára sok kalandja volt. Nők látogatták a szállodákban, ahogy, gondolom, ez már jómódú, fiatal diplomatával történhet. Én egyszerű, vidéki lány vagyok, vasárnaponként a templom kórusában énekeltem. Tudom, nevetséges, de Budapesten is úgy élek, ahogy ma már ostobaságnak minősíthető. Ne vessen ki, két hete, hogy megkérte a kezemet, megjött édesapjától a levél, hogy házasságunkat nem ellenzi, jó szívvel vár minket Washingtonban, és én csak a nővéremnek tudtam megírni az érzelmeimet. Családom, szülőföldem, melyeket talán egyszer el kell hagynom, ezek közhelyek, mégis, amikor úgy határoztam, a magáé leszek, ez nálam korántsem olyan egyszerű, mint a mai lányoknál.

A fiú ragyogó szemmel nézi őt.

– Szerelmem, nyár! Mondjad nekem, vagy enyém. Igyál boldog fiúval tegező!

A lány elmosolyodik.

– Várjuk meg az eljegyzést – mondja zavartan. – Ne haragudjék meg érte, most ügyetlenkednék. Nemsokára apámék előtt megcsókoljuk egymást, és tegeződhetünk egy életen át.

Koccint a fiúval, iszik egy kortyot. Arca tiszta, nagyon szép.

– Furcsa érzés ez egy lánynak. Fölemelő és nyugtalanító. De tudom, maga vigyáz rám.

A fiúra néz.

– Megkérvényeztem az útlevelemet – mondja csöndesen. – Nem hiszem, hogy akadékoskodnának. Gondolom, ha mégis úgy történne, azt maga elintézi.

A fiú pillanatig hallgat.

– Ja! – mosolyog. – Majd csinál valami.

Modern belvárosi fodrász-, kozmetikai szalon. A Z alakú, csupa tükör, csupa fény üzlet első része a fodrászat. Nem látni, hol mosnak haját, mert a törülközőbe csavart fejjű nők függöny mögül jönnek elő. Az üzlet közepén hosszú, fekete lapú asztal, rajta különféle újságok, külföldi képeslapok. A fal mentén burák sorakoznak, mindegyikben ül valaki. A nők olvasnak, feketekávét isznak. A két manikűrös nő hordozható asztalkájával vándorol a vendégek között. A burasorral szemben tükörök, előttük fodrászok frizuracsodákat varázsolnak a nők fejére. A középén húzódó asztalnál azok ülnek, akik nemrég jöttek, még hajmosásban sem került rájuk a sor, és azok, akik már hajmosás után valamelyik mesterre várnak. Ezek szorgalmasan törülgetik a hajukat.

Itt a vendégek nagyjából ismerik egymást, a fodrászoknak kialakult közönségük van. A nők nem arra várnak, hogy egy hely megüresedjék a tükör előtt, hanem arra, hogy az ő mesterüknél kerüljenek sorra.

A hosszú terem végét szintén függöny választja el. A függöny mögött a kozmetikai szalon. A nők egy része itt tölti a várakozás idejét. Ha sorra kerülnek, beszólnak értük. Ha lehet, abbahagyják a kezelést. Bizalmas, baráti a hang a vendég és a kozmetikusnő között.

Zsuzsanna értelmes, negyvenöt év körüli, csöndes szavú kozmetikusnő székében ül. Nyilvánvaló, régen ismerik egymást, noha Zsuzsanna modora hűvös, tartózkodó, mégis, sok mindent tudnak egymásról.

– Rendes ember. Nem olyan, mint a többi, akik mind csak ágyba szeretnének vinni.

– Magának még nem volt dolga senkivel?

A lány hallgat egy pillanatig.

– Nem – mosolyog zavartan. – De ezt az én koromban már mondani se merem, úgyse hinné el nekem senki.

– És mit csinál, ha a fiú nem akar az esküvőig várni?

– Ez vár. Rendes, jámbor ember, nála ilyesmire csak esküvő után kerülhet sor. Föltéve, ha lesz esküvő.

– Attól tart, esetleg meggondolja magát? Talán nem jön többé Magyarországra?

– Nem hagy el, szerelmes belém. Szinte kamaszos rajongással. Én akarom elhúzni az esküvőt.

– Nem szereti a fiút?

– Nem.

– A régi vőlegény?

– Most végre sikerül kijutnom Olaszországba. Értesítem őt, oda értem jöhet.

– És ha elfáradt ez a kapcsolat?

– Meglehet – mondja enyhe tájszólással. Hangja tárgyilagos, átgondolt. – Ez a fiú elintézi az útlevelemet, a vízumot. Eljegyzés után Rómába megyünk. Társaságokba kerülök, módom lesz körülnézni, latolgatni az esélyeimet. Ha minden kötél szakad, hozzámegyek, elegendő van ebből az életből. Diplomata férjem lesz, utazhatok, nagy életet élhetek. Egyébként most Bonnban van, néhány napon belül várom. És a legrosszabb esetben, ha hozzámegyek, akkor is akadhatnak további terveim. Elég jó külsejű nő vagyok. Nem én leszek az első asszony, aki elvállik.

Szólítják őt a fodrászhoz. Kérdőn néz a kozmetikusnőre.

– Készen vagyunk.

A lány szép mosollyal köszöni.

– Mához egy hétre utoljára jövök. Okvetlenül számítson rám, ne kelljen várnom, mert vásárolnom kell. Kevés időm marad az utazás előtt.

Zsuzsanna albérleti szobája. A horgolt terítős asztalon tucatnyi nejlonzacskóba csomagolt pulóver, kardigán. Cipődobozok, néhány pár vadonatúj kesztyű, kalapdoboz, két retikül, ízlésesen csomagolt zsebkendők, egymásra pakolt selyemharisnyák.

Zsuzsanna pongyolában rendezget. Nagyon szép. Nővére a rekamién ül, cigarettázik. Ízléses, jó szalonban készült nyári ruhát visel. Negyven év körüli, magas, ápoltságú, csinos nő. Szép arca értelmes, mosolytalan. Ő is enyhe tájszólással beszél.

– A küretet elintézted?

Zsuzsanna bólint. Disznóbőr, villámzáras táskának keres helyet az asztalon.

– Rögtön Siófok után. Három napom még tartalékolva volt erre a kellemes szórakozásra a szabadságomból.

– És a fiú?

– Kivágtam.

– Lelkizett?

– Nem volt rá lehetősége.

– Kíváncsi vagyok a görögödre. Apa azt mondja, szőke, alacsony, értelmes arcú fiú.

Zsuzsanna elmosolyodik.

– Nincs sok látnivaló rajta. Jelentéktelen külsejű. Aki ránéz, szinte nem is hinné, milyen fontos beosztásban dolgozik. Sok pénze van, követségi kapcsolatai. Egyébként jólelkű, előzékeny, de olyan semmi ember.

– Nem hiszem, hogy nem kimondottan jó külsejű emberek diplomaták lehetnének.

– Mire gondolsz?

– Arra, hogy szélhámos.

Zsuzsanna keze megáll.

– Mi lenne a célja?

A nővére ránéz. Hangjában enyhe gúny.

– Na mi?

Zsuzsanna ráemeli tekintetét.

– Ez képzelgés. Az egész családja diplomata, tizennégy nyelven beszél, két kézzel szórja a pénzt. A Margitszigeti Nagyszállóban lakik. Minden luxusétteremben név szerint ismerik őt. Követségi kocsival várt a pályaudvaron.

– Apa két hete vár benneteket. Hol ilyen, hol amolyan kifogást talál. Lehet, hogy képzelgés, de nekem valahogy nem tetszik ez az ügy.

– Utazik rengeteget. Sokszor éjszaka, sokszor nappal. Nemegyszer váratlanul, ilyenkor csak egy telefonra jut ideje.

– Az útleveledet még nem intézte el. Miért? Mire vár? Ha egy görög diplomata a házasságát akarja intézni, mik lehetnek a komplikációk? Az olasz vízumod körül is néma csönd.

– Úgy tudom, intézi. Fölírt minden aktaszámot. Ma délben érkezik, DC 146-os géppel. Már Férihegyről telefonál. Mindig így szokta. Holnap délután Veszprémbe leszünk.

– És ha egyszer nem érkezik? Többé nem telefonál?

Zsuzsanna amerikai cigarettát vesz el az asztalról, rágyújt. Hangja nyugodt, csak keze remeg finoman, ahogy szájához emeli a cigarettát.

– Már nekem is volt olyan érzésem, hazudik, szélhámos, de soha tisztességtelen ajánlatot nem tett, még csak finoman sem célzott testiségre. Így hát nem értem, mi lenne a célja. De valahányszor fülön próbálom őt csípni, mindent logikusan megmagyaráz. Olyan pontosan egyezik minden, olyan szerelmesen bámul rám. Szeretlek, nyár, mondja, enyém vagy örökre, meg hasonló lírai baromságokat. Ezt olyan őszintén, hogy a gyanúm mindig szétfoszlik.

– Miért nem nézel utána?

– Hol?

– A követségen.

– Nem merek a követségen érdeklődni.

– Miért?

– Félek, abból bajom lehet.

Nővére a karórájára néz. Föláll, lesimítja ruháját. Magas, mint Zsuzsanna, dereka keskeny, csípője telt. Még mindig jó mellű, jó lábú nő. Arca komoly, fegyelmezett. Hangja, minden mozdulata határozott, de nem a kékharisnyák fajtájához tartozik. Szexuálisan vonzó jelenség, noha iskolái során valószínűleg matematikából jeleskedett.

– Miféle bajod?

Zsuzsanna szép száját elhúzza.

– Nem tudom, Krisz. Kétszer kértem útlevelet, kétszer elutasították. Hogy a tokiói olimpiára nem mehettem ki, rendben van, ezt még értem, a vállalatom nem javasolt. De azóta se tudok kijutni még Bécsbe sem. Valami zűr lehet velem a belügyeseknél. Félek ezektől a dolgoktól. Nem hívogatom én a követséget, enélkül is van bajom elég.

Nővére a retikülért nyúl. Pillanatig gondolkodik.

– Nem hiszem, hogy bármiféle kellemetlenséged lehet. Én ezt a görög fiatalembert nem ismerem. Mindaz, amit elmondtam róla, csupán föltételezés. Ha úgy tetszik, logikai játék. Lehet, hogy holnap este Veszprémben átölelem őt, boldogan gratulálok nektek.

Megcsókolja hűgát.

– Sajnálom, hogy nem várhattam meg őt. Mondd meg neki, csirkével, kacsával, húsz liter pompás borral, újonnan festett lakással várjuk.

Zsuzsanna átkíséri őt az előszobán. A folyosóról Krisztina még visszaszól.

– Ha mégis vonattal érkeznétek, adj föl táviratot, apa kiszalad elétek a kocsival.

Zsuzsanna szórakozott mosollyal bólint. Becsukja az ajtót, hátát nekitámasztja. Homályos, tiszta előszoba. Parkettája ragyog, a fal mellett háromajtós, fehér szekrény. Zsuzsanna tekintete megáll a sarokban, a nádból készített asztalkán, a telefonon. Odalép. Lapozza a telefonkönyvet. Egy helyütt megáll, ráncolja homlokát. Csöndesen mondja: kettőhuszonnyolc-nullanullanégy. Leemeli a hallgatót, tárcsáz, vár egy pillanatig.

– Görög Királyság Nagykövetsége?... Elnézést kérek, mister Edmannel beszélhetnék?... Viktor Edman... Önöknél munkatárs... Értem... Köszönöm, akkor úgy látszik, valami félreértés történt a részemről.

Leteszi a hallgatót. Arca nyugodt. A telefonkönyvhöz nyúl, lapozza. Megáll, ujjával megjelöl egy számot. Halkan memorizál: száztizenegy-három nulla. Leemeli a hallgatót, tárcsáz.

– Margitszigeti Nagyszálló?... Kérem, érdeklődni szeretnék, Edman Viktor úr megérkezett?... Edman Viktor... Nem lakik a szállóban?... Kijelentkezett?... Soha nem lakott maguknál... köszönöm... köszönöm szépen...

Leteszi a hallgatót, gondosan helyére igazítja a telefonkönyvet. Arcán, mozgásán jele sincs izgalomnak, mint akit olyan hír ért, amire számított. Bemegy a szobába.

A szemközti háztetőre fölkúszott a nap, teleszórja fénnnyel a szobát. Zsuzsanna lehúzza a zöld vászonrolót. Téblábol. Gépiesen, minden értelem nélkül rakosgatja az asztalon a csomagolásra váró holmit. Majd cigarettára gyújt, a rekamiéra ül, hátát, fejét a falnak támasztja. Hattyúnyaka kifeszül a zöld fényben, gyönyörű melle félig meztelen. Arca, szeme mozdulatlan. Csak amikor kopogtatnak

az ajtón, mint aki váratlanul föltámad, tetszhalott volt, lassú, ijesztő mozdulattal emeli szájához a cigarettát.

– Tessék! – mondja nyugodtan.

A háziasszony lép be.

– Ne haragudjék, hogy zavarom. Edman úr várja a telefonnál.

Zsuzsanna már nyújtózik. Szép kezével száját takarva ásít. Igazít világoskék pongyoláján. Fölláll.

– Köszönöm – mosolyog. Hangja tartózkodó, udvarias. – Már vártam a hívást.

Kimegy az előszobába, füléhez emeli a hallgatót. Hangja kedélyes, nevetése mértéktartó. Semmi sem árulja el a lelkiállapotát.

– Ó, hát megérkezett?... Hát persze hogy vártam! Honnan beszél?... A követségről?... És meddig marad ott?... Beszélni szeretnék magával... Holnap?... Nem, ma kell találkozoznunk... Miért lenne baj? Ó, Istenem, látni szeretném magát, ez csak nem baj?... Bizony szép vagyok!... Jó, uram, ahogy óhajtja. A fehér ruhámat veszem föl.... Büszke lesz rám... Jó, igen! Rendben van, este nyolckor a Royalban.

A Royal Szálló halk, szolidan előkelő étterme. Zsuzsanna az ertyőzött falilámpák szűrt fényében, a hófehér, alaposan kivágott esti ruhát viseli, leburnult teste gazdagon kínálja magát. Csuklóján arany karóra, karcsú ujján briliánsgyűrű. Halkan beszél. Idegfeszültségétől erősebb a tájszólása.

– Egyáltalán, ki maga? Miből él? Hol lakik?

A sötétkék ruhás fiú sápadt. Vigyorog.

– Vagy kíváncsi, van baj. Telefonálta összevissza, nem tudsz semmi. Szemedben harag, szád mond, vége szerelem.

A lány ingatja fejét.

– Szememen félelem, számon a kétségbeesés. Én nem alakoskodtam. Nyitott szívvel csináltam mindent.

– Akkor van jó. Én is csináltam nyitott szív. Mondom, szeretlek, nyár, és szeretlek.

– Nem így, kérem! Válaszoljon! Maga szélhámos!

A fiú ámul.

– Én? Dolgoz becsület, utaz gyár, lakom szalmazsák.

A lány döbbenten nézi őt. A fiú hunyorít, majdnem vidáman, csúfondárosan nevet.

– Ha nincs pénz, fiú eltűn. Ha van pénz, jön. Szervusz, szerelem, mondja. És boldog, mert lány szép.

– Hihetetlen. Egyszerűen hihetetlen.

– Gyönyörű! – nevet a fiú. – Én röpül, mint Gózsdi udvarban szél. És ez van szebb, mint álom. Ha fúj a szél, jövök, kezemben virág. Gyönyörű, kiabálok, és nevet hangosan, nagyon.

A lány, mint aki először látja, nem tudja levenni szemét az arcáról.

– Uram, Istenem, mibe keveredtem? Mi történik velem? Kinek az asztalánál ülök? Micsoda téboly?

A fiú bólint.

– Az fontos, szeretsz. Az fontos, szeretlek. Más nagy téboly.

A lány torkában bujkál a sírás.

– Téboly? Jézus! Hát akkor nemcsak én kerültem szégyenbe, hanem apám, nővérem, a rokonaim, az ismerőseim.

– Meg fiú. Potyogott le magas ég.

A lány nézi őt. Mosolyog. Hangja szenvedélytelen.

– Azt gondolja, ilyen egyszerűen elintézzük? Téved. Én följelentem magát a rendőrségen, a munkahelyén, mindenütt.

Előrehajol. Két öklére teszi állát. Nevet.

– Fél! Most begyulladt! Látom!

– Fél – mondja csöndesen a fiú. – Én nem akarta rossz, csak csinálta butát.

– Hohó, uram! Féljen is! Van oka rá! Engem büntetlenül nem gyalázhat meg! A kezemből ki nem csúszik! Legkésőbb holnap délben mindent tudok magáról! A többi a hatóságok dolga!

A fiú arcán megjelenik az a kegyetlen, ellenszenves vonás. Int a pincérnek.

– Please, give me two drinks. Scotch whisky, Vat Sixty-nine.

A pincér meghajol.

– With pleasure, mister Edman! – mondja tisztelettel.

A cigányzenekar magyarozni kezd, a primás lejön az emelvényről. Járkál, hajlong, játszik az asztaloknál. A fiú arca, hangja nyugodt.

– Tudod, mi az, poste restante? Én küld neked levél, üzenet, földön senki nem tudja, csak te, nyár, mert van titok. Gondolod, emeled telefon, kéred görög követség, mondanak felvilágosítás? Nagyszálló porta mer mondani, ha én nem ad engedély?

– Egyetlen szavát el nem hiszem. Mutassa meg a papírjait.

A fiú mosolyog. Tiszta a feje, hangja kiegyensúlyozott, enyhén kiábrándult is.

– Ez restaurant, nem templom, itt nem muszáj hinni.

A pincér asztalukra teszi a két whiskyt. A fiú bólintással köszöni. Zsuzsannára néz.

– Te vagy lány vidék, tisztesség, vasárnap énekelte templom. Mondtad, társaság nem szeret, család, szülőföld nem szívesen hagyod. Neked nem könnyű, mint sok mai lány. Te vagy gyönyörű, és én szád nem csókolta, tested nem bántotta. Mondtam, szerelmem, nyár, mondjad nekem, vagy enyém. Most vagy égő harag. Fenyegetsz rendőr. Kezedből fiú nem csúszik, teszed tönkre.

Iszik egy korty whiskyt. Figyelmesen nézi a lány mozdulatlan arcát, meztelen nyakát, vállát, tökéletes keblét.

– És ha vagyok én is gyanakvó? Elfog engem rémület? Kérdez lány, szeret engem?

A lány ráfüggeszti merő tekintetét. Pillanatig hallgat.

– Én nem vagyok utcai nő – mondja nyugodtan. – És kitartok a magamé mellett. Apámék várnak. Elköltöttem harmincezer forintjukat. A vállalatomnál fizetés nélküli szabadságot vettem ki. Fölmondtam a szobám. Az útlevelemről, olasz vízumomról semmi hír. Maga jön, megy, eltűnik, előbukkan. Ilyenkor mondja a szöveget. Én nyakig ülök a kétségbeesett bizonytalanságban, és változatlanul nem győzött meg semmiről.

A fiú elmosolyodik. Szeme szűk.

– Mutassam meg papírok? Van könnyű. Nyúlok zsebem, rakom ki asztal. Látod, én nem tolvaj, nem senkiházi. Nekem nem nehéz bizonyítás. Te azt gondolod, én beszél magyar belügyminiszter, Karácsony Nagy Zsuzsanna tessék adni engedély. Nekem görög követ csinálja ügy, mondja, holnap délben kapom papírok, útlevel, olasz vízum együtt.

– Tehát holnap délután utazhatunk Veszprémbe?

– Nem utaz.

A lány szemén nem jó fény villan. Halkan, gúnyosan nevet.

– Ugyan miért?

A fiú nyugodtan nézi őt. Vállat von.

– Lehet, papír késik egy nap. Holnap hat óra várlak itt, megyünk Szabadság-hegy, Vörös Csillag Szálló.

A lány megdöbben.

– Minek?

A fiú elmosolyodik.

– Találkozunk görög diplomata. Akarlak bemutatni enyém társaság. Görög követ akar megismer enyém menyasszony.

A lány merően nézi őt. Bólint. Hangja száraz.

– Nem szeretném hiába várni magát, mert előkerítem a föld alól is.

A fiú int a pincérnek, mutatja, fizet. A lányra néz.

– Én eljő. És, nyár, vigyázni. Legyél okos, nagyon okos.

Hosszú pult. Üveg alatt kések, ollók, borotvák. Öreg, reszkető férfikéz tolja az üveget, ujjával háromféle borotvát mutat.

– Ez, kérem, kilencven forint. Ez is import, száztíz forint. Ez német, száznégyszáz forint.

A sötétkék ruhás fiú némán bámulja. Az eladó, hatvanöt év körüli férfi, kiemeli a kilencven forintosat.

– Én ezt ajánlanám. Kitűnő minőség. Blokkolhatom?

A fiú sápadt, ijedt kamaszhoz hasonlít. Tisztán beszél magyarul.

– Igen. Tessék leblokkolni.

A pénztárnál fizet, visszamegy a pulthoz. Az eladó tokba dugja a borotvát, átnyújtja.

– Ki van élesítve?

– Még a fát is elvágja.

A fiú szórakozottan biccent. Belső zsebébe teszi.

– Köszönöm szépen.

– A viszontlátásra.

A fiú kilép a Vas- és Edényboltból. Céltalanul kószál a napsütötte Lenin körúton.

A körüti közért kirakata nyitott, a fehér köpenyes fiatal lányok árulják a gyümölcsöt, zöldséget az utcán álló vevőknek. Most nem jár erre senki.

A kifeszített csíkos ponyva szélén beszökik a nap, lángol a mérleg.

– Kis Viktor! – kiált az első lány. – Megjöttél? Azt mondtad, sose látunk!

– Visszahúzta a szíve!

– A pesti lányok! A szép lábúak!

– Hozott Isten, kis Viktor! Hol voltál, merre jártál? – kiabálnak a többiek.

A sötétkék ruhás fiú sápadtan nézi őket.

– Mozi. Volt mozi.

– Mozi? – ámul az első lány. – Te nem szereted a mozit. Ott sötét van, mindenki perecet rág.

– Fiú megölte nő. Folyt sok vér. Fiú megölte.

– Megölte?

– Gyönyörű nő! Fogta borotva, megölte. Spriccelt vér.

– Vér spriccelt? Azt nem lehet látni! Ilyen film nincs.

– Szerelmes volt?

– Szerelmes. Erdő, ott csinálta.

– Megcsalták?

A fiú összevonja szemöldökét.

– Rémes – mondja. – Aki lát, sikít. Többé nem alszik.

– De hát miért ölte meg? Mi az istenért?

A fiú bámulja őket.

– Miért?

– Nem tudja – mondja az első lány. – Fogalma sincs. Ne menj moziba, kis Viktor, nem érted az egészet. Akkor kár a gőzért.

– Ha nem érted, mire jó?

– Sápadt vagy, a szemed is fél. A Vidám Parkba menj, kis Viktor! – mondják a lányok.

A fiú egyetlen pillantással végigcsodálja arcukat.

– Szervusztok – mondja csöndesen. – Szervusztok, drága kislányok.

A Vörös Csillag Szálló luxusétterme. Korán van, kint még süt a nap. Kevés a vendég az asztaloknál. Karácsony Nagy Zsuzsannán kivágott, ciklámen selyemruha. A sötétkék ruhás fiú hangja, arca nyugodt.

– Kér görög zászló – mondja a pincérnek.

– Minek? – kérdi a lány.

A fiú ránéz.

– Az való. Jönnek követség ide, lesz találkozó diplomat este kilenc, este fél tíz. Te kérsz mit?

A lány vállat von. Vibrál az idegességtől.

– Mit? Később úgyis vacsorázunk.

– Talán valami italt? – kérdi a pincér. – Aperitifet?

A lány kezébe veszi az étlapot, fürkészi.

– Hozzon egy somlói galuskát.

A fiú rámered.

– És önnek?

A fiú fölriad. A pincérre néz. Zavartan elmosolyodik.

– Please, give me a drink. Scotch whisky, Vat Sixty-nine.

– Yes, sir.

Karácsony Nagy Zsuzsanna amerikai cigarettára gyújt.

– Telefonáltam apámnak Veszprémbe, holnap érkezünk. De valami azt súgja, ez soha nem történik meg.

A konyhába vezető lengőajtónál a pincér int a fejével.

– A tag görög zászlót kér.

Idősebb pincér a sötétkék ruhás fiúra néz.

– Vidd ki – mondja. – De ha ez nem a Hortobágyról jött a múlt héten, nem ér a nevem.

Vendégek érkeznek. Elegáns férfi és nő, három jókedvű gyerek. Pincér lép az asztalukhoz.

A sötétkék ruhás fiú arca sápadt. Nézi őket, majd nyugtalan tekintetét végigküldi a teremben. Karácsony Nagy Zsuzsanna félretolja a somlói galuska maradékát. Ideges mozdulattal cigarettára gyújt. Tájszólása erős.

– Jó volna, ha már apáméknál lennénk. Azt jelentené, hogy végre túl vagyunk a bizonyításon. Minden rendben van.

A fiú szórakozottan bólint.

– Utak? Utak függ, Chevrolet kér vagy más kocsit. Meg van milyen ott hotel?

– Mit tudom én, milyenek az utak! Kitűnőek! Apáméknál meg kap rendes szobát. Ha nem megfelelő, akad első osztályú hotel is!

– Nekem már nincs pénz. Vettem üveg Cinzanót, ittam sztahanovista diplomát konyha egész éjjel.

A lány döbbenetesen bámul. A fiú alig érezhető gúnnyal mosolyog.

– Lány evett, fiú ivott. Forint hamar elfogyott. Reggel megyek bank, váltok háromezer dollár.

Karácsony Nagy Zsuzsanna amolyan mindent látó szemmel az arcába néz. Halkan, élesen nevet.

– Nem hiszek el semmit! Ki maga? Hol a munkahelye? Hány nőt bolondított el? Mi a szándéka? Az igazi neve? Hol lakik?

A fiú poharához nyúl, megissza a whiskyt. Mosolyog.

– Már mondta. Viktor Edman, görög diplomat, Margitsziget Nagyszálló. Becsapta lány sok.

A lány megszívja cigarettáját. Hangja határozott.

– Velem nem sokáig szórakozhat! Röviden utánanézek annak, amit állít! Ha nem igaz, ha bolondot csinált belőlem, a családomból, akkor, Jézus! még ma este följelentem magát, azt megmondom!

A fiú nézi őt. Szembogara beszűkül. Uralkodik magán.

– Nem jelentesz – mondja csöndesen. – Ez bizonyos.

Karórájára néz.

– Korán van – mondja a lány. – Soká jönnek még a munkatársai. Menjünk addig levegőre.

A fiú bólint.

– Van idő, szép nyár. Gyere sétálni.

Int a pincérnek, mutatja, fizet.

– Szeretném, ha már holnap volna – mondja csöndesen a lány. – Kezembe vehetném az útlevelet. Akkor hiszek, újra elhiszek mindent. A követségi emberek közül beszél valaki magyarul?

A fiú nézi őt. Pillanatig hallgat.

– Én beszél. Én elmond neked minden.

A pincér asztalukhoz lép. A fiú százforintost húz elő, leteszi, int, rendben van, nem kér vissza.

– Én foglal két asztal görög diplomat, meg mienk asztal. Este kilenc jövőnk vissza társaság.

A pincér meghajol.

Karácsony Nagy Zsuzsanna kilép a fényre. A fiú megáll. A portásra néz.

– Akar venni újság.

– Sajnos, uram, nem tudok adni.

A fiú idegesen nevet.

– Akármilyen!

– A pavilonunk bezárt. Sajnálom, uram.

Mély fotelból elegáns, őszülő, sovány férfi áll föl. Akár valamilyen temetésrendező, fekete lüszterruhát, fekete nyakkendőt visel. Fekete félcipője nyikorog, fényes.

– Die Welt megfelel?

A fiú döbbenetén bámul.

– Ja – mondja lassan. – Nagyon köszön.

A férfi furcsa, szertartásos mozdulattal átnyújtja az újságot. A fiú ijedten zsebébe nyúl, gyűrött tízforintost húz elő. A férfi tagadóan int a fejével.

– Tegnap – mondja nyugodtan, komolyan. – Baj?

A fiú kerek szemmel nézi őt. Nem tudja elvinni tekintetét a férfi simára kiborotvált, komor arcáról.

– Csomagolni akar – nevet idétlenül. – Muszáj!

A férfi tetőtől talpig megnézi őt. Lassan, megértően bólint, mint aki engedélyt ad. Egyenes tartással, nyikorgó cipővel otthagyja őt. Eltűnik a mély fotelban.

Ők sétálnak a hegyen. Mind kevesebb emberrel találkoznak. Eljutnak a Normafa vendéglőig.

– Iszunk valamit? – kérdezi a fiú. – Még van sok idő.

– Nem iszom! – mondja ingerülten a lány.

Mind néptelenebb utakon járnak. Úttörők, később néhány kiránduló tűnik föl, hazafelé tartanak. Amikor mellékösvényre térnek, fiatal, csókolózó pár rebben szét.

– Megyünk, mint a háborodottak – mondja a lány. – Őrület!

A fiú ránéz.

– Szerelmesek – mondja csöndesen.

A lány élesen, hisztérikusan nevet.

– Csak nem akar itt csókolózni velem? – kérdi maró gúnnyal. – Diplomata az erdőben?

A hegy mögött eltűnik a nap. A keskeny ösvény mellett, a dús bokrok levelein finom por. Karácsony Nagy Zsuzsanna lehajtott fejjel megy a benyúló, karmos ágak között. A fiú mögötte halad. Szorongatja kezében az újságot. Ijedten nézi gyönyörű nyakszirtjét. A lány megáll. Ingerült.

– Kimegyünk a világból?

A fiú szánszalmasan kicsi az alkonyatban, a bokáig érő fűben. Alig ér a lány válláig. Arca sápadt, ijedt.

– Kimegyünk. Jöttünk sétál, beszélget.

– Miről? Az útlevelemről? Mit tud maga még nekem mondani?

A fiú felnéz rá, gúnyos arcára. Kinyitja az újságot, a fűre teríti.

– Ülünk le kicsi – mosolyog. – Mondok valami.

A lány bámul. Leül az újságra, maga mellé teszi a retikült.

– Engedd, megcsókoljalak.

– Eszénél van? Hát kinek néz engem? Velem akkor csókolózik, ha már kezemben az útlevél, minden papír, és apám előtt ujjamra húzza a jegygyűrűt.

A fiú nézi őt.

– Én lakatos vagyok, gyári munkás. Egyhavi keresetem kevés a ruhára, ami most rajtad van – szólal meg tisztán.

– Nem igaz – mondja csöndesen a lány. – Jézus, Mária, nem igaz.

– Igaz. Te gyönyörű lány vagy. Én még hozzád hasonlót sem láttam soha. Ne bánts engem, nem okoztam kárt. Engedj az utamon.

– Soha! Ezt nem viszed el szárazon! Meghurcollak ország-világ előtt, te nyomorult!

– Szeretlek! Engedj el békességben.

– Az! Pontosan! Még ma telefonálok apámnak, pardon, tévedés!

Kezébe temeti arcát.

– Ezt a szégyent! Uram, Istenem, ezt a szégyent!

A fiú kiemeli zsebéből a tokot, kihúzza a borotvát. Kinyitja, maga mellé teszi a fűre.

– Légy okos – mondja halkan. – Nem tettem rosszat.

A lány ránéz. Hisztérikusan nevet.

– Homérosz! Én barom! Ilyen maszlagot megenni! Egy ilyen tróger a falhoz állít! Egy törpe! Az úristenit, ezt nem úszod meg szárazon.

A fiú arcán megjelenik az a kegyetlen, ellenszenves vonás. Megfogja a borotvát.

A lány szemén rémület.

Már sötét van. A fogaskerekű szabadság-hegyi megállójánál, a taxiállomáson sorakoznak a kocsik. A sofőrök cigarettáznak, beszélgetnek. A sötétkék ruhás fiú előbukkan.

– Kiskocsit – mondja.

Sofőr lép el a többitől, nyitja az első ajtót, de a fiú hátra ül.

– Hová megyünk?

– Margitszigeti Nagyszálló.

Robog a taxi. A fiú előredől a sötét kocsiban.

– Ott lakom – mondja. – Holnap Egyiptomba utazom. Édesapám nagykövet Washingtonban.

– Régóta élhet nálunk. Nagyon tisztán beszél magyarul.

– Ja! Megtanultam.

A sofőr az utat figyel.

– A Vörös Csillag étteremben volt egy kis kellemetlenségem. Hölggyel vacsoráztam. Amikor távoztunk, jött valami pasas. Állítólag a vőlegénye. Bevágott egyet, én meg bevágtam neki kettőt.

A sofőrt zavarja a fecsegés.

– Dőljön hátra, pihenjen.

Amikor a Nagyszálló elé kanyarodnak, a fiú megszólal.

– Kicsit távolabb álljon meg.

Gurulnak még néhány métert, a sofőr megállítja a kocsit. Lámpát gyújt.

– Huszonhét forint.

A fiú harminc forintot nyújt előre.

– Nincs több.

A sofőr a fiú kezére bámul. Minden körme piros, mintha lakkozva volna. Ránéz az arcára. Szeplős a vértől, nyaka, fehér inge telespriccelve vérrel.

– Birkát nyúzott maga?

A fiú nevet. Kiszáll a kocsiból, elindul a halastó felé.

Férfi, nő áll meg a taxinál.

– Szabad?

– Igen – mondja a sofőr. – Pillanat.

Kiugrik a kocsiból, a szolgálatos rendőr szakaszvezetőhöz siet. A fiúra mutat, aki guggol, arcát mossa a halastóban.

– Most hoztam őt a Szabadság-hegyről. Csupa vér. Azt mondja, verekedett. Szerintem nagy bűn terheli a lelkét.

Szalad vissza a taxijához.

A rendőr megáll a halastónál. Kezét sapkájához emeli.

– Jó estét. Ez nem strandfürdő. Jöjjön csak velem.

A fiú bólint. Zsebkendőjével megtörüli arcát, kezét.

Távolabbi lámpa tövéénél megállnak. A rendőr fehér egyenruhát visel, talán huszonöt éves. Megnézi a fiút.

– Elég cifrán néz ki.

A fiú arca fehér a lámpa fényében. Szája körül két mély ránc, szeme beesett.

– Verekedtem. Fönt a Szabadság-hegyen. Egy nőért. Rám támadtak, adtam, kaptam.

Magára mutat.

– Ez lett a vége.

A rendőr bólint.

– Ja! Kérem a személyazonossági igazolványát.

A fiú beletöröli tenyerét a nadrágjába. Belső zsebéből kiveszi az igazolványt, átnyújtja.

– A fene érti az egészet. Soha életemben nem szerettem a verekedést. De ha rám támadnak, védem magam a végsőig.

A rendőr a fényképet nézi, a fiú arcát, lapozza az igazolványt.

– Édesanyja neve?

– Borba Katalin.

– Hol született?

– Dunapatajon.

– Mikor?

– Ezerkilencszáznegyvenhatban.

A rendőr visszaadja az igazolványt.

– Így ne üljön villamosra. Összekeni az embereket.

A fiú csóválja a fejét.

– Én már nem ülök villamosra – mondja csöndesen. Ő maga is ámul. – Rettenetes az egész. Ki érti ezt? Én elmegyek most magával, elmondok mindent a rendőröknek, a bíróságnak, akárhol az uraknak, a népköztársaságnak. Az utolsó betűig.

Lehajol megvakult cipőjére, beköti lógó madzagját, zokogni kezd.

– Pedig szerettem az életet.